

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

PVBLICA

LAETITIA, QVA DOMINVS

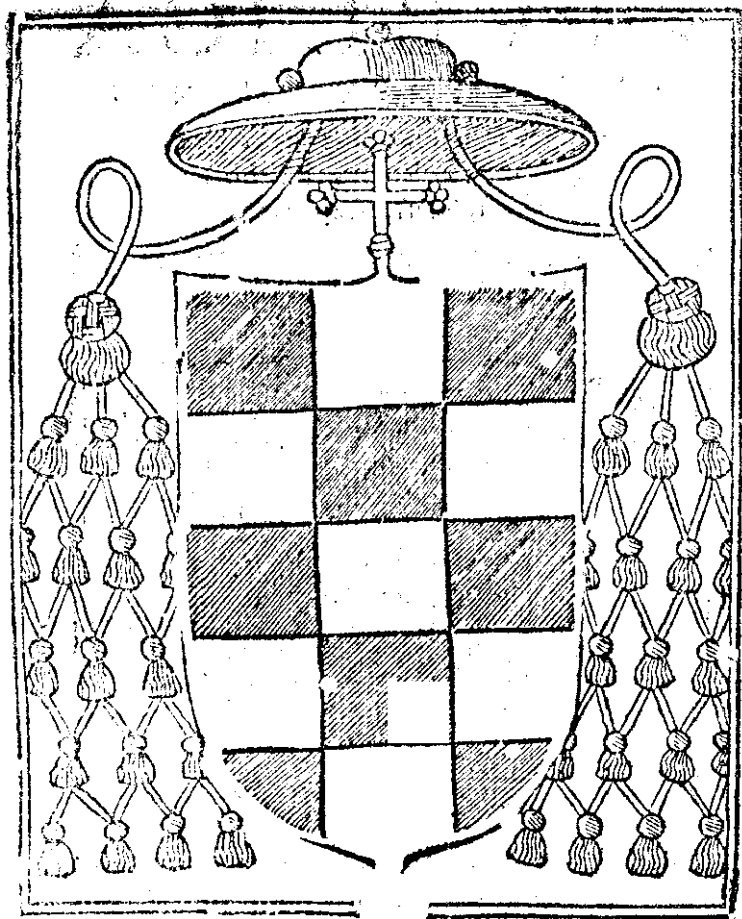
Ioannes Martinus Siliceus Archie-
piscopus Toletanus ab Schola
Complutēsi susceptus est.

Si quisquid tangit ferrum est, atq; excitat ignem,

Id est.

Qui sit ab insculpto hoc nomine quantus erit?

Hæc tibi pentadecas Silicem suscepit, & inde
Collucet, flammis irradiata novis.

REVEREN

DISSIMO IN CHRISTO PATRI,

eidemq; benigniss. Præsuli, Regum Castellæ

Archicancellario, & Hispaniarum am

plissimo Primati, Dño. D. Ioan

ni Martino Siliceo Archie

pisco Toletano Alua

rus Gome

ci9 Eula

liësis,

S.

CADEMIAE NOSTRAE

omnibus modis cupienti tuam
amplitudinē demereri, ita demum
affectui suo, aliqua ratione satisfac
tum iri visum est: si quod tibi ad
nos, primum post tantam dignita
tem venienti, satis multis testimo
niis notū fecerat: incōparabilem

scilicet lætitiā, quam publice nostra studia susceperūt:
id nunc typis apud omnes testaretur, & quod privatim
intra nostra mœnia factum fuit, orbi tandem vniuerso
patefaceret, ac tuam dignitatem, quæ amplissima est, am
pliolem hoc pacto redderet. Quod quantum impuden
ter dictum videatur, si paulisper animū subieris, poe
tarum carminibus, & lucubrationibus, non nisi viros
clarissimos, ita fato subente commendatis: intelliges tan
dem ad tuam laudem non nihil interesse, quod celeberr
ima alioqui schola, tanto nuper animorum ardore, tam
multiplicibus & tam variis argumentis ad tua merita &

virtutes decantandas omnes ordines suos concitauerit. Nam si olim Alexandrum Macedonem apud Liberthū agentem, Orphel statua largissime sudante atq; portenti nouitate commotum, bene sperare Aristander augur iussit, quod inde satis aperte consiceret, Poetis & scriptoribus maximum certamen, rebus ab ipso gerendis proponi: An non ego te beatum iam nunc dicam, in cuius laudibus predicādis, tot eruditi homines, tot ingentiosi adolefcētes tanta contēctione certatim desudauerint? Potest fortuna dignitates & opes alicui tribuere, potest ambitio honores vsurpare: verū hoc publicū virtutis testificium quod nō quidē hoīm vulgus, sed viri sapientissimi & studiosi offerūt, ob vitę singularem probitatē exhibetur, & ob rarissimas animi dotes, quibus charitas apud omnes comparat̃. Quas, cū multis hactenus experimētis, in te haberi vniuersisenserint, nō est qđ inuidorū maledicta vereamur, si nos aut ambitiose festinatiois culpent, aut delectę adulationis nota inurant, quod eos honores nouo patrono decreuerimus, quos homines multum de Rep. meriti ob bene res gestas & ingentia beneficia, a gratis populis consequuntur. Neq; enim tam leuca apud te virtus radices egit, vt quī vitę antea t̃x sanctissima, morum pietate, & fidei religione, admirationē tantā obtineris, nunc immuteris in extremo vitę actu, & nos, hoc est literas, psequi cōtendas. Quod si nō oīno nostrā causam iustā esse existimas; veniat in memoriā obsecro, quātā nūc illi inuidiā sustineāt, qui huic Scholę seruitutem minabant, subeatq; cogitationē tuā, quā tetrū scelus & fœdum sit, in rep. quę esse debet, & libera fuit, velle per vim imperium occupare. Nec te moueant pręterita dissidia aut sinistrum aliquod pręiudicium superioris pręsumptis authoritate summas, ille enim, haud proprio cōsilio, sed maleuolorum hominum calumniss, quibus Princiā

pum familiæ abundant, tantum odissaduersus nos cōtra-
 xit. Neq; enim mihi crede, accerrimi iudicij vir, in re tam
 manifestæ & notissima errasset, nisi pessima illa capita, quæ
 se passim conabantur ingerere, assidue illi venenum in-
 stillarent, iniquis pretextibus apud cum nos defferrent,
 & nostram hanc literariam quietem, licetq; nomine tur-
 pissime appellarent. Quod si illa licentia est, aut morum
 aliquam corruptelam pariter tibi curus sugulum sub-
 misimus, nostro collo pro arbitrato vttere. At si tantum
 literariâ quietem & pacem solum studijs petimus: Quæ
 obsecro inuidia aut indignatio est, nostram nos trāqui-
 litatem non habere, aut præsulum omnium amplissimo
 reuerentiam summam non præstare? Quare per tot lite-
 rarum labores, quibus meliorem ætatē exercuimus, per
 communia studia, quæ nostræq; amplitudinis coniungunt,
 obtestamur vt nos tuo fauore protegas, & nō patiaris li-
 tum iniuria, hoc est tituli cuiuspiā ambitiosi gratis, pau-
 peribus scholasticis, qui apud nos per contubernia in-
 sistuuntur, alimenta sua perire, iustis stipendijs profes-
 res spoliari, & deniq; Theologicum nomen amplius itā
 per fora traduct. Multumq; meminere obtinere petimus
 erectoris Francisci Ximenij: quem nunc reuixisse credi-
 mus, dum te in hac sede videmus collocatum. Lætantur
 procul dubio in præsentia illius manes, teq; e cœlo sub-
 inde inuistāt, vt exemplum illius imitatus, aut per eadem
 vestigia gradiaris, aut quæ est posterorum felicitas, alio-
 rum inuentis semper addere, eius gesta, qua ratio potes,
 superes. Non est, mihi crede, potentia aliqua, quod a Da-
 uid Saul dictum est canem mortuum, aut cūscem perse-
 qui; quin potius lapsos erigere, nutantes confirmare, &
 vulnerato Samaritano misericordiæ oleo prouidere.
 Verum quoniam in hanc spem erectos nos esse, vel ex
 publica scititia quam concepsimus, intelliges: libellum
 hunc quem offerimus suscipe, sedulitatē nostram agnos-

see, & studiosorum hominū ingenia, in tuum obsequiū
officiosissime certantia, benignitate, quam merentur, cō-
plectere. Vbi non tam criticus lector iustam heroicæ
carminis maiestatem, Epigrammatum absolutum leporē,
veterum scriptorum exactam imitationem requirat? Sat
fuerit quendam veluti odorem & degustatiūculam scho-
lastici profectus exhibuisse, atq; nostrum erga tuam ama-
plitudinem affectum explicasse. Vnum tamen est, quod
ego priuatim deprecari debeam, vt nostrum id, quate-
cunq; est, quod hic præter exercitamenta addidimus, ex-
cusationem & veniam mereatur. Lusi enim nos ita-
dem cum ceteris, & quoniam gratiam vnde cunq; capta-
bamus, varietatem libelli imitati, singulis exercitamentis
præfatiūculas meditati sumus, quibus alienus lector erit
directur, nostras defessus respirationē caperet. Vbi nemo
nos culpet obsecro, si i pistorē enconto digressi, præter
opusculi intentionem stylo indulsumus: inuitauit nos si
quidē argumētī amenitas, & placuit paulisper animū re-
mittere. In imaginibus explicandis eo libentius operā
impendi, quod intelligerem amplitudinem tuam adhuc
maiorem interpretationem requirere, quam quæ singulis
epigrammatibus ad imaginum calcem apposita est.

Valeat amplitudo tua, quam dominus IESVS dñr
nobis incolumē seruet, vt optatam quietem disciplinæ
restituas, & studijs nostris fauorem presles.

Quoniam absentia nostra factum fuit, v't aliqua in
ter excidendum Typographos effugerint: quicquid
v'it v'squā inueneris, hæc pagella emendatū dabit,
ideoq; illam cōsulas obtestor, & nos ab omni calumnia
exoltas. Vale.

F. 2. linea. 19. p. dolore, lege dolore. F. 4. linea. 15. posset,
pro possent. F. 5. secunda linea pro Magaren sium, Me-
garen sium. 10. annulum, pro a nullum. 12. prēmium, pro
primum. F. 6. in epigrāmatū lege, excedito pro excito.

F. 7. linea. 7. pro nostrales, nostrates. F. 10. linea. 14. ho-
norem quendam, pro quedam. 26. obutantiū, pro obusa-
tium. E. 12. lin. 6. vniuersus pro vntuer sis. 24. intuebantur,
pro intuebāurt. F. 14. in Grāmaticę tetraſticho, quondā,
pro quodā. F. 16. in. 10. lyrici tetraſticho. 2. linea 8, pro ci.

F. 20. in penultimo tetraſticho tuos, pro nos. F. 21. lin.
penultima qđ pro quo. f. 22. linea. 4. laborabat p. laborat.

F. 25. linea. 21. Augustis, pro angustis, F. 26. lin. 24. dice-
cesis, pro dtocæsis. F. 28. linea penul. caritate p. charitate.

F. 31. linea. 11. vnū, pro vnam. F. 35. in adonico. 7. prauts
pro paruis. F. 37. lin. 5. lacte pro late. F. 42. in gręca, hepta
decade, carmine. 12. σύγῃ, p. βυτῇ. 17. κόςμα p. κέσμα. f. 45. lin.
11. rīgēs. p. regēs. F. 48. in adonico. 13. gēnc pro genne. F.
53. lin. 26. rutilo pro rurilo. F. 54. lin. 1. viderit pro videret.
lin. 22. omni p. omni. F. 58. lin. 12. affect, p. afficit. F. 65.
carm. 14. poplite, pro populite. F. 67. lin. 12. negligētia pro
negligentiā. F. 70. lin. 3. votis pro notis, linea. 4. gręce in
scriptiōis ἡκετεῦσσι pro κτεῦσσι. Lin. 1. interptationis,
splendentī pro splēdendi. F. 73. Terceto. 22. de la gēte pro
de gente. 81. vers. 11. esto, pro este. E. 88. lin. vltima nostris,
pro nostris. F. 89. lin. 17. contexunt, pro cō exiunt. 19. per
pro super. 29. elegāter p. elegante. F. 92. lin. 15. οἶνον pro
οἶνον. 23. videri p. vide. F. 93. lin. 8. ferrugīneos pro ferru-
gīnes. 12. habiti sunt, p. habitos sunt. in marg. lib. 2. de di-
uin, p. lib. v. f. 97. lin. 1. dixerit, p. dixit. f. 95. i marg. lib. v. p.
6. foli. 103. linea. 18. vacat, hoc est. carmina enim Homer.
ad marginem sunt apponenda, F. 94. linea. 24. neq; enim

altunde proneq; altunde. F. 95. lin. 19. labori pro labore.
F. 99. lin. 21. nomenclaturis pro nomēclaturis, F. 102. lin.
16. insignibus, pro insignibus. F. 113. 1. pēt. ecce loco, pro
esse loco. F. 116. in ultimopentalitibus pro altibus.

PUBLICA

LAETITIA, QVA DOMINVS IOAN
NES MARTINVS SILICEVS,

ARCHIEPISCOPVS TO

LETANVS IDIB. APRI.

ANNO ANAT. DOMI

NI. 1546. AB

SCHOLA

POPVL

LO.

QVE COM

PLVTENSISV,

SCEPTVS

EST.

”
”
”

OST OBITVM IOANNIS

Taveræ Cardinalis, Archiepiscopi
Toletani, quinque ferme menses, to
ta Hispania in expectatiõe fuit, quif
nam ab inuitiffimo Cæsare Caro
lo quinto, ad Pontificatũ Toletanæ
ecclesiæ assumeretur. Erāt enim per

multi Præsules, qui & rerum gestarum gloria, & morum
probitate ac sanctimonis clari: digni omnes esse censēba
tur, quibus ad tantum fastigium, suffragaretur Cæsareus
calculus. Dumq; in varias sententias vniuersi scinderen
tur, & quem quisque maxime exoptabat, deo verba libe
rius faceret: Anno Domini millesimo quingētesimo qua
dragesimo sexto, septimo calendas Februarij, quo die san

A

Altissimi Pauli apostoli ad Christum conuersio, religiosissime a nostris celebratur, nuncium latissimum, e serenissimæ Principis Philippi regia ad nos allatum est.

Magistrum Ioânem Martinum Siliceum episcopum Charaginensem, ad eam dignitatem Promotum esse, Vereor quidem ne styli culpa deteram, aut potius rei magnitudinem vincar, in explicanda publica lætitia, quæ tunc scholam nostram incescit. Nam ut contentionibus & litibus oppleta erat, quæ tametsi, nihil ei nocere poterant, aut immunitatē eius imminuere, grauissimis tamen afficiebatur molestiis, haud mediocres iniurias sustinebat, & denique quiete & ocio priuabatur, quod studia potissimum requirunt. Respirasse igitur se credidit, & velut portum ex alto conspiciens, aut in mediis tenebris, e pharo aliquo splendentem facem, vniuersi fœderis conclamantes, quo quisque poterat corporis gestu, animi affectum aperte declarabat. Passim omnia lætissima videres, & meror ille qui ora omnium quondam occupauerat, nescio in quod barathrum detrusus, proprio se dolore cōficiēs, regnis suis depelli indignabatur. Vota publice suscepta sunt, illico ad deū supplicationes factæ, & pōpa quadam religionis plena, nihil nō pietatis exhibuit est, vnaque vox omnium audiebatur, ut talē eum Christus optimus maximus efficeret qualem futurum nos sperabamus. Quæ ubi rite peracta sunt conuocatis reipublicæ nostræ patribus a magistro Georgio Genzore, qui eo anno gerebat principatum, publica legatio ad eum salutandum apparata est, cuius non hi, aut illi ministri essent, sed is ipse academicæ rector Georgius Genzor. Suscepit illum amplissimus Antistes omnem comitatem & benevolentiam exhibens, bene item de rebus literariis sperare iubet. Seseque æmulum fore pollicetur erectoris Francisci Ximenij. Incebit post hæc, ante quartum diem nouum Præsulem Complutum

SCHOLAE COMPLUTENSIS

venturum, nam & principes faminae Caesaris filiae, quae tunc in eo loco morabantur, erant ab illo ex officio salutandae, & incredibili affectu tenebatur, visendi tam scholam hanc suam, nam ita ab illo appellari ferebatur, Quare de apparatu, quo ille a nobis suscipiendus esset, statim a Rectore consultatum est, sunt ei omnes honores decreti, quos meretur patriae reparator, Moles lignea erecta est, quae triumphis speciem referret, superbosque illos Romanorum arcus, qualiceret ratione imitaretur, verum quoniam in literaria republica, Martia ista species iners esset, nec ob deuictas prouincias, aut debellatas nationes: sed ob egregiam pietatem & doctrinam, totum id excogitabatur, praemia multiplicia proposita sunt Poetis Complutensibus, Oratoribusque, alijs item quibus vis externis, qui nomen suum ad certamen darent, ut hi omnes partim carminibus, partim inscriptionibus testudineam molem exornarent, & nouo patrocino ea tandem ratione innotesceret, quantum gaudium Scholam occupauerit, quantum fauorem studia receperint, quantam denique cladem euitauerint, Multae sunt causae, quibus ad hoc certamen proponendum, senatus populusque literatus persuasus est. Primum enim verissimum esse intellexit, quod a prestantissimo lyricorum poeta Pindaro, dictum est, poetarum cantilenas, quae suis numeris & virtutibus constant, colossorum magnitudinem excellere, hi enim vno in loco visuntur, nempe in quo collocati fuerint, illae vero dispersae in omnem partem, & per mare & per terram transportantur, neque vnquam vetustate destruuntur, sed per hominum memorias derivatae, vitam tandem perpetuam consequuntur. Qua de causa Minos Cretensium rex aeternam calumniam sustinet, sustinebitque, quicunque & Homeri, & platōis testimonio, iustissimus heroum esse censeatur, eiusque leges diutissime dura

uerint, quoniam tamen Athenarum vrbi, bellum parum
 prospiciens intulit, quæ cum cæteris sapientibus plurimis
 tum Poetis, eisdemq; tragicis imprimis abundabat. Mi-
 nois nomen per scænas & theatra traductum est, atque in
 nostra tempora delatum. Contra Achilles, omnibus secu-
 lis sine fine celebrabitur, quod diuinum Homerum sua-
 rum laudum præconem habuerit. Post hæc etiam conue-
 nientissimum esse credebatur, si præsul literis & doctrina
 admirabilis, literario certamine exornaret, quod & ei vo-
 luptatem adferret, & vim ingeniorum apud nostros accē-
 deret, quæ si quando per contentiōem irriteretur, valet ma-
 xime & opes suas pandit. Veruntamen vt animis alacri-
 ribus vniuersi ad id incitarentur, essentq; omnes de merce
 de certi, in æditissimo scholæ loco, qua parte cōmode con-
 spici possent, mandato rectoris. Edictum in hūc modum
 propositum est.

EDICTI FORMVLA;

QV in omnes in hac rep. ordines, pars sit publicam
 letitiam felicissimi pontificatus, suo quæq; mi-
 nere profiteri, ac proinde literarum studiosos,
 maxime deceat, literatissimum antistitem, cultu
 quoq; prosequi literario. Ea de re, vir clarissimus, M, Geor-
 gius Genzor Rector ex senatus authoritate, ita publico
 edicto sanxit.

Quoniam arcus Triumphi instar, ampliss. pontifici
 S. C. decretus est. eum arcum studiosa iuuentus, tabulis lino-
 teisq; depictis, tum symbolis, epodis, epigramatibus, elo-
 gis in morē triumphalium ornamentorum certatim exor-
 nato. Qui hisce edendis iuxta prescriptas inferius leges,
 & argumēta excelluerint, primo, secundo, & ad summum
 tertio in quoq; certamine victoribus de iudicio sententia

SCHOLAE COMPLUTENSIS.

pronunciandis, præmiis decernuntor. Reliquorum deinceps tanq̃ Magarenſium nulla ratio eſto.

CERTAMEN PRIMVM.

Cona elegantis piſturę, quę ad abſolutiſſ. pō-
tificis laudem, noſtramq; de illo expectatio-
nem, quę ve ad ſcitam quampiam pontifica-
lium inſignium explicatiōē pertineant, vna
cum ſymbolo adſtrictę ſacundęq; breuitatis,
quod eidem congruat argumento, qui arcui ornando ex-
hibuerit: primam quidem laudem iudicum ſententia pro-
meritis, aureum anullum, huc proximus Chirothecas
ex vnguento odoratas, tertius chirothecas puras dupli-
ces, primum ſerto,

CERTAMINIS LEGES.

Symboli cuiuſq; breuitas, intra ſimplicem, duplicem
ſve voculam, ſi potis eſt, conſiſtito. Alioqui particulam
ex indeclinabilibus tertiam iungere, quod commodè ex
uſu fiat, fraudi ne eſto. Symbola, ſiue propria inuentio-
ne conſiſterint, ſine ex aliena lingua, commodò interpre-
tamēto inueſta fuerint, modo idlatio ſermonē fiat, eodem
vtraq; iure ſunto.

CERTAMEN SECVNDVM.

Seremiſſi, Philippo. Maximi Caroli imp. Aug. F. prin-
cipi iuuentutis ſæliciffimo. Qui heroicam mētem, di-
uinumq; iudiciū, heroico carmine gratulari fuerit, quod
illius potiſſimum ſuaſu, optimus imp. optimus pontifi-
cē designarit. D. Ioan. Martinum Siliceum; hic ſiquidē

A 11

6 PVBLICA LAETITIA

primas, iudicium calculis tulerit, holoserici damasceni vinas tres, si secundas purpurei Taffetani vinas totidem, si tertias vitreum poculum eleganter vermiculatum, industra mercedem tollito.

LEGES.

Carmen quinquentis versibus, qui numerus academice nostrae insignibus sacer est, omnino absolutor. Carminis condendi leges, eodem quæ hexametris versus sunt.

CERTAMENTERTIVM.

Auspiciatissimum ampliss. prefulis aduentum, qui epigrammate celebravit omnium elegantissimo: is holoserici rasi vlnis tribus, proximus cineritij Taffetani vlnis totidem donatus esto. Tertius Gallum gallinaceum candoris rarissimi Aesculapij delicias auferto. Etus agitur proximis bacchanalibus, quæ pridie cinerarium celebra buntur, secessum poeticum oblectato,

LEX.

Epigramma quodq; hec edecastichon ne exccito: extra, si libet, consistere fas esto.

CERTAMEN QVARTVM.

Areus dedicationi in optimi pontificis honorem erecti, qui elogium inscriptionem vq; ex veneranda vetustatis imitatione protulerint: horum qui iudicium punctis palmam tulerit, subsericeam telam vlnarum trium: Qui proxime subsisterit heliotropinam accipito.

SCHOLAE COMPLVTENSIS.
LEX.

7

Elogium maiusculis notis descriptum,
intra quintam lineam consistito.

CERTAMEN QVINTVM.

Quoniam hispanica Musa lepore, salibus, festiuitate, argutiss, cum Graia latinaq, cōtendere nonnūq̃ potest: huic quoq; suus honos in certaminibus, suusq; locus esto. Quare qui propositos vernaculos rythmos paraphrasi periphrasive, quam nostrastiles poetę glossam vocant, aptis venustisq; explicarit: huic auscula egregie stridula, ab ipsis vsq; fortunatis insulis petita. Proximo vero cythara cedrina suaue sonora, donum esto.

Rudami vernaculi.

Sepa cierto la virtud
que sera remunerada
aunque mas este encerrada.

LEX.

Glossa septimum versum ne transcendito.

IYDICES.

Premiis iudices. S. C. dati viri eruditissimi, grauissimiq; Ludouiscus cathena Cācellarius. Honoratus Ioannes eques valentinus. Fernandus Mataticus canonicus. Horum iudicia firma rataq; sunt: ab hisq; nulla pro uocatio esto.

A III

Iudicijſs exercendis, niſhil quiſquam gratiæ, inuidiæ ve-
dato. Ius ſaſq; tantum reſpicio. Qui ſecus faxit, is ho-
mines inſenſos, deum ultorem expectato.

Edictis porro ad hunc modum promulgatis, facile qui-
dem intelligere licuit, magnam eſſe contentiōis vim, quæ
ut ſapientiſſime ab Heſiodo dictum eſt, καὶ ἀπ' ἀλαμῶν
περὶ ὁμῶς ἐπὶ ἐργῶν ἐγείρεται hoc eſt: vel manibus carentem,
ad opus concitat, niſhilq; poſſe in bene inſtituta ciuitate
commodius fieri, quam ſi præmiſis propoſitis, per æmula-
tionem negotia tractarētur. Excitātur enim ita multorū
animi, & neſcio qua gloriæ cupiditate ducti, vim ingeni-
humani pateſcunt, quod a loqui plus habet in reſeſſu,
quam poſſit quiſquam ex fronte conſpectare.

Quartus tantummodo dies terminus certaminis cō-
ſtitutus eſt, & quod vix fidem apud alios impetrabit, in
hiſ ipſis anguſtiis tot⁹ ferme carminum, epiſgrammatū,
inſcriptionum, & iconum acceruis, quem ſtatim pro-
poſitum cernis, ad Rectoris ſcrinia viſebatur: adeo incre-
dibilis ardor mētes omnium, eo tempore occupauerat,
ſiue ea eſſet feliciffimi Præſulis fortuna, cui⁹ auſpiciis iſta
gerebantur. Siue Scholæ Complutensis profectus: ubi
humaniores diſciplinæ vigent, liberaliter ingenta inſti-
tuuntur, & illuſtris pariter ac doctiſſimi viri domini Ioā-
nis Hurtado beneficio, cui cognomen a Mendoza eſt, in
hiſce luſibus exercitata ſunt. Qui ut eſt doctriſina & inge-
nio non vulgari, multumq; in poetica eruditus, ac bono-
rum ingeniorum fautor, iam aliquot retro annis multi-
plicibus thematis propoſitis, additis inſuper elegantib⁹
eiſdemq; gratiſſimis præmiſis, poetarum Complutensiu
choros exercuit. Paratę etiam actiones ſunt, & quicquid

inquam hilaritatis excogitari potuit, sedulo ab omnibus curatum est. Verum ut principum res incertae sunt, habentque singulis momentis suas vices, usque in idus Aprilis exoptatissimus aduentus dilatus est.

Sabbato ergo, quod pridie Dominicae palmarum est, uterque Complutensis Praetor, sacer videlicet & urbanus reliqui etiam populi primarii, duobus ferme militaribus Madridum versus, quâ ille veniebat, equis sublimes progressi sunt: undique tubis classicum sonantibus, quae ficto cuidam militum manipulo, veram tamen aciem effingentium, bellicum spiritum & ardorem concitabant: operae precium videre erat, quâ illi ordinem disciplina ducebant, quâ religione locum tuebantur, utque omnes in unum collecti, Imperatoris signo obtemperabant. Ornabant eos cultus splendor, quem quisque ut poterat elegantissimum curauerat. Satis praedae hostibus fuissent, quod ab Annibale dictum est, si res, vero discrimine ageretur. Sequebatur statim vniuersus sacerdotum Chorus, qui & ipsi quoque ad eandem distantiam, cum populo venerant. Quos ille omnes benignissime, suscepit, sedulitatem, & officium laudans. Interim tamen Georgius Genzor, Scholae Rector, conuocatis ad se patribus, & literario populo, ad oppidis portam, quae Caracensis dicitur, ferme per horum dimidium venientem Praefulem operuit, qui salutationibus urbanis occupatus, sese ante explicare non potuerat, donec strepitus exaudiri coepit: nec iam longe abesse certum fuit. Processere tunc literarii ordines ornamentis suis insigniti. Visumque est quod casu gerebatur, maximam cuiusdam & auspiciatissimi omnis spei vniuersis in animos infundere, propeque ab omnibus inelamatum est: Benedictus qui venit in nomine Domini, inelamatumque esset, ut corde conciperent, nisi religio quaedam vetaret, alicui hominum

vocem applicare, quæ Dei filio quondam dicta est. Accessit ille tandē humanitate & beneuolentia plenus, Rectorē deinde amicissime allocutus, pro officiosissima susceptione verbis & vultu gratias agebat; ad aliosque ordines cōuersus, prouenerat illi vnusquisque obuius, salutabat, dimittebatque; donec ad publicam portam sistens, verbis conceptis suspirandum de more exhibuit, de immunitate Complutensibus seruanda. Hinc est in oppidum illico susceptus, letęque omnium adclamationes audita, populus vniuersus, partim testorum culminibus, partim fenestris conspicui viscebantur. Qui vero viribus freti suis erant, Præfulem pedites quacunq; sequebantur. Subiitque mentem sæpe cogitatio, verissimum esse quod Xenophon scripsit. Honorem quedam humano ampliorē viro Principi comitem a Deo additum esse: neque enim tam eiusdem sortis cum aliis censetur, prorsusque videtur sublimior, quam vt ab humanis incursum impetatur. Vnde si quid illi aduersum aliquando accidit, aut naturę lege satis concedit, longe aliter animos percutit, quā si id priuatis accideret. Quare cometę illico queruntur, occultiores causę examinantur, & quasi extra leges naturę esset, stupor oboritur, quod eisdem paruerit. Sed quid mihi nunc in re faustissima ad seueriorem considerationem sensim, mens & stylus dilabitur? Procebat ille vltērius, sed lento & tardissimo gradu, tanta erat obuiatū multitudo. Nec satis erat spaciosissima, eadem que longissima Complutū via, cuius capacitas & amplitudo, vetusto maiorum prouerbio celebrata est, ad confluentem populum recipiendum, qui partim nostras, partim externus Præfulem ingredientem comitabatur. Porro tota illa celebris platea, quæ altoqui primum venientī, variis opificum & mercium generibus, emporium quoddā videri solet, quæ ab oppidi porta ad olitorium forum, per

SCHOLAE COMPLUTENSIS. II.

mille & sexaginta passus recta porrigitur, tapetibus, auleis aliisque permultis ornamentis, quæ visum oblectarent, referta erat. Sed ante omnia scholæ arcus omnium oculos ad se rapiebat, ac stupore & admiratione quapsam, spectantes attonitos tenebat. Tres illi erant Itiones perusæ: media capaciior, minores alia, sed quæ currum vtraque recte peret. Surgebant e basibus ingentes pilæ, quibus superpositæ trabes immane dorsum constituiebant, coronamentum id recte quis dixisset. Verum supra hæc, acroteria structa sunt, vtraque parte scamillis distincta, vulgus id opus cancellatum appellat. Biceps aquila Imperij symbolum adfunctis aliis regis insignibus huius loci medium occupabat, cuius latera per intervalla, tum Francisci patroni pentadecas, tum ferrum & silex, velut stipatores claudabant. Opus videbatur ex lapide quadrato, ita coloribus & lineis, certis spacijs dissectum erat. A fronte arcus, ita enim partem appello, quæ primum Præsuli vententi se offerebat, in pila quæ ex dextra parte surgebat, vterque Antistes depictus cernebatur, Franciscus Ximenez scholæ patronus, & Ioannes Sciliceus qui tunc ingrediebatur mutuis se amplexibus petentes. Distichum hoc supra illos legebatur, quo Franciscus obtestabatur admonebatque,

*Accipe nunc pacem, quam tu prestare memento:
Hactenus afflictis edibus hisce meis.*

E regione vero, in sinistra pila, iidem præsules simul sedentes mutuis sermonibus videbantur oblectari, ex quibus Franciscus scholam suam digito monstrans, distichum item apposito dicebat.

*Hæc est illa domus sopsiæ, quam creximus olim:
Te reparatorem sentiat esse novum.*

P V B L I C A L A E T I T I A

SVpra hos ex vtraque parte, duo nostræ respUBLICæ præsidia, Illefonfus & Eugenius, dignissime quidem expressi erant. Vterque diuus, vterque etiam Toletanus Præsul, alterius nomine schola nostra gaudet, alterius vero solenni festo, quod postridie idus nouembris est, quot annis vniuersis literarius populus Frâncisco patrono persoluit exequitas. Explicabantur hæc omnia duobus distichis, Illefonso hoc ascriptum erat,

Aspicias Alphonsum, nostri huic est cura lycei:
Gaudet in aduentu nunc prior ipse tuo.

Rursus Eugenio hoc.

Scilicet Eugenius comitatur, utrumq; colendum:
Franciscus dederat, nos tibi utrumq; damus.

DE xtræ itionis epistyllo, ab ea parte qua parietis adheret, coxa proprio vocabulo a fabris dicitur, ad pilam vsq; vbi Alphonsus erat, concertantium tabelle & depicta linteæ symbola sua, & iconas ostētabāt. Res cū primis spectaculo dignissima & quā libētissime vniuersi intuebāurt, nēpe quod quisq; suū opus ibi agnosceret, ab alijsq; videret id laudari. Garnitura vero tam Latina, q̃ Hispana, aliæq; omnia exercitamenta chartis vicissim cōsutis, intra mediæ itionis, fornicē, qua Præsul amplissim9 ingressurus erat, ex vtraque parte legebantur.

Hic vbi primum constitit Præsul visendi arcus, ut ipse innuebat, cupiditate capt9: verum hac vna ratioe Scholæ obsequijs abunde fauens. Tibiç interim, tubæ ductiles, fistulæ & cytharæ, quæ dicuntur arcuatæ, aliæq; per multa musica instrumenta, amenissimum concertum ediderunt, quo totus ille locus iucundissime persequit,

hinc & inde per arcus anfractus varijs modis Echo resonante. Quibus simulatq; silentium imperatum est, atque aures praesentibus vacuę sunt relictę, e coenaculo, quod supra dextram istionem erat, iuuenis quidā Lauro frontem redimitus prodijt, qui voce canora & sublimi, ita vt ab omnibus exaudiri posset, veniētem ad hunc modum salutauit.

Maxime nostrorum Præsul clarissime, salue,
 Salue & felici ueneris auspicio.
 Letatur populus, gaudet promiscua turba,
 Gestit in aduentu, sed schola nostra tuo,
 Exultant pueri, iuuenesq;, sacerque Senatus,
 Omnibus est notum, quodq; precantur, idem,
 Sit tuus ingressus felix, felicior omnis,
 Successus, ceptis consona uita tuis.

Prodijt & alius eodem habitu e sinistro, qui voce clariore Iambicis numeris ad hunc modum Pœana cecinit.

Sit faustus precor, tibi Antistes inclyte,
 Aduentus hic nobis exoptatissimus,
 Sit & faustus omnibus, felixque diu,
 Tantumque tibi adferat letitię,
 Omni tuę uitę cursu perpeti,
 Quanta hic populus hodie persunditur,
 Isto tuo conspectu fulgentissimo:
 Ob idque a Deo uotis nunc efflagitant,
 Vt qui primas factus es Hispaniæ:
 Dignitate, opibus, & potentia,
 Idem sis primus omnium mortalium,
 Felicitate, & successu prospero:
 Vinas Tiboni amos & Nestoris:

14 PVBLICA LAETITIA.

*Et cum longæuo, terminus vite uenerit,
Talis ab hac sede egrediaris cupiant,
Qualis ad eam moderandam ingrederis.*

Tenebāt omnes attētos, modulātes iuuenēs, cū subi-
to in acroterijs, ex supremo coenaculo. Adolescens
laurea coronatus, ueste talarī, eademq; candida indutus,
qua nostrī sacerdotes in sacris vtuntur, Choragī, aut pos-
tius præloquentis officio fungens, voce distincta ad hūc
modum excepit,

Choragus.

Sapientia quæ hic ædificauit sibi domum mittit has
ancillas suas, quæ te, Præsul Illustrissime excipiant, veniē-
tem ad eius arcem, & ad mænia ciuitatis.

Subsecutus est illico sororum Chorus, encyclopædiam
vniuersam absoluens, populeis frōdibus omnes corona-
tę, insignia doctrinarum in manibus gestantes, vt facile
ex illis cognosci possent, vestib⁹ albis: vt choragus indu-
tę: musas quispiam aut oreadas diceret, choreas in Parnas-
so, aut in syluis ducentes. Inuasit spectantes maxima reli-
gio, & in medio foro constitutis, eodemq; turbę refertis-
simo, videbatur secretior quidam locus, horrorem & si-
lentium incutiens. Grammatica igitur ferula & flagellis
pueris odiosa, Sed tunc propriis ornamentis decoratris
bus linguis, quibus in primis excellit concinens, hisce
carminibus exorsa est.

*Enego grammaticæ, studiorum ianua quodam,
Huius nunc apicis, quæ tibi causa fui
Obuia nunc eadem uenientem, prima saluto,
Felicem quæ tuis hunc præcor esse diem.*

Eadem Græce.

SCHOLAE COMPLUTENSIS. 15

Ρωμαϊκῆς μητρὸς τυγχάνω, ἐλλὰ καὶ δίδασκω.

Καὶ δὲ μοι ἐμὸν σωτῆρ, πᾶσαν ἔχω σοφίαν.

Eadem Hebraice.

אני היותי ראשונת ויש לי מפתחות החכמה

אני סתרת

Logica deinde lubricas angustias ostentans, anteaquam
Præfulsis etatem in memoriam reuocans, ita eius auxilium
implorauit.

Te excolui inuenem logice, atque in culmine nostio
Ante omnes posui, nunc mihi redde vicem.

Rhetorica vero munditiarū & cultus studiosa, sinistra
manu speculū gestans, dextra vero sabrilem limā, hocce
disticho venientem admonuit.

Assego te ornari dicendi diuite uena,

Tu rursus nostram condecorato domum.

Arithmetica numerorum perita, rationum tabulam &
stylum præferens, dominici gregis numerandi curā ad
hunc modum sedula iniecit.

Te docui numeros in tantū muneris usum,

Nempe Deo scires ut numerare gregem.

Geometria postmodum circino metiens, ac fusa limitibus
neminem defraudans, ad æquitatem & mēsuram in-
ciitauit.

Me nosti rerum mensuram, artemque tenere,

Pro merito ut reddas præmia cuique suo.

Id est, Romani ferim
as sum mater, Gra
ciam docco, Cadn
incolumitatē debeo
universā contineo
etnam.

Id est, principii e
sum & sacre sap
tie clauis absecon

16. PVBTICA LAETITIA

Musica vero cytharam pulsans, vitę & morum compositionem, carmine pulcherrimo ita commendauit.

*Inter concęntus non sit tibi gratior ullus,
Quam si uita sacro consonet eloquio.*

Astrologia, quę coelū incolit, instrumentis suis ornata, scientię quam tractat vanitatem contemnens, ad longe meliorem peritiā, ita disticho adhortata est.

*Quam sis utiliter nostra uersatus in arte,
Moribus æthereis, & pietate doce.*

Processit morum magistra philosophia, cuius quondam professor Pręsul fuerat: quare ueluti in propria possessione vitę cuiusdam purissimę exemplum, ab illo ad hunc modum Seuera requisit.

*Qui morum quondam per me præcepta dedisti,
Exemplum quod nunc turba sequatur eris.*

Ostendebat aliunde fulgura, & nubes, herbas, & metalla quę naturalem partem spectant, disticho itidem ad hunc modum exposcens.

*Naturę uires, rerum cognoscere causas
Per me gaudebas, nunc memor esse uelis.*

Huc comes ueniebat medicina, Aesculapij baculo innixa, serpente is complicatus est, quod soleat illud animal medicatis herbis senectam exuere, & uires pristinas rursus suscipere. Canebat ita hæc ex artis præscripto.

Acro

*Aegrotis animis ex nobis disce mederi,
Dulcia nunc adbibens, nunc & acerba tamen.*

Accessit e vestigio pontificis iuris scientia, potestatem
furam ty ara quam manu tenebat indicans: operam & au-
xilium ita pollicens.

*Adiutrix adero, diuini sanctio iuris,
Ut populos sancta pace, fideq; regas.*

Sed cunctis altior ventebat sacra Theologia, aurea co-
rona tegebat caput, dextram manum liliū illustrabat.
Quæ terrena omnia prætergressa, ad sublimiorem illam
& sanctis hominibus promissam spem, ita disticho ani-
mum erexit.

*Te insitui ut peragas, quæ premonuere sorores,
Si facis hæc, cælo præmia magna paro.*

Schola tamen, quæ sandudum tacitis gaudiis, in trapæ-
tus gestiebat, nequaquam vocis modulos morata, totā
illam charissimam sobolem illustrissimo præfult obtulit
hoc disticho.

*Has ego, meq; tibi totam offero, maxime Præsul!
Tu meus, ut spero, conditor alter eris.*

Nondum Schola carmen finierat, cum iuuenis quita-
dam Appollinē referens, cesare & pharetra arcu
item argenteo cōspicius, increpanti similis, sorores illas
suas ad festiuitates modulos inuitans, blande quidē & ci-
tra amarulentia, Saphicis numeris ad hunc modū obitur
gausit Appollo loquitur.

B

PVBTVCA LAETITIA

Quid iouis natæ facitis puellæ

Cur iuuat stultis monitis, neq; huius,

Temporis, sanctas onerare magni

Præsulis aures?

Improbe a uobis sit & impudenter,

Nec modicè scitis penitus tenere,

Non in hoc munus, neq; nos in istos

Duximus vsus.

Non eget uestris monitis, neq; ullo

Prorsus ortatu, sapiens, & unus,

Mente qui alta, consilioq; magno

Prouidet orbi,

Scitis hæc illum didicisse quondam,

Scitis hæc illum docuisse quondam,

Aere quid nili precioq; glaucas

Fertis athenas:

Esse omittetis citius quod essis,

Scire quod scitis prius & sinetis,

Affatim quam quæ docuistis omnes.

Deserat vnquam:

Possit, est illi a Sophia tributum,

Vt uelit, præstat pietas, & imo

Pectore, excellens animoq; ab ortu

Insita virtus.

Quin placet lætis potius canentis,
Patris aduentum celebrare magni,
Vocibus festis, resonemus omnes

Iam venit, euge.

Hoc opus nostrum pariterq; uestrum,
Cernat ut iuultus hilares, ob istum
Prosperum ingressum, & ueniat precemur

Omne læto.

Vnus hoc ergo tibi summe præsul,
Omnium linguis precor, & salutem,
Maximam porro tibi dignitatem

Gratulor istam.

Arduo qui te solio locauit,
Ei suæ sponsæ uoluit patronum;
Is tuos gressus regat, atq; gesta

Cuncta secundet.

Donet is sane pyliam senectam,
Sed magis lenem, placidam, beatam,
Dextera ut faustos simul & sinistra,

Computet annos.

Et quo is ex alto moderatur orbem,
Spiritus insillet tibi, Christiana,

B 4

PVBLICA LAETITIA.

Vt nos semper populos gregemq.,

Pace gubernes.

Quinq. ut acceptis modo de talentis,

Reddita exacta ratione, mandet

Primus ut fias oniumq. summus.

Pastor in orbe.

Disciplinę vero, quibus musarum appellationem sine discrimine in hoc loco tribuimus, appollinis aduentu letissime, eiusq. præsentia ad modum gauisse: illico monitis obtemperantes, eisdem quibus ille numeris: & simul Anestiti aduentum felicissimū gratulatę sunt, & Musica Cytharam, quam gerebat, Apollini tradidit, qua ille occurrentibus fides pulsaret, atq. pollice aberrantes dirigeret.

Musæ.

Nos tibi cunctę pariter sorores,

Ne graues simus nimis, aut moleste,

Hęc breui, a diuis eadem precamur.

Supplice voto.

Iussa sed Phebi peragamus ipsę,

Vt chorus nosser, modulis & alia:

Voce, patrono ueniente nostro.

Per strepat omnis

Phebe tu plectrum Cytharamq. summa,

Qua soles pulsans modulatione,

Nos tibi carmen simul accinemus.

Quod meditamur.

Hic statim ad impares versus, quib⁹ sunt exorsę redeuntes, hexasticho lepidissimo, quod nimirum Apollo distauerat, Vt ingrederetur amplissimus Antistes, voce suauissima bene ominātes comprecatę sunt, vbi admirabilis vocis flexus, & iocundissimus vocis concensus, quo vniversi presentes oblectati sunt, omnem dicendi Characterem superat, nec a me potest vllis verbis explicari Carmen vero huius modę est.

Ingredere in nostram Præsul feliciter arcem,
 Ingredere, & fausto limina tange pede.
 Expectata diu dones, ut gaudia nobis,
 Ingredere, & fausto limina tange pede.
 Sic pompa simili, longe post tempora uite
 Intres excelsi limina sacra poli.
 Ingredere, & fausto limina tange pede.

Introuissus est tandem amplissimus Antistes, discipulorum admonitionibus gauissus, rectaq; iam ad templum procedebat, quando a tergo subitis clamoribus, velut mulieris auxilium implorantis, vultum conuertere coactus est.

Audi me miseram Præsul illustrissime, audi me exulę assidue inculcabat, donec ille caput atollens, furis ciuilis peritiam aspexit, nudum ensen necquiq; gerentem, apud nos enim ex Frāncisci patroni instituto, qui rem tantūmodo theologicam omnibus modis augeri cōtendebat, nulum ciuili facultati ius, neq; imperij, neq; commercij, in nostra rep. concessum est. Quod tamē nequaq; ab illo ex antiq; sententia factū fuisse, vel id vnū argumēto est, quo cōsuetissimis eisdemq; optimis decretis suis, facultatē.

B 111

tem liberam permisit, noua contubernia ac nouas item scholas erigendi. Verum illius etatis incomodis prospiciens, quæ tota iuris consultis plena, theologorum inopia apud nostros laborat, iuris peritiâ a gymnasio suo exclusit. Quare cum illius voluntati abunde iam satis factum sit, & academię nostrę beneficio, tot theologi passim pro uenerint, Meczenatem quempiam, expectamus qui illam exulantē ad nos reducat. Nam ut de ceteris damnis taceam, quæ ciuilibis facultatis absentia, Schola nostra perpetua est, nemo est qui insicias ire possit. Partem illam sacrę theologię quę de lege naturę tractat, suum ius unicuique tribuit, neminēque patitur suo debito fraudari, huius auxilio imprimis innitit. Summam hanc legem alicubi, æternam alicubi, appellat Cicero, quę nimirum vniuersum mundum imperandi prohibendi que scientia, maxima quadam equitate gubernat. Iam vero sciētia iuris pontificis quot modis mutila & manca claudicaret, si huius opera nō subleuaretur? Quare studiosorum numerum imminutum esse quotidie sentimus, & in absolutissimo disciplinarum circulo huius sedem vacuum conspiciamus. Verum ut nos in Proposito pergamus, simulatque, Præsulem illa atentum intellexit, fortunam suam voce lugubris hoc pacto deplorauit.

Exul & infelix, tanti sum muneris expers,

Sola nec excipio, nec tibi leta cano,

Pulsa domo tanta, numeri oꝝ exclusa sororum.

His nostro exilio maxima damna tuli,

Tu, quem rebus opem, lapsis, & gaudia messis;

Ferre deus noluit, me rogo redde meis.

Tunc inscriptiones, quibus arcus præfuit dedicabatur, commode ab eo legi ponerunt, quæ a tergo vtriusque pilæ, literis ferme sexquipedalibus, grauitè & eleganter scrip-

ptērant, earum exemplum ne quidpiam requirat, libuit
etiam in hoc loco apponere.

PRIMA

INSCRIPTIO.

DEO OPTIMO MAXIMO,
RES MORTALIVM IN
MELIVS DIRIGENTI,
ARCHIEPISCOPO TO-
LETANO, IOANNI MAR-
TINO SILICEO, VIRO
THEOLOGO, ET CLEMENTISSI-
MO PRAESVLI, SVPREMI DEI CON-
SILIO PER OMNES GRADVS HACTE-
NVSPROMOTO, INVICTISSIMI CE-
SAR. CAROLI. V. PIO IN RELIGIO-
NEM OFFICIO, AD PVBLICAM VTI-
LITATEM: SED POTISSIMVM ADMV-
SARVM COMPLVTENS. SALVTEM
TOLETANAE SEDI PRAEFECTO, SE-
NATVS POPVLVSQVE LITERATVS.
F. C.

SECVNDA

INSCRIPTIO.

B iiij

DOMINO IOANNI
MARTINO SILICEO,
PRESTANTISSIMO
THEOLOGO, PHILIP-
PI PRINCIPIS SERENI-
SSIMI PREGPETORI
ECCLESIAE TOLETANAE DIGNIS-
SIMO ANTISTITI, SUMMO HISPAN-
IARVM PRIMATI, QVI PAREM
CVM TANTA DIGNITATE VIRTU-
TEM OSTENDIT, LITERARVM AMO-
RE, AC PATROCINIO, INGENTI AME-
RITA CVMVLAVIT, ETCOMPLV-
TENSEM ACADEMIAM IN SUMMAM
PACIS, TRANQVILITATIS, INCRE-
MENTI ET PROPAGATIONIS SPEM
EREXIT, SCHO, POP.Q.COMPLVT.

Verū tamen ne homo dignissim⁹, idemq; mihi multis de causis obseruandus, colendusq; laude debita in hac parte prīuetur, quod non nisi maximo piaculo, amiseret: hic iam te lector admonitum volo, disciplinarū admonitiones cantilenasq; a doctore Ludouico Catena, viro in omni disciplinarum genere peritissimo, excogitatas et compositas fuisse, cuius quantumcunq; indignationem timeam, nunq; tamen locum relinquam de earū auctore dubitandi. Hic ipse igitur in amplissimi prīfatus

his & scholę suę gratiā, a theologicis & grauiorib⁹ studijs quibus perpetuo occupari solet, ad hec ludicra cōdenda non est omnino grauat⁹ descēdere. Porro hisce omnib⁹ ad hunc modū peractis Pręsul recta ad martyriū contēdit varijs interim cantilenis & choręis a Complutensi populo susceptus, nam et his etiā, in re gratissima cū schola nostra cōtendētib⁹, arcū itidē fabricare placuit, titulis quibusdā & hispanis versiculis, non sine linguę vulgaris acuminē exornatum insignitumq;. Stabat is ad olitorium forum, qua ad sacram ædem patebat addit⁹, Paruā morā fecit hic Antistes, nam in templū a principio festinabat, ad cui⁹ gradus statim vt accessit, vniuersa sacerdotum clerus suis ordinibus & locis distincti, sacris vestib⁹ & sceptris reuerendi ac colorum varietate fulgentes, qui oculorum aciem perstringerent, hymnum ad hos vsus comendatissimum, alternis vocibus canētes asistere, illumq; mendū suscipientes, intra templi limen inducūt. Vbi post supplicationes & vota habita, reuerentiam & obsequium antistiti suo omnes exhibentes, manum, vnusquisq; ordine accedens, more maiorum deosculatus est. Hinc ad ædes suas, quę tunc ab angustijs occupatę erant, ad eas salutandas gressus direxit. Cumq; e regione palatii constitisset, ne vltius procederet impeditus (vt pote fictis illis militibus pręsidium quoddā, quod ea de causa ibidem struxerant obsidentibus, expugnantibusq;) vmbraticam illorum pugnā siue potius Panicos terrores spectare coactus est. Facili negotio res confecta fuit nempe certamine incruento rem agentibus: etiam si omnem truciulentiam & feruorē, velut in pugna atrocissima adhibuerāt.

Recepit se tandem in palatinam domum, atq; e nostro conspectu subtrahit⁹ ille simul & sol nos deseruit, qui tam dudum inclinatio die, alios fortasse triumphos aliasq; pōpas vīsurus properabat,

Lluxit facer os chophororum dies, cuius ante meridiānū tēpus (quod ab Homero ceterisq; vetustis scriptorib9, qm̄ rebus diuinis peragendis dicatū sit, aut fortasse, quod hominum actiones ea parte diei, commodius exerceantur legōi *ἑσπέρη* appellatur) tum sacris audiendis, tum eis dē celebrandis ab Antistite transactū est. Sacerrimum triūphū, eo die mysteria nostra celebrant, quo omnem fastum, & humanā superbiam Christus Iesus seruator noster, & idē dei filius, asine insidens conculcauit, & pefundedit. Libuisset in hoc loco alta silentia, quod Maro dixit rumpere, & obductū dolorē verbis euulgare, totumq; odiū quod aduersus perditissimos hominū mores concepti euomere, nisi & presentis negotij materia retardaret, quę tota lētitiam & amenitatē exposcit, & amplissimi p̄fūsus, cuius nunc ingressum describimus, sanctimoniam & pietate crederemus: aureā illam sanctissimorū patrū etatem, velut lumen quoddā reuocandā esse, quod ab hac teatra & horrida caligine, qua nō modo vulgus hominū, sed ipse nostrę religionis colūne immerse sunt, in meliorem statū dirigat, aliāq; luce & splendore illustret. Vidimus enim paruo hoc tēpore, quod apud nos immoratus est, nullis magis aditū ad ipsum patere, quā contēptis pauperib9 & destitutis viduis, illorūq; sermonibus adeo non grauari, vt nuper suę diocēsis oppida perlustrans, inopes om̄s ad conuiuiū vocauerit, & eius triclinijs ac lectis, dñm Iesum sub illorum specie ante oculos proponēs, & dignatus & veneratus fuerit. Illorū sermonib9 oblectabatur, & ab apostolo Iacobo edoctus, nequaquā pauperib9 spretis, aut sub pedū scabello collocatis, in eos oculos solū intendebat, quā aut aureo annulo orinati, aut veste candida perfulgentes, ad ipsum superbī & elati ingrediebantur. Quin potius turbā istorū fugiens, & p̄meditatas, easdemq; onerosas salutaciones, aut quod verius dixerim assentatiōe plenas,

ad huc per oppidula rusticorum vagatur, & procul secedens ab aulico strepitu, totus occupatur in miseris subleuandis, quibus vniuersa tenuiorum hominum multitudo, hisce durissimis temporibus afflicta est. Vocat omnem sexum sine discrimine, omnesque ad laborem adhortatur, cuius tantummodo praesidio diram famem propulsandam esse, diuino oraculo pronunciatum est. Verum tamen, quos sedulo id agentes considerat, laudat primum & opem omnem exhibet: quos vero ob ignauiam & desidiam in rerum penuria versari intelligit, & illis quoque remedium prestat, adhibitis tamen seuerissimis obfurgationibus, ne se ipsi insigni parricidio, aut animis deiectioni, aut socordes destituant. Nunquam enim labor detrectando euitatur, verum contra ab amplectentibus discendit: quod vnum preclarum genus admonitionis est, & an sit aliud salubrius nescio, quod hominem presentius a vilitate & indigentia vindicat. Iam vero miseris mulierculis, quibus ficulneo quod dicitur praesidio, hoc est tela & colo victus queritur multipliciter fauorē prestat. Vt enim sexus imbecillitas est, omnisque prorsus consilio priuatus longe aliud auxilium requirit, alias admonitiones exposcit, & blandimentis potius quam minis, ne animum despondeant confirmande sunt. Accedunt ad eum proprias querelas vnaqueque referens, inuat ille omnes & consolando, & consilio, & re adhibita. Proinde quae nuper desolatę venerant, bene sperantes in domum reuertuntur. Quis mihi nunc Ciceronis copiam, aut Demosthenis vim concederet, ad optimi Praesulis pietatem, pro dignitate & meritis explicandam, dicam tamen incondite, ut potero: nam satis res a se ipsa commendatur. Tot ubique calamitatibus & angustiis ab amplissimo Antistite perspectis, dolens innumeros pauperes, in plateis nudos offendi, passim esuriientes & egenos ostiatim per viscous incedere: & inde se penitus

micro committis oneratos truculente & atrociter repele-
 li, intelligentq; vniuersam scripturam nihil frequen-
 tius vbiq; admonere quam de aliorum incommodis
 auuandis: neq; se a deo in alium vsum tantum pastorem
 effectum esse, quam vt cura & sapientia sua, commissa
 se oues salutem reciperent, atq; de pabulo eis prouideret:
 quantumcunq; loculos sibi exhaustos esse minime igno-
 rabat, atq; Teletanę sedis vestigalia non nisi in posterum
 annum pendit: hinc & inde pecunijs collectis, quę vtro
 potentissimo citra vllum negocium offerebantur: a viris
 omni fide probatissimis auduit, Tricena millia aurearum
 coronarum in pauperum alimenta, per eius quęstores dis-
 tributa fuisse. Quibus vt sit, ne se tãto gre alieno obstrin-
 geret admonentibus, atq; vt parcius cum pauperibus age-
 ret alijs atq; alijs pretextibus obtēdentibus: Quid illis, in-
 quit, molesti estis? aut quid mihi nunc parsimoniã obijci-
 tis? An non illi ipsi quę sua sunt reposcunt? O immen-
 sam eandemq; a deo inspiratam misericordiam. Quis
 vnq; Thobias, aut quis Mardocheus pereuntĩ populo
 plausibilis succurrit? Quis apud gētes Alexāder, aut Pō-
 petus maiorē erga suos liberalitatem exercuit? Vuat ille
 diutius precamur, semperq; in incepto persistat. Verum
 quo nos propositi obliti, impetu dicendĩ incitati rapia-
 mur, atq; latissimum campum ingredimur, vbĩ vires &
 animus deficiant? Vnum tamen solum addidero, ne hæc
 a me, aut in gratiam fuisse dicta, malignus aliquis inter-
 pres opinetur, aut si mitius nobiscum egerit, a negotio
 aliena reclamitet, ea de causa huc me digressum esse, vt ni-
 mirum intelligamus, grauissimo hoc & durissimo anno
 (quod tanta difficultate & inedia, ob grauissima pculdu-
 his & assidua scelera, quibus supremum numen iratum
 reddimus, charitate an non laborauit) veluti naufragis ca-
 sores, aut in tragœdia subitos deos, ita hunc misericordē

virum Hispanis afflitis, portum & praesidium apparuisse. Oschophorij igitur, alijsq; omnibus mysterijs religiosissimi diei celebratis, quicquid reliquum temporis fuit, audiendis pauperibus, eorumq; supplicibus libellis legendis consumptum est. Postera die ad scholam veniens Rectori & collegis sese vitro conuiuiam obtulit, ubi incredibili humanitate illorū mēse vnus accubuit, depositaq; omni maiestate & fastu, eisdem quibus illi & ministris & poculis usus est. Nec iam Praesulem Toletanum agnosceres, sed sodalem & suauem conuiuiam. Secundę mensę iucundissime fuerunt, adolescentibus quibusdam intronissis, qui Hieronymi vallij opera, viri apud nostros in hisce humanioribus studiis impense docti, epithalamij illi eccinerunt, de nouis cum ecclesia Complutensi nuptijs. At postq; fames epulis exempta est, mensęq; remotę, ad seueriores sermones antisites conuersus, quod alias amplissime pollicitus fuerat, multis insuper eisdem de rebus colloquijs habitis, quę non sunt hactenus enulgata, denuo animos omnium confirmauit. Octomillia sestertium rectori obtulit, quib; pauperes scholastici, qui & illi quęq; sterilitate anni premebantur, in audiendis lectionibus persisterent, nec cogèrentur a Gymnasio discedere. Libellū post hæc studiosorum petijt, necnō virorum eruditōrū, vt de illorum nominibus admonitus, posset singulos pręmijs exornare, cum presertim, ita enim aiebat, persuasum haberet, pastoralia munera & ecclesiarum gubernationes. indoctis, aut profanis hominibus, non sine maximo piaculo, committi. Erant eo die pręmia publicanda, & victoribus, a iudicibus reddenda, sed per tēporis angustias non licuit, aut fortasse mutato consilio, in aliud tempus reseruari placuit. Interim tamen hæc paucula, quę ex imenso quem diximus Chartarum aceruo, sese primū querenti obtulerunt, senatus literarj consulto, in publicum

emittere decretum est, omniaq; prorsus edita fuissent, nisi voluminis magnitudinem timeremus, quod alioqui breuitate placere cupimus, neq; enim verendum vilo pacto erat, inuitis musis quicquam eo festo excogitatum fuisse: cum presertim Augustissimi principis Philippī numina, cuius laudes ante omnia cantabantur, fauorem prestitisse, procul dubio existimemus. Quare ne nobis indignentur obtestor, qui suos hic lusus nō agnouerint, nam ut in rebus, quę nullo officij iure nos denūciunt, quicquid fiat boni consultur: tum quod nemini alias debet, primo petenti citra cuiusquam iniuriam conceditur, ita ut hęc primam in manus inciderunt, neq; omnino spernenda visa sunt, in hunc catalogum apponere placuit, ne sit quod auidi lectores desiderent, aut nos negligētē aut malignitatis culpent, qui omnia tandem suppressere uoluerimus.

Carminum heroicorum pentadecadibus primus locus concessus est, deinde Epigrammata apposita sūt, subsequuntur statim inscriptiones, quibus Hispani rhythmī succedūt, ut linguae vulgaris, quę non facile ceteris cedit, spectmē aliquod exhiberemus. Ultimo tandem tabellarum exempla, suis figuris expressa sunt, nonnunq; tetra-
stichis, & aliquando hexastichis appositis, prout ratio postulare postulat: ubi si minus authorum sensus affecit sumus, maleq; confectorem egimus, nostrę huic sedulitati condonent, cui si in tam scitis, eisdemq; varijs rerum imaginibus, non omnino aberrare cōtigit, abunde quidem præstitisse existimetur. Quod si illi hanc curā suscepissent, bona nobis laboris pars, ea fuisset diligētia, ablata. Alioqui vero necesse erat in studiosi lectoris gratiam, quicunque explicationē addere. Principio tamē intercalare carmen, sexto quoq; versu in orbem recurrens auidis lectoribus offerre libuit, quod in celebrationem no-

SCHOLÆ GOMPLVTENSIS

ni pontificat⁹, dñs Ioannes Hurtado Mendoza preter leges a Rectore indictas, festum nostrū exornaturus lusi. Carmē aut̄ intercalare, versiculorū sententiā continet, quī Hispanis poetis propositi sunt. Saphiscum e vestigio sequit̄, quo se ad Musam heroicā incitat Riva Sorisēsis gymnasij moderator, vir recōditę eruditionis, & qui in his polittoribus studijs ingentē quidē laudem, sed non omnino quā meret̄ assecutus est. Missit ille Pētadecadas, sylvas & epigrāmata, quę etiā si Acephala & sine nomine ferantur, satis suū authorē produunt: neq; enim piguit emeritū, virū, diuq; tā ex illis vnā quos ἀκινέτους appellant gręci in certamen nobiscum descendere. Reliqua deinceps, nostrę scholę partim eruditōrū hominū, partim ingentisolum adolescentū exercitamenta sunt: qui ab studijs suis tantisper distracti, Rectoris voluntati iuxta leges prescriptas propensissimī paruerunt. Quorum nominib⁹, ita eisdem approbantibus ea de causa pepercimus, qm̄ cum potuissent meliora prestare, ista quidē omnino contēpserunt, tum etiā quod ineptissimū esse videbatur, si quod per lusum ab illis factū est, serio in publicū a me nūc edeset̄ur.

Intercalare Carmen.

Te regnante quidem, Rex inclyte Carole Caesar,
 Et tua regna pio nato moderante Philippo,
 Dum vos afflet amor celestis Regis IESV,
 Qui mare, qui terras, Erebum, cœlumq; gubernat
 Cuncta videns, & cuncta fouens, & cūcta penetrās,
 Præmia certa feret, quantumvis abdita virtus.
 Et merito magnas grates, laudesq; Philippe,
 Nunc tibi habet felix, te Principe Iberia nostra:
 Et q̄ se foueas æquo moderamine lenis,
 Quodq; tui silicis tam tam noua flāma coruscet,
 Et quā dum patris regni moderaris habenas,
 Præmia certa feret, quantumvis abdita virtus.

Recte & rite monens, hæc ut sua regna bearet
 Oraſti patrem Siliceo reddere ſacram,
 Mitram, cui primas deſſet Hispania tota,
 Ieciſti penitus bene fundamenta decora,
 Quod ſi pergis eo, quo te mens ignea duxit,
 Præmia certa feret quantumuis abdita virtus.
 Exoraſti etenim ſupplex, quodcumq; petiſti,

Verſum no.
 nū ſic legito.

Iapeto ve ſati ſi
 miſis, qui ſe-
 dulus ignem.

Non veluti Phaeton currus incenſus amore,
 Ne ve Prometheus ſimilis, qui ſedulus ignem,
 Surripuit quondā cœlo, ſi credere fas eſt.
 Sed quia dum patri monitiſ, precibuſq; ſuades,
 Præmia certa feret, quantumuis, abdita virtus,
 Abditus in ſilicis veniſ, latet igneus ardor,
 Sit niſi, qui ſolers hunc ſollicitare metallo,
 Curet, & excudat ſcintillas inde micantes,
 Sic niſi fallor ego dum vobiſ vita manebit,
 (Quæ precor ut maneat, vincatq; & Neſtoris ānos)
 Præmia certa feret, quantumuis abdita virtus.

Et decus, & verum per mille pericula clarent.
 Conſilio verum referat viſ enthea mentiſ
 Aſt decus eximium conatu friget inerti,
 Terrigenas viciit ſilicem iaculatus Iaſon,
 Ut lucet percuſſa ſilex, ſic pulchra labore,
 Præmia certa feret, quantumuis abdita virtus?
 Madridum teſtiſ noſtra eſt, quæ uſaria quondam,
 (Sicut Mena refet) igni circumdata ſurgit
 Carpentana eadem quoq; Mantua dicta putatur.
 Quondam ſylua fuit, de ſylua en regia facta,
 (Tam potiſ eſt cultuſ) quo ſi Deus adſuuet, ultro
 Præmia certa feret quantumuis abdita virtus,
 Hic & ceſſit ei Carthaginiſ ante tyara,
 Hic & mitra nitens nunc Toletana tributa eſt,
 Hic ubi & igniſ aquis incumbit amore peremni,

Hic ubi

Hic ubi vitæ silex mirales incolit undas,
 Atq; ubi ni studium patriæ me spesq; sefellit
 Præmia certa feret quantumvis abdita virtus.
Quamvis astra vigens virtus iam vertice tangat
 Non tamen ipsa potest per se dare præmia iustis
 Quis Deus omnipotēs potis est dare præmia solus
 Qui virtutis eis tribuit mentemq; animumq;
 Sed tribuente Deo, quem sunt penes omnia dona
 Præmia certa feret quantumvis abdita virtus.
Consumpsit penitus Gedeonis munera sancti
 Ignis de petra, qui flamma ascēdit edacti.
 Non mala mens, non prauus amor, non ara Baalis
 Non aurifera fames, favor, atq; superbia regni;
 Non ingens numerus, nec militis arma, sed ardens
 Præmia certa feret quantumvis abdita virtus.
Fallor: an ægregium pendentis velleris aures
 Pignus amore pîj Siliceti, & nomine gaudet
 Et virtute simul flammis insigne decoris
 Igniferi silicis: vos o mihi credite musæ
 Dum sol conspicuus sine nubibus ambiat orbem,
 Præmia certa feret quantumvis abdita virtus.
Est laudanda manus patris, mens atq; benigna
 Principis, ars, animus, studium solertia, cura.
 Genzorifq; vigor, qui agit nunc pectora vatū
 Sed Deus ante omnes Siliceti qui cecidit ignes
 Qui si mente nitent, sincero, & pectore flagrant
 Præmia certa feret quantumvis abdita virtus.
E silicis venis excudit ut annulus vsu
 Scintillam nitidam, sic veri semper amorem
 Rex cœli insinuet Siliceti in viscera Christus,
 Venit enim in terras igem missurus olympo
 Scilicet, ut flagrare queat, quo ardente profecto
 Præmia certa feret quantumvis abdita virtus.

34 PVBLICA LAETITIA:
SAPPHICVM QVO AD HE-
roicum incitatur musa.

Musa, ter quino modulari cersu,
Principis laudes meritas Philippi:
Quippe sub tali numero iubemur

Glaudere versus.

Respon-	Quin mones totum pelagus marina
det Mu-	Colligam concha potius, uel astra
sa,	Unico demum numerem lapillo,

Vel maris undas.

Vix erit uates, satis ille Homerus,
Indolis tantæ referendæ laudi,
Stridulæ nedom tua ruflicana

Tibia vocis.

author	Nolo maiorum repetas potentum.
respon-	Gothicæ gentis seriem, nec ulla
det.	Austriæ stirpis monumenta clara,

Laudibus ornes.

Quippe seruandos, Carolas, Philippos,
Vix potest dignis celebrare carthis,
Tota musarum ueneranda cohors,

Cum duce Phœbo.

Nec uolo cantes, mancant quot illum
Regna, quam multis dominetur oris,
Sine sint illæ Hesperie utriusq,

Sine sub arcton.

Ista naturæ decora, & benignæ
Sortis humanæ fuerint honores,
Quæ solet multis dare sepe cæca

Nortia paruis.

Quanta sed uirtus, quotuplexq; adornet
Regium pectus, refaras præcamur,
Spemq; quam possint sibi polliceri

Subdita regna:

Respon
det Mu
sa.

Postulant isthæc studiose multas
Paginas Phœbi, simul & fauorem,
Nec decet nili mitulo recondi.

Pistica narda.

Sed tuis ut non præcibus repugnem,
Et mei uoti specimen reponam,
Utq; communi moduler salutem

Prospera facta.

En meam summo cytharam quaternis,
Versibus magni, ut celebrem, Philippi
Vnicam laudem, tibi Phœbe omittens

Ceterarum.

Phœbe musarum decus, & sorores
 Octo cum casta pariter Minerva
 Miror hoc magnum facinus Philippi

Quin celebratis.

Ille dum clarum meritis magistrum,
 Insula exornat cathedræ Toleti,
 De quibus quæso, bene sic mereri

Forte putatis?

Gratiam musis meritam rependit,
 Suggestit doctis facilem patronam,
 Lumen & toti hesperia, vel orbi

Tollit in altum.

Ergo tam multis meritis alumno
 Huius & Carlo iuuenis parenti.
 Iulij palmas, simul & præcetur

Nestoris annos.

PRIMA PENTADECAS.

Hoc ubi contemplor, mecum permagne Philippe
 Factum, quo excelsam Siliçum tollis in arcem,
 Quæ tenet hesperio partes arege secundas,
 Officium grati, cupiens præstare magistro
 Discipuli, video te gratum cuncta virorum

Vincere, quæ celebrat retro monumenta vetustas.
 Siue lupam repetas, alius quæ rana quirinum,
 Seu caletani numeres pia nominaportus,
 Seu memores cœli, dodonidas, aræ locatas,
 Seu Capram olenio, pauit quæ late tonantem,
 Seu fabium, Ausonium, Frontonem fascibus olim
 Ornatos dicas, vanæ hi sunt vocis honores,
 Ast concessus honos, abs te permagne Philippe,
 Qui tenet indubie, Romano a Præsule primas,
 Hoc opus est Carlo dignum, & te maxime princeps.

S E C V N D A.

Oh, quam blanda meos lætant præfagia, sensus,
 Quæ modo percepti, Phœbo modulante, sororum
 Respōsante choro, & thyasos ducente Minerva,
 Namq; canebat, vti Carolo fera bella gerente,
 Hostilesq; iugas, inuisito Marte domante,
 Regna paterna regat, prædulci in pace Philippus
 Virtutesq; colat, doctos, piosq; benigno
 Respicat vultu, & saturnia secla reducat.
 Inq; Toletano promotò præsule nuper
 Et patris & natî, laudabant pectus, & altum,
 Cōsiliū, si quidem non solum gratia musis
 Penditur officio tali: sed dignus honore
 Exhibito legitur, cuius sub nominis vmbra,
 Pax, pudor, atq; fides, honor, & neglecta redibit
 Virtus, cumq; suo ditissima copia cornu.

T E R C I A.

O quam festa dies, & quam felice lapsillo
 Digna, Toletana qua tu Silicæ Tyara
 Ornaris, quantam proh spem sibi concipit omnis
 Hesperia regio, imo tota ecclesia Christi:
 Detam præclaris, & tot virtutibus, istum

Quę decorant anfrū, & faciē reuerenter amandam.
 Per te religio speramus tuta quiescet.
 Per te, iam virtus iustos asciscet honores,
 Et tutos Musę sperant te pręsule portus,
 Aureaq; Hesperijs promittunt secula terris,
 Concedant superi longam tibi magne Philppę,
 Vitam, & multos alta cum pace triumphos,
 Qui pręceptor cum debita pręmia soluis,
 Tam clarā toto producis lampada mundo,
 Vnde tibi & Christo venient pręconia laudum.

Syluula, Iupiter alloquitur
 Mercurium.

Nate mihi dilecte nimis, cyllente, nostrę
 Interpres mentis, seu nuncia mittere terris,
 Seu superos accire placet, sume ocius alas,
 In terrasq; citus delabere protinus, atq;
 Musas cum Phębo, charites, castamq; Minervam.
 Quęq; fauent claris virtutibus, omnia quęre,
 Numina, & inuentis hæc prospera fata referto.
 Nuper ab antiquis parcarum exprompta fuissis,
 Quę vtriq; hesperię, magno dominante Philippo,
 Cum Carlo, spondent fælícia secla, parente.
 Religio, probitas, virtus, genus omne virebunt,
 Et Musę, claro Siliceo Præsule, magnus,
 Quem modo carpeti decorauit sede Philippus,
 Egrediensq; sube pariter descendere tecum,
 Quas mihi plena Themis, partu pulcherrima honoro,
 Edidit, Eunomiam, Irenenq; dicemq; sorores.
 Mansurasq; diu tutas promitte sine villo
 Turbine bellorum, summoq; in honore beatas,
 Principibus Carlo, natoq; eiusq; magistro.

I, celer & letus terras quacunq; volaueris
Exhilara, & festas fac exercere choreas.

Q V A R T A.

Virtutes dederis, cum tot testantia magnas
Signa, neq; in factis quicquam desideret vñs,
Cesaris o magni soboles, diuumq; propago:
Cum tantum studijs faueas, studiosus & ipse,
Præditus ingenio diuino, & acuminis mentis,
Moribus ornatus sanctis, & dotibus illis
Quæ regem deceant, virtutem ac robur auorum,
Magnanimūq; patrem referas, clemensq;, seuerusq;,
At maior pietate tamen, sacrisq; colendis
Ritibus, atq; deo cum tantis deditus, illud
Quis neget esse tuum, pastorem Ecclesia talem
Quod modo suscepit primatem Hispania talem?
Gaudet religio, procures, res publica, tanti
Quod regis specimen, venturæ in sæcula præstes,
O princeps pacis, Rex eius magne futuri.

Q V I N T A.

Quis nouis hic Splendor? Quæ lux tua præmicat ardens?
Hesperisq; spes certa tuæ, spes magna Philippe,
Quanto olim fulgore animus, quo lumine terras,
Sideraq;, iste tuus poterit perfundere, cunctis
Iam tibi nunc rutilo scintillat pectore flama?
Illa quidem æthereis radijs succensa, tuoque
Igne calens, ausido rapuit quem fomite quondam,
Docte silex, sumpsitq; tuo de lumine lumen,
At nunc, o quantos rursus pia cura Philippi.
De silice hoc, quales populis, quos excutit ignes?
Inde accensa nistet fax iam preclara, domum quæ,
Et quoscunq; domus Christi pia claustra coercent,
Irradiat, cœloq; micat de vertice maior.

Dum venerans, meritoq; colens submittit honorem,
 Diuitis & templi tradit dum iura Toleti.

S E X T A.

Vi ferrum silicem dum percutit; excutit ignem;
 Pectora dum tangis Princeps diuina magistri,
 Haud aliter candens, petit ardua sidera virtus.
 Maeste noua pietate patris, tibi dona Philippe
 Dulcis Apollo feret, musis tu prospicis, atq;
 Tu decus hesperis, tu Cæsaris alta propago,
 Tu pater es patrie, dignus te principe præsul
 Cum datus est nobis, nostro quoq; vidimus æro,
 Quid referat magni sententia dia Platonis,
 O felix regnum, sapiens cui contigit esse
 Rex, ait, & tanto sunt omnia Principe digna.
 Sis felix nostros princeps miserate labores
 O decus omne tuis. Cæsar sed magna vicissim
 Magnanimo pendit, sic vos, sic mutua tollit.
 Gloria, sic paribus petitis virtutibus astra,

S E P T I M A.

Nunc nunc Mæonide canimus rem carmine dignam,
 Nunc opus altisoni diuina voce Maronis,
 Nam Caroli inuicti sobolesq; heresq; Philippus
 Et patre tam magno, & tanto dignus auito
 Imperio, atq; etiam patria virtute subacto,
 Dicendus. Quæ res alto tam digna cothurnos
 Hic tot terrarum dominus, tot dicere regnis
 Iura potens, vltro famuli Rectoris habenis
 Paruit, & visa ferula, irato ve magistro
 Extinuit, reges expertus posse timere,

SCHOLAE COMPLUTENSIS.

Hic vix dum iuuenis, regni, pro patre, labores
Sustinet, & magnas prudenti pectore vires.
Hic modo quam iustos doctori gratos honores
Reddidit. O superi faciles date iusta precanti.
Ut superent pyllos tan grati Principis anni.

OCTAVA.

Lex hæc dura fuit, quæ angusto in carmine mandat,
Ingentem cantare virum, numenq; Philippi,
Quod vix Meonides caperet, vix in uisa Maronis,
Conditor at legis melius; namq; alter ab istis
Sit, curet tantos agitet qui mente furores.
Tu mihi Calliope stricto hoc in carmine præsta;
Et grates celebrare pares, & discere quantum
Præsidium, nunc dignus habet doctusq; sacerdos.
Nunc noua Toleti resplendet mitra, suumq;
Compellat regem, blando & sic pectore fatur.
Macte animis princeps propera, sic sancta potestas
Adseritur coelo, recipitq; sedilia diuum.
Sic dignis Salomon sacrabat templa ministris,
Et qui Soractis relegatus monte latebat,
Sic constantinus Romana in sede locauit.

NONA.

Iuppiter iratus, si quando ob crimina sænit;
Dira minans, rapidum contorquet in nubibus ignem,
Cuncta tremunt, montes fumant, & fœrnice saxi.
Se recipit pastor, fugiunt per densa capræ.
Progenies Caroli magnus si quando Philippus;
His meliora parat, producere gaudia mundo,
Excutit e saxis, qui late splendeat, ignem.

Quæ nuper scintilla fuit, quæ clausa latebat,
 Emicat, irradiat, tetrasq; ex orbe tenebras
 Discutit, alta petens, Musæ celebrate choreas,
 Quæ colitis campos, vitreis, qua voluitur vindis
 Henarus, ista dies vestra est, deponite fletus.
 Omnia letentur, sed numina magna Philippi
 Implorate prius, surgant altaria, circum
 Vota parent cuncti, longinqua ut tempora regnet.

Græca heptadecas.

Ζεῦ πάτερ ἡμέτερό τίπεν παλλὰς ὀβριμωάτην
 Νῦν μὲν ἐσπερίοις ἱερῇς κεῖτ' ἀμφὶ Τολητοῦ,
 ἔθλον ποίμεισιν, πόθος αὐτῆς ἄψεται πάντας
 Ἀλλὰ μοι ἀμφὶ βίης σιλικίου δ' αἶεται ἦτορ,
 ὅς μοι πάντων φίλτατος, πλὴν γε ξίμεν κοδείου.
 Τὴν δ' ἐπιμή διάσας, προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς
 Τέκνον ἑμὸν, ἀφ' ὧς ἔχε, νῦν γὰρ πάντα φίλιω πῶς
 Ἀμφὶ διδασκάλου λίθον, καὶ τέχνα μασύει.
 Πάντες ἔμου βασιλῆες, οὗτός δ' ἐμοὶ ἑξοχος ἄλλων.
 Ἢ, διὰ σοφρῶσ' ἔνν τιμάτ' ἰσώνια χαίρει
 Σοῦ σῆκ' ὡτ' ἔρον μέγα, ἔσσεται λαμπρά δ' ἐκείν' ὁλβιος αὐτῇ
 Νῦν κ' εἰς πάντα χρόνον τρεῖς ὁλβιος αὐτῇ καλέσῃ
 Ἐὐνομος ἰουδίκας ἀνδρῶπων πᾶσα τυχοῦσα
 Οὐς κάρηλος λαθόνται, καὶ καρέλου φίλος υἱός,
 Πετρῶν ἄψ' ἡλιβάτων ἐρευνάται πάντα μεταλλᾷ
 Ὡς φάτο κρονίδης, προσεφώνεε παλλὰς ἀθήνη.
 Γραπ' οὕτως καρέλιδα σὺ γὰρ φῶς ἔρχεο κέσμωι

Carminum græcorum
 interpretatio.

Iuppiter pater, dixit Minerva potenti patre nata,
 Nunc Hispanis pastoribus, magna contentio est.
 Pro sacra Toletu, et us potius et amor omnes inuasit,

SCHOLAE COMPLUTENSIS. 45

Sed mihi cor ardet pro silicea vi.
 Qui omnium mihi, preter diuinum Ximenem charissimum est.
 Huic Iuppiter nubium congregator, subridens respondit
 Ne timeas mea filia, nam Philippo huius cura incumbit,
 Qui nullum non lapidem, pro preceptore mouet.
 Omnes reges a me sunt, verum hic ante alios mihi curę est,
 Ob modestiam ac prudentiam suam, gaude Hispania
 Sceptrum tuum magnum erit, illustris & felix ipsa
 Nunc & in omne eum vocaberis, rectis legibus
 Et iustis vniuersa gubernata pastoribus. Quos Carolus
 Et Caroli filius, e duris petris latentes excutunt.
 Sic locutus est Iuppiter, subiecit Minerva Pallas.
 Sic facito Caroli fili. Tu enim lumen venisti mundo.

DECIMA.

O princeps hominum, princeps & maxime rerum.
 Cui merito pelagi sceptrum terręq; paratur
 Imperium, quem regna timeant, cui conditor almus.
 Innumeras virtutis opes, animiq; perennis.
 Ornamenta dedit, sileat clarissima regum.
 Priscorum probitas, tua iam monumenta canantur.
 Felicem patriam nimium, te Principe Cęsar,
 Credimus, ac tibi magnos speramus honores.
 Quippe tuos quantum foveas, ecce indicat illud
 Quod proprium nuper, sublimi in sede magistrum
 Extuleris meritum, quo tota Hispania gaudet.
 Quę tandem nigro trepidę latuere sub antro,
 Nunc Musę exultant, sic qui obsidione tenentur
 Cum spes nulla fugę, cum muris imminet hostis,
 Auxilio veniente ducis, letantur in armis.

VNDECIMA.

44 PVBLICA LAETITIA

Vt caelo, Phœbus post turbida tempora, aperto,
 Aurea per terras, spargens sua lumina genti,
 Tristitia latificat corda, atq; animantia cuncta
 Afficit, & lucis pergrato munere læta
 Ad campos effert, contractaq; membra recludit.
 Munera sic postquam claro, inuisitissime Cæsar,
 Patrono donata vident amplissima, Musæ
 Lætantur placide vexataq; numina plaudunt.
 Quid ne magis potuit, magno sub Principe, sanctum
 consultum ve geri, quam sic moderamina rerum
 Commississe viro, cui sit prudentia rerum.
 Et te formavit dominum, regniq; parentem:
 Nil licet ergo dehinc maius, te præside Cæsar
 Votis velle tuos, quam alta, ut fastigla summus
 Producat per secula Deus, ventura minorum.

DVODECIMA.

Non fecit ac lumen tenebrosis fulget in antris,
 Nunc tua fata nitent, gestis collata Philippe
 Præcorum magnis, longum cantanda per ævum.
 Iure tibi sceptrum, vastæ terræq; marisq;
 Concessit magnus, celsi regnator olympi.
 Cum sapiens cures, doctos sanctosq; tenere
 Summi templa dei, musis & faueris ipsis.
 Si deus in petra, voluit dum conderet templum,
 Id posuit firma, Silice & tu condis in ipso.
 Ille silex mittet, blandis nunc iussibus, ignem
 Virtutis raræ mœstum qui temperet orbem,
 Quem colimus paruum. Faciatq; virescere musas.
 Causa prior laudanda prius, cum feceris illum
 Hunc tetigisse gradum, primum laudaberis, ingens
 Ante opifex, cuius post est laudanda figura.

TER DECIMA.

Gratulor Hispanis, dederint quod fausta, Philippe,
 Sydera te dominum, summe parentia menti
 Quę regit hunc orbem, felix cui contigit ortus
 Arua intra, sceptrum, quę sunt sortita beatum
 Ista tuum, doleoq; vicem miseram populorum,
 Pascit arenosis, quos Affrica multa venenis.
 Quicq; colunt madidos campos ex flumine, origo
 Cui latet in terris, & quas nunc Turcica tellus
 Impta, barbarico offendentes çthera ritu,
 Nutrit, & ignotos quotquot seu torrida Zona
 Occulit in terris, vrentiq; regens seu terra pruinā
 Quod careant domino, careantq; regente Philippo.
 Sed si fata negant, est, quod non munera tanta,
 Mortales meruere. Poli tu qui regis axem,
 Quando dignatus concedere, da imperet quum.

QVATVOR DECIMA.

Consuluisse ferunt mundo Pharaona cadenti,
 Imperio quando cautum præfecit Ioseph.
 Ut frumenta daret pereunti prouidus orbi:
 Sic cum rara, grauis frugum dare semina, tellus
 Pergeret, & miseris esset spes nulla salutis,
 Cum res sacra, dei cultus, doctrinaq; & artes
 Ingenus, vix posse suo fulgere decore
 Iam dudum quererentur, erant cum turbida cuncta:
 Tunc pater, atq; idem patris decus inelyte princeps
 (Insigni postquam cinctus diademate vertex
 Præsulis effulsit, magnum solamen egens)
 Quale solet lumen tenebrose mittere nocti,
 Lucifer, & fulgens ante omnia Sydera Phœbe.

Rege quid expectem, quando hoc te principe factum est?

QVINTADECIMA.

Firmam, vt equi pullus clara de stirpe creatus,
 Dat spem Cillaræ famæ, firmissima vero
 Tunc fit, cum tenerum hunc solertis forte magistræ
 Docta manus fingit, victorem attingere metam,
 Maiorūq; refferre gradus, cursumq; superbū.
 Auspitijs moderanda tuis, sic sanguine nate
 Cæsareo, regūq; genus, fœlicita sceptrā
 Promittunt generosi ortus, clarīq; parentes,
 Et proanum series, nostri quibus orbis habenas.
 Sola dedit virtus nunq̃ ablatura, tenebit
 Has tua posteritas, hominum dum regna manebunt,
 Sic tu propulsis Silicæa luce tenebris,
 Et recolens animo, reges quæ facta decerent
 Ecce p̃i Caroli sequeris vestigia patris,
 ductorūq; tuo iustissima prēmia pendis.

SAPHICVM QVO AD LAETI-

tia ob Præsulis aduentum, omnes inuitantur.

CVncta iam presens hilaret triumphus
 Quo suam clarus Siliceus urbem
 Intrat optatus, noua de hinc futurus

Publica cura.

Hunc diem nemo celebret seuerō
 Gaudio, hoc festum uacet usitatis
 Plausibus, cultus sibi rara poscunt
 Numina raros.

Acrium nutrix iuuenum beata
 Dulce Complutum, uarios nouosq;
 Fac modos praestes, Silicea festa

Exhilarandis

Mollibus pascas oculos choreis,
 Cantibus gratis teneantur aures,
 Copia, uici, plateaeq; abundant,

Suauium odorum.

Huc ades quisquis poteris iuuare,
 Gratiae nymphae, ueneres, iocisq;
 Et leues sacra satyri reuincti

Tempora pingu.

Gestiant leti, quatiantq; terram,
 Aut catenato digito, aut soluto,
 Quis & affulset, tremulo nacillans

Crure silentis

Ducat hos cetus onerum levator
 Mentis humane dator, & fugacis
 Gaudij, Bacchus sine quo noluptas

Plurima desit.

Gutture & plectro, digiteq; & ore
 Vnius laudes sibiis canamur,
 Omnibus quis dei superasse seclis
 Calliopea

PUBLICA LAETITIA.

Det lyræ tales modulòs Apollo
 Thracius quales modulatus Orpheus
 Quinuit & ditem, & stabiles in omnes,

Vertere leges.

Suave sirenes iterate melos,
 Vestra nec cuiquam metuantur ora,
 Vincet hæc nultus cupide petitus

Lumine ab omni.

Vosq; pipleæ properate gressus,
 Grata nec nobis loca nunc morentur.
 Debitum uestro officiū patrono

Atq; clienti.

Vester hic dulcis chorus audiatur,
 Vestra uox uestrum decoret triumphum,
 Pegaso, Lebetbro, aoniaq; chara

Sede relictis.

Balsamo crines madeant odoro,
 Sutiles ornent uioles corone
 Tempora, insignes faciant decora.

Pectora genæ.

Pingueant ædes opibus sabæis,
 Fanaq; & late nia fragret omnis
 Lilio & caltha, reliquoq; grati

Veris odore.

Cura

Cura nos tantum premat hæc, nec ullus
Crastinæ pergat memor esse lucis,
Desipit quisq; sapienter vsq;

Vivere tendit.

Sanus es multum, furis Hodierno
Qui quis in festo, publicumq; prodis
Gaudium, oblitus propriæq; sortis

Tecq; decentum.

Sumptuum, & uultus, habitusq; & ætus,
En suis dignis meritis Tiara
Nuper ornatus Siliceus inflat,

Nosq; reussit.

Iustius quando dabitur furendi
Causa, lætari licet, absq; freno
Nunc tibi, seu pauper opem requiras,

Stue locuplex

Vindicem legum cupias Seuerum,
Sine ab indocto separare uulgo,
Litteris clarus, studijsq; honestis

Præmiaposcas.

Sine sis unus populi, & doceri
Postules, cunctis uenit ecce præsul,
Qualis optatur, suo quisq; ab isto

Vota tenebit.

D

PVBICA LAETICIA.

Hic enim aſtream reuocabit alto,
De polo, hunc fruſtraſeriente Retſo,
Charitas iclu leuiore tangens,

Sola domabit.

Hic ſacram ſemper coluit Mineruam,
Hunc ſuo muſæ nutrire lacte,
Hic ſuas rurſus nutriet nutrices,

Gratus alumnus.

Luce virtutum ruſila coruſcat
Hic Silex, uenas latet inter iſtas
Flāma doctrinæ, tenebræ unde cecæ,

Mentis agantur.

Sed para grandes milii iam cothurnos
Muſant Auguſti egregiam Philippi
Indolem pandam, ſilici tyaram,

Hanc dedit ille.

EPIGRAMMATA

IAm niſiſl ſimuldeant ætati, noſtra, prior,
Sæcula, nam irradiant ſydera fauſta bonis.
Sydera fauſta bonis, Carlo cum patre Philippus,
Irradiant noſtris ſydera temporibus.
Iuppiter ille prior fuerit, præclarus Apollo
Alter, & in toto magnus vterq; polo,
Tertius accedit Silicæus, luce vtriuſq;
Aſfulgens, alter ſit quaſi Mercurius;

SCHOLAE COMPLUTENSIS.

81

Hæc deus elegit virtutum culmina, vt æquis
 Legibus hunc orbem, iustitiæq; regant.
 Vt mala propulsent, vt dignis præmia reddant,
 Vt regnet virtus, & scelus omne fugent.
 Religio vt crescat, fideiq; rebellibus obstitent,
 Et res sit veri publica tuta dei.
 Aurea sic redeunt terno hoc sub sydere sæcla,
 Atq; est cur cedant, tempora prisca nouis.

H Astenus ambitio cunctos rapiebat honores,
 Præmia virtutis debita iure suo.
 Hic genere, ille trium legum quas legerat olim,
 Siue cucullatq; fretus honore Togæ:
 At nunc quam multas gaudas elusit hiantes,
 Prouida mens patris magne Philippe tui.
 Quispe Toletanæ Silicæum dum eligit arcem,
 Desperare omnes hac iubet arte laros,
 Et monet vt virtus discat sperare, futurum
 Quantum vis lateat, ne lateat Carolum.

N Arrabant multi Silicæum sede Toleti
 Ornari, puncto magne Philippe tuo.
 Gaudebam nimium lætus rumore secundo,
 Promittens clavis spem probitate viris.
 Cum mihi Calliope subitò instillauit in aurem
 Spera, Romanæ præsul hic vrbis erit.
 Et Silice innitens hoc sancta ecclesia Christi,
 Contemnet ventos Aeolesque tuos.
 Hoc opus, hoc opus est dignum te magne Philippe,
 Pectoreq; hoc dignum est, maxime Carle tuo.

E Vge & lo cantet, non tantum inægne Toletum
 Cui nouus est cæli præsul ab arce datus.

D ff

Tota sed in Christi fundat se Hispania grates.

Nam parat huic petri tam diadema deus.

Hic est ille Silex, populum cœlestibus vndis

Qui satiet, fidei pura fluenta vomens.

Dij tibi dent multos per tempora longa triumphos,

Qui lumen mundo tale Philippe leuas.

Principe sub tanto, & tali sub præfule, musæ

Virtus et pietas fidei, magna manent.

SAPHICVM AD ARCHIE.

piscopum Toletanum.

Esse per gratas tibi cum camænas

Audiam præful superis antate,

His quibus possum numeris tyaram.

Gratulor istam.

Namq; uirtutes, animiq; dotes,

Es quibus totum celeber per orbem,

Entheo in laudes rapiunt poetas,

Impete cunctos.

Et licet Clio mea non sit apta

Laudibus tantis, præcor hæc uideto,

Plura tantisper, tibi dum paramus,

Et meliora.

Nec prius feruens animus quiescet

Iam meus, cunctas tuq; per oras,

Egna percurrat uolitans quousq;.

Sidera pulset.

Viderat ut iustum Pallas de vertice patrem
 Intrātem fausto limina nostra pede,
 Cedite clamavit Parnasso, cedite musæ,
 Compluti superat gloria, fama decus.
 Pulcher Apollo videt cedentes inde sorores,
 Deserit, & noti culmina sacra loci.
 Plestra gerunt musæ, saltant, pede, carmine, vultu,
 Circumstantq; virum, ducit Apollo choros.
 Iam pia turba patrum properat, doctiq; magistri,
 Læti admirantur præfulis ora sui.
 Mirantur musæ, miratur casta Minerva
 Miratur vultus pulcher Apollo viri.
 Quo mihi phœcis ait: quo musæ Delphica tellus?
 Nostra sit hæc tanto præfule digna domus.

Quantus so plausus resonat, dignissime præsul,
 Exhilarat festum gaudia quanta diem?
 Cernis ut effusi, pariter populusq; patresq;,
 Letitix exteant, pignora certa suæ.
 Desertoq; vides ut nunc helicone comœnq;
 In dilecta sui præfulis orant.
 Si tamen & populis musisq; effundere detur,
 Quæ tibi nunc votis, pectore quæq; gerunt,
 Tunc populi plausus, musarum & cernere vota,
 Cernere tunc animi gaudia vera queas.

Festa dies cœlo splendet quæ clara sereno
 De silicis rurilo lumine lumen habet.
 Illa renidenti radians fulgore, coruscum
 Audeat & phœbi nunc superare subar.
 Quin etiam tanto fallis se lumine vincti,
 Abscondat radios pulcher Apollo suos.
 Nisi cupiat vultus, & cernere præfulis ora,
 Quis superata nova lux sua luce manet,

D uj

Vidisse at tanti fuerit, cum videret ultro
Mercari, ut proprio posse pudore iuuet.

Tympana saltantes cogant, ducantq; choreas.
Tympanotribea regat, crura parata sono.
Militis & veniens mentito schemate cerdo,
Aptet se ad ficti iussa superba ducts.
Vos iuuenes, rigidus custos quos torquet amicæ.
Currite: nunc comptas, grata fenestra dabit.
Hi, quoq; suspensis animis quos præmia versus
Detinere diu: tempus adesse sciant.
Tempus adest, quo quisq; suo vel carmine victor,
Iudicium culpat, vel superante fauet.
Vosq; quibus clauis vrbis sunt, limine primo,
Sistite, poscentes oscula ferre manu.
Iam tandem expectatus adest fausto omne Præsul.
Nunc dabitur cunctis præsulis ore frui.
Plaudite pascentes optato lumina vultu,
Credite cisuertum nunc rediisse patrem.

HEm notus ingreditur, studiis spes vnica Præsul,
Aduentum cuius cuncta repente nitent;
Ut solet expulsis pluuiis, & nubibus atris,
Ex omni rutilans parte nitere dies:
Virtutisq; sitæ referens vir præmia, iustum
Vexatumq; gregem qui tueatur adest:
Quo natura nihil finxit sincerius vnquam,
Et quo nil totus largus orbis habet:
Nunc sibi Complutum tali pastore triumphet,
Gaudeat, exultet nunc studiosa cohors:
Pastoremq; nouum musarum turba salutet.
Exultans tanti Præsulis intuitu,
Iam procul effugunt curæ, longeque recedunt

Tristitiæ, lites, iurgia, damna, metus,
Cunctorum votis iam pax optata resurgit,
Et redit antiquæ religionis honos.

VT ver iocundum miris splendoribus orbem
Exornans: pellit nubila cuncta procul.
Transactq; refert hyemis solatia secum,
Ornatus pomis, omnigenisq; rosis.
Sic tantæ felix aduentus Præsulis, omnes
Mœrores, lites, tristitiaq; fugat.
Et requiem longi referens, duriq; laboris,
Oppressos animos, & mala cuncta leuat.
Et disciplinas, & lapsas erigit artes,
Et reddit studiis, restituitq; decus.
Vexatamq; diu castam sine iure sophiam
Excitat: ac illam prouehit, & resouet.
Nunc igitur Plausu, longos vexata per annos:
Excipiat patrem, turba diserta suum.
Cui meritos iuuenum princeps concessit honores,
Virtutisq; dedit, præmia digna suæ.

Viator, Spectator.

HOc age quod festû est: Quæ nûc hæc splēdīdaturba
Expectat, patræ suscipit illa patrem?
Præsulis ecce sui fruitur nunc læta triumpho,
Quodq; ais hoc agitur, suscipit illa patrem.
Quid notat hoc ferrum? Quid ve hæc durissima petra?
Occultum lumen excutit e Silice.
Virtutem quærit, poterit nec clausa latere.
Condatur duris cæuitibus illa licet.

Quoniam aduentus differebatur.

Pertulit hoc nostrum durissima damna Lycæum,
Anchora submersis iam Silicæ vent,

D IIIj

Scilicet vt nostro faueas Martine lyceō
 Inuitat nomen, iam Silice veni
 Nominis augurium capimus, sed nempe lyceum,
 Tu spes vna tuis, iam Silice veni.
 Fallimur, an verum est? Resonat promiscua turba,
 Vnaq; vox cunctis consonat, ecce venit.
 Iam venit, & verum est, humeros supereminent omni
 Imperium, species hæc veneranda, petit.
 Expectate venis iussissima cura lycei,
 Gaudet in aduentu, docta ceterua, tuo.
 Sit faustum petimus, semperq; colaris in isto
 In quo susciperis nunc Silice gradu.

Ad Apollinis, & musarum choros,

Q Væ choreæ lususq; noui quæ gaudia tanta
 Virgineos quorsum ductis Apollo choros?

Dicte castalides, quæ læti causa triumphī,
 Cur premit & flauas laurus odora comas?
 Flumine cur sacro, veteriq; helicone relicto,
 Lasciuo premittis litora nostra pede?

Nos rapit huc lætas ventientis gloria magni,
 Et gratum musis Præfulis ingentium,
 Huc nos antiquas & sacras linquere sedes,
 Complutiq; subet limen adire deas.

Huius & optatum choreis celebramus ouantes
 Aduentum, lyricis & sine fide modis.

Parrono felix, iam gaude academia tanto,

Iam quondam multis exagitata malis.

Posthac labentur, placido tua flumina cursu,
 Næc ledet liquidas turbidus auster aquas.

Mînerua ad musas.

C Vni lux parnaasi, nimum depressa faceret,
 Iacturam defflens casta mînerua suam.
 Musæ vidit procul aduentare parentem,

Electumq; sibi non sine iure patrem.
 Protinus exultans, tubians, squallore refurgit:
 Cœpit ethis verbis læta mouere choros:
 Plaudite nunc Musæ: longas in gaudia curas
 Soluiter iam studiis lumen, honeq; redit.
 Cingite palladijs gaudentes tempora fertis:
 Iurgia secedunt iam redite ecce quies.
 Tunc properant omnes pariter: pariterq; saluant
 Custodem, patrem, præsidiumq; suum.
 Circumstantq; virum, lætum pœana canentes,
 Dulcisonam flauus pulsat Apollo lyram.
 Congaudentq; sui conspectu præsulis omnes,
 Quo liceat nobis tempus in omne frui.

HEsperetq; pastor mîtra redimite decora,
 Optatus nobis: optime pastor aue.
 Nescio quas media cœli desede petitos,
 Luminibus radios suspicor esse tuis.
 Sydera plus solito lucent, plus altus olympus,
 Sol radijs clarus fulget, & astra nitent:
 Omnia tam vernant, matoraq; robora sumunt
 Flammigeri filicis vî recreata tui.
 Qui propediutina flammatus luce corusca
 Splendet, & in tenebris, lucet vt ipsa dies.
 Exultant homines felici sorte beati,
 Iam nobis tandem maxime pastor ades.

Miraris verna lustrari lampade terras,
 Et procula toto nubila abesse polo,
 Cum solet horrendos diffundere aquarius imbres,
 Et solem tenebris condere perpetuis,
 Miraris ridere agros, & prata niscere
 Cum terrę est omnis frigore raptus honor,
 Desine mirari, publico natura triumphat,

Successu exultans, cunctaq; lætificat.
 Namq; Toletanus datus est a Cæsare talis
 Præsul, vt inuideat non bona turba bonis.
 Regnabit virtus, eius dum regna fouere
 Hic poterit, magno hoc magna erit illa simul.
 Diuitijs huius ditescet & alma sophia,
 Iamq; vetus musis restituetur honos.

Lætitia quanta perfundi pectora nostra
 Nunc decet, an dubitas nunc nihil esse nimis?
 Quod si pro causa gaudendi, gaudia debes
 Metiri, careat limitelætitia.
 Immenso afficit nos omnes munere Cæsar,
 Esse ergo immensa gaudia nostra sine.
 Ecce Toletano datus est is pastor ouili,
 Defendet pecori, qui mala cuncta suo.
 Non grauis huic æstus, non frigora dura nocebunt,
 Nec rabiosa sitis, nec furiosa fames.
 O bis terq; greges miseri, quos seruat auarus
 Custos datq; quibus pabula pastor iners.
 O multum contra foelices, commoda quorum
 Prospectat custos prouidus atq; bonus.
 Ad diem.

Salue fausta dies, lætum quæ reddis Olympum.
 Lætificas quicquid, continet orbe suo.
 Ospectata diu & dono concessa Tonantis
 Dic, fuerit, longeq; tibi causa moræ
 Hoc celebrant festum Phœbus, Phœbiq; sorores
 Parnasumq; choris, atq; Helicon replent,
 Amplius est solita Tymbreus nocte moratus:
 Ecce venit festis gaudet, adestq; suis.
 Gratulor, Omnitium foelix academia, tanta
 Gaudia fortuagam constituisse deam

En tibi Francisci ventunt Ximenta rursus.
 Tempora, collucent omnia plena bonis.
 Sparge viam violis, crines redimita corollis
 Versibus exulta rex tuus ecce venit.

SAPHICVM DE PRAE.

fulis electione.

ECce Prælati nouus hæret urbi
 Moribus sacris, meritisq; magnis
 Præditus, cuius resonant per orbem

Inclita facta.

Tuq; Complutum modo sume magnum
 Gaudium, talis quoniam magister
 Visitat, grandi bene te triumpho,

Teq; decorat.

Tristium noli memor ergo rerum
 Esse, sed dele ueteres querelas,
 Et nouo gaude domino, fauorem

Hic dabit amplum.

Iamq; leteris simul & Toletum,
 Et tuæ turres, cytharis, propinquas
 Mulceant terras, nitidoq; cælos

Dulcibus odis.

INfelix pauper, varijs cum pressus ærumnis
 Effet, ab immenso numine poscit opem,

Quem Deus aspiciens, en patrem mittit, & ingens
 In Silicis ventis claudit amoris opus.
 Sacra tamen contra, poenas cum ferret iniquas
 Musa dolet, supplex tendit in astra manus.
 Sed Deus omnipotens miseratus iusta petentem,
 Fleat ad hæc vultus tam pia vota sitos.
 Forte erat in terris vir, quo non iustior alter,
 Vera loquor, clausum pectore lumen habens.
 Hunc pater alloquitur rerum, te candide dixit,
 Solatium nostris, auxilium q̄ volo.
 Nosti vt Complutum musis habitetur amens,
 Has libet vt nobis officiosus ames.
 Exultent gentes, pueri, iuvenes q̄, Senes q̄
 Lumen ab ingenti mittitur, ecce Deo.

Hospes & ciuis.

HOc age dic cuius iussu stat pegma? lycei.
 Quæ tantæ impensæ causa frenata dies.
 Nox erat ergo quibus? cunctis doctis q̄ bonis q̄.
 Et quæ dic sodes? Sordida pauperies.
 Vnde dies tandem? grata de mente Philippi,
 Qui modo lustravit lumine cuncta nouo.
 Perge age quid factum est? Silicem percussit & isthuc
 Omnia collucent, sol minus ipse micat.
 Vnde Silex tantos habet ignes? æthere ab ipso,
 An non natus huic? nempe, sed æther alit.

LN virtus nostra felici ætate triumphat,
 Hanc auri merito dicere quisq̄ potest.
 En fortuna fugit, sileant gentilia verba,
 Non fors, non casus, fata q̄ nulla regunt.
 En superata iacent canthis calcata rotarum,

SCHOLAE COMPLVTENSIS. 61

Et pede quadrupedum nomina vana Deum.
 Ecce super superos, quæ iura habuisse sorores
 Dicuntur, vinctas virtus, ut ipsa irahit.
 Fortunam, & parcas virtus sibi namq; subegit,
 Auspiciis huius præfuls, atq; opera.
 Ergo triumphantem, cuncti clamore sequamur,
 Lætitiâ populus, significet q; suam.
 Felicem, faustum q; diem, Pæana canendo
 Concelebret, rubro pocula date mæro.
 Viliaturn quicumq; valet, magno oris hiatu
 Præfuli & huic dicat, χαῖρε pater patriæ.

EVCHARISTICVM AD COM- plutensem Scholam.

EN tibi Complutum, variis quæ cincta procellis
 Pontificum, aduersis es labefacta notis.
 Orta Silex subito est, cuius sub vertice posthac
 In media poteris tuta quiescere hyeme,
 In te collident, castæ cum Pallade iussæ
 Suada lepos, chartes, iustitia, & probitas.
 Nam redeunt (spera) Silice hoc tibi Præfule secla,
 Xtimenio quondam Præfule quæ fuerant.

SYLVA AD PRAESVLEM Gratulatoria.

POST vbi conscendit, celestia ad astra Tanera,
 Et qua dignus erat sede locatur ibi.
 Accessere Dei de successore loquentes,
 Atq; alii pro alio quisq; cliente rogant.
 Hic genus, ille sacros canones ostentat, & ille.

Quæ absumpsit Regis tempora multa comes.
 Nec pauci factant, quam sit reuerenda cucullæ
 Gratia, & antiqui tempora scrutit.
 Omnibus auditis subrisit Iuppiter illa
 Qua cælum & patulas fronte serenat aquas.
 Spem sibi quisq; bonam dum concipit, ecce dearum
 Gen conjuratum, cernit adesse chorum.
 Thresceia & Pistis simul & Philadelpia & Elpis,
 Sophrosyne, atq; Dice, Metis & Ischis erant.
 Deinde nouem musæ, Charites, Philotimia, Honestas,
 Et pudor, & cerebro quæ Iouis orta dea.
 In medio Phœbus iuuenem complexus, amanda
 Qui facie, & digno corpore regis erat.
 Mirum quam multis ornarant dotibus illum
 Numina fronte, oculis, pectore, voce, gradu.
 Pone senex vultu sequitur reuerendus honoro,
 Quem sua commendat frons, vbicunq; stet
 Estq; vbi peruentum, magni Iouis ante tribunal,
 Et flexo coluit poplite quisq; Deum,
 Phœbus ait, cuncti venientis nomine cætus
 Auricomam retegens fronte nitente caput.

Alloquitur Phœbus Iouem
 hexametris versibus.

Iuppiter alme pater princeps & origo Deorum
 Atq; hominum, mundi mens, atq; pronœa vtriusq;
 Aurea de cuius dextra librans catena
 Pendet, & arbitrio, nil non disponitur vsq;
 Nosti quam multum totius referat orbis,
 Ut quis præsideant aliis, non viribus vllis,
 Aut opibus tantum, subiectis vrbibus ante
 Stent, sed permultis & non vulgaribus actis

Præniteant totis ut prospera sidera regnis;
 Constat, & a specula veluti prætere lucem.
 Nam patet egroto cerebro sua membra labare,
 Regibus & similes equites regniq; senatum,
 Atq; sui salios imitari Præsulis acta
 Et gestus, sacro portant cum ancylia collo.
 Deniq; quod talis populus sit, quale sacerdos
 Exhibet exemplum vitæ popularibus ipsis.
 Hinc musis iam nullus honos, hinc nulla labores
 Herculeos merces pensat, rarusq; per orbem
 Virtutem, aclus sectatur limite cultor,
 Quare summe deum pater, o Pamphæ precamur
 Sit satis hucusq; irarum, quod siueris annos
 Tam multos, vulgus hominum dominaret orbi.
 Et tandem incipiat mundus resipiscere Carlo,
 Et iuvene hoc eius nato dominantibus una,
 Ac longa eiusdem serie subeunte nepotum,
 Concedasq; seni, quem nunc tibi sistimus isti,
 Ob merita illius, clarisq; ob vota Philippi,
 Et nostra hoc ipsum te supplice voce rogatum,
 Tot gemulum spreto prorsus stridore lacorum
 Rite Toletana Siliceo in sede tyaram,
 Præsidibus siquidem tribus his, speramus ut orbis,
 Aurea Saturni regnantis tempora cernat.
 Hæc Phœbus tacitoq; applausit murmure turba.
 Iuppiter hæc placida respondit voce serenus.

Iouis responsio.

Este hilares pia turba Deæ, sperate futurum,
 Ut posthac vestrum fuerint quicumq; secuti
 Numen, & aclus virtutem tramite, iustam
 Mercedem obtineant, & præmia debita laudis.

Vt quāvis tenebris contenti, & pulvere vivant,
 Ad lucem inulti, magnosq; trahantur hours.
 Nam si per vanos fuit exagitata labores
 Virtus, & pietas aliquot paulo ante per annos,
 Permissum est, iusta qua nos ratione libramus
 Omnia, nam sicut crebra vertigine cæli
 Turbida miscemus tranquillis tempora, noctes,
 Lucibus, & sequas hyemes vernantibus horis:
 Sic fati fortis'q; vices pensamus in equis
 Lancibus, vt sicut solet in fornacibus aurum
 Indicium præbere gradus, iusti'q; valoris,
 Sic quā vexauit per tetrica saxa, maligna
 Cæca'q; fors tandem, cœlo remeante sereno
 Splendeat heraclio virtus affricta lapillo.
 Iam tristes abiere dies, tam sidera fulgent
 Prospertora bonis, quā quæ sunt visa per annos
 Ante diu multos, nam stat mihi credere Carlo
 Totius imperium terræ, stat pellere Turcas
 Europa Asia'q; feros, Lybia'q; vagantes
 Infidos populos, sed dum mauortia tractat
 Bella pater Carlus, nostris dum rapta facellis
 Restituit spolia, & vtrius ferale Lutheri
 Extinguit, victis'q; Rhodi de postibus arma
 Detrahit, & Ianum vacuo semel orbe duellis
 Claudat, tu patrios populos in pacetenebris
 Clare Philippe, tuis nrmum dilectus, & hosti
 Externo semper longe, lateq; timendus,
 Et facilis dabo semper opes, sydisq; begnium,
 Quo tam lapsorum tota a ditione repellas,
 Annorum sentum, & felicia secula reportes.
 Ergo accede meo iuuentis gratissime cordi,
 Et nostro proprius diuino afflaberis ore,
 Amplexuq; fouens sacrum inspirauero honorem.

Tepax,

Te pax atque fides, honor atque æterna sequatur
 Gloria, quæ regum superet monumenta priorum,
 Teq; senex reuerende, mihi iam cognite pridem,
 Dotibus & meritis quibus es præclarus vbiq;
 Dum viduas, inopesq; foues, dum sacra repurgas,
 Dum sua virtuti persoluis præmia largus,
 Non baccata modo manet ista Tyara Toletii
 Quam tibi cum grato petit hæc pia turba Philippi:
 Sed multo maiora manent, quæ pectore seruo
 Condita, ne fiat tacitis iniuria parcis.
 Ite igitur, vestris placet his subscribere votis,
 Cumq; mitra rutilus veniet gemante galerus.
 Ite, dabit breuiter tempus, quæ læta supersunt.

Redit ad impares versus quis
 bus inceperat.

Dixerat & flexis ceruice & populite Phœbus,
 Cum sacris terras numinibus repetunt,
 Et quacumq; volant, virtutibus omnia pleni,
 Et spe & lætitia multa secunda canunt.

INSCRIPTIONES QVI. bus arcus dedicabatur.

SCH. POP. Q. COMPL.

DOMINO Ioanni Martino Siliceo, præstantissi-
 mo Theologo, Philippi principis sereniss. præce-
 ptori, ecclesiæ Toletanæ digniss. Antistiti, summo Hi-
 spaniarum Primati, qui parem cum tanta dignitate vir-
 tutem ostendit, literarum amore atq; patrocínio ingen-
 tia merita cumulauit, & Compl. academiam in summā
 pacis, tranquillitatis, incrementi & propagationis spem
 crexit.

E

D. Ioanni Martino Silicæo præstantissimo Theologo, sereniss. principis Philippi præceptoris, Archiepiscopo Toletano, Hispaniarum primati digniss. academici Complutensis liberatori, pacis & quietis in rep. literaria fundatori, ob singularem virtutem, & summæ dignitatis non imparem sanctitatem, cum propensissimo literarum amore coniunctâ, Complu. Schola celsitudinis eius atq; præstantiæ deuota, patrono felicissimo. D.

Illustrissimo, D. D. Ioanni Martino Silicæo, Christi Opt. max. vicario benigniss. cui vitæ sanctimonia cœlū pollicetur. Diuina sapientia felicissimum Philippum Hispaniarum Principem instituendum tradidit. Generosa animi magnitudo terras aperit, incorrupta Minerva oliuam & ægidem in sapientiæ signum, tum eiusdem protectionem defert. Pudicq; Musæ lauream coronam neant, candidus Apollo triumphum celebrat, Quibus dotibus Ecclesia Toletana in matrimonium cedit, S. P. Q. Comp. arcum. D.

Literarius Senatus literarum principi. Theologorum Schola, eruditione & moribus Theologo clarissimo Philosophorum gymnasium, Philosopho nobiliss. ingenuarum artium familia, parenti illarum benigniss. Ecclesiasticus exercitus, maxime strenuo ac sapientiss. sanctissimæ ecclesiæ ducti, Gloriosiss. præsulis populus eius success. præsul Gloriosiss. vniuersus deniq; Complutensis grex pastori suo expectatiss. presentem dignitatem, summam quidem, sed meritissimam (id quod felix faustumq; sit) cum ingenti omnium gratulatur lætitia.

Archiepiscopo Toleta. D. Ioanni Martino Silicæo, bonorum ingeniorum fautori, disciplinarum patrono,

Indigentium ac miserorum præsidio, qui priscam sanctorum patrum sinceritatem, antiquorum episcoporum vigilantiam, & iam diu desitum misericordem animum, ad perditos mores emendandos reuocat Schola Compluten. dicat.

Felicitissimo præfuit, cuius hodie auspicio, Ingenuæ artes nitorem recipiunt, Ingeniorum certamē agitur, Theologia exultans principatum tenet, Schola Complutensis totam hanc celebritatem offert.

Ferro & Silice clypeorum insignibus, aridam materiam totam videlicet studiosorum turbam, Mecenatum negligentiam marcescētem accendendam & excitandam Compl. Schola subministrat.

Votis tantæ præfatis diannuat. hic collapsum lyceum in meliorem faciem, opere et cultu magnificentius rededet. Felicit ac triumphatori patrono nostro, di deeq; omnes fauete, si nos respicitis.

Studiosus musarum chorus Complutensis academæ, quam libertatem inasperata lætissia recuperauit, a morte felicissimi nominis Francisci Ximenii amissam, Ioanni Siliceo humanissimo præfuit, Archiepisco, Tolet. & illustrissimo principi acceptam refert.

Illustrissimum ac præclarissimum Hispaniarum Archiepiscopum, Ioannem Martinum Silicem, ab episcopatu Chartaginensi nuper Serenissimi Principis Philippi auspicio, Dei Optimi. Maximi. bonitate in Augustissimi. Toletanum Archiepiscopatum summa cum spe & emolumento, literarum omnium nuper euectum.

E ii

Compluten. academia, senatus literarius cū musarū omnium choro, nouo sui incremento exultantiū, patronū ac mecenatem suum indulgentiss. B. M.

C. P. L. C.

Antiquata moenia, & pene collapsa, huius almae Cōpluten. academiae, quae rubiginem & squalorē cōtraxerant, & seruitū oppressa tenebantur. D. Ioannis Martini Siliceī praesulis archiepiscopiq; Tolet. aduentus saluissimus redemit, clementia & misericordia refecit.

S. P. C.

Siliceo maximo Hispaniarum praesuli, Archi. Tolet. sereniss. Philippī principis magistro, schola populūsq; Comp. literas, honores, suamq; dignitatem gratulatur, sibiq; ipsi felix ac faustum ducit. & alterum Francisci Ximēniū verū patronum, benigniss. q; patrem, ex coelo cecidisse fatetur: nam si ille Musarum domum erexit, hunc erectam aucturum, auctamq; seruaturum arbitrat.

Siliceum Philippī Hispaniarū principis, Caroli Caesaris Imperatoris filij, magistrum, musarum & bonarū omnium literarum sacratum, patronum suum, nuper Tolet. ecclesiae praesulem creatum maximum, S. P. Q. Comp. Deo Opt. Max. seruatori, votis fausti auspiciq; successus, nuncupatis libentissimis ac iocundissimis animis excipit, eiusq; ditioni, arbitrio, & imperio publicas literas, cōmunes penates, priuatas fortunas, remp. vniuersam, se suaq; omnia diuina & humana deo benivolente permittit.

Schola o nimis felix scyllæis exposita canibus, liby
cis concussa sistribus, io clamet cygneo canore vox
dulcior tua, principem nacta, quo nescias diligētia ne, an
grauitas, prudentia, an equitas, sciētia rerum, an morum
dignitas præset

Rector Academiae Complutensis, Domino Ioan-
ni, M. Siliceo, litterarum præsidio, sacrae Theologiæ
magistro, Serenissimi Principis Philippi præceptori, Ar-
chiepiscopo Toletano, ob deuictam humilitate super-
biam, modestia elationem, vitia virtutibus conculcata,
ob potentiam Apollini nouemq; sororibus restitutam,
hunc dicat triumphum.

Carolus quintus, Cæsar Augustus, Imp. Maximus,
cæsa felicitate qua cætera, præfeci Ecclesiæ Tolet. pro-
tomystam dignissi, Ioannem Mart. Silicæum, egregium
Theologiæ doctorem, singulare morum exēplar, fulgen-
tissimum præfulum fidus. Cooptauit Paulus pontifex
max. Gratulatur Iberi Patresq; populusq;. Gratulatur
Complutense lyceum, inq; tanti gaudij testimonium nobi-
les ludos edit.

Ioanni Martino Siliceo. Theologorum decori, ob sin-
gularem doctrinam, morumq; candorem. Philippi
felicissimi principis institutori quondam creato, deinde
ob egregia merita Carthaginensi ecclesiæ præfecto, tandē
ad Dei opti. maximi gloriam, christianæ resp. protectio-
nem, Barbarorum expulsionem, misarum restitutionē,
virtutis remunerationem, egenorum, viduarum, misero-
rumq; omnium solatiū, cum publico Hispaniarū applau-
su, ad Toletanū pontificatū nuper promotō, Academia
Coplarcū varis studiorū vigilijs ornatū erigēdū. C.

Salue salus ipsa, felicissime aduentas felicitatis author
certissime, diutissime luceas Silex lucidissime, pro
notis eorum quos sustines, Stes precor firmissima bo-
norum omium columna. Tam fausto pede nunc visas
tuos, quam cupide & ardentem, iam pridem omnes expe-
ctamus aduentum.

Inscriptio Græca.

Τὸ σεμνοτάτῳ, καὶ τοῖς ἀγίοις ἡθέσι, καὶ πάσαις ταῖς
ἀρεταῖς κεκοσμημένῳ, Ἰωάννι Μαρτίνῳ Σιλικεῖῳ, τῆς ἐν
σεβείας ἑνεκά, καὶ κατὰ τοὺς πέντε χρόνους οὐ ποτε καθ' ἡμῶν πυν-
θανομένης ἐλεγκισύνης, πάσα ἡ σοφία εὐφρανείσα, καὶ ὅλη ἡ
κομπλοῦτόν τοῦ πάλαι σκηρῶσα, ταύτην ἐορτήν ἐγείρει.

Interpretatio.

Grauiissimo & sanctis moribus atq; vniuersis vir-
tutibus exornato Ioanni Mart. Silicco, ob pietatem
et religionem, inauditamq; nostro æuo erga pauperes
misericordiam, vniuersa sapientia gestiens, & tota Com-
plutensis turba tripudians hoc festum concitat.

Alia Græca.

Τὴν τῆς ἐλευθερίας εὐλόγοντι φοτὶ καὶ τῇ ἱερᾷ τῆς ἀθότητος ἀ-
κροπολεί τῷ τῆς πεδείας ἀγίδι, καὶ ὡς ἀπλῶς ἐπ' ἐν
τῷ ἀληθεῖ αὐτοῦ βωμῷ, πάντες οἱ τῶν μουσῶν καὶ τῆς σοφίας
τρεφίμοι τὸ τ' ἔριον, καὶ τὴν ἐλαίαν προσφέροντες κτεύουσι, καὶ
τοῦ ἀρχιερέως γούνατα κ' ἀνδρεῶνα ἀπ' αὐτοῦ.

Interpretatio.

Libertatis splendendi faci, sacrae Minervæ arei, do-
ctrinarum Egidi & clypeo, atq; vt semel dicam, ve-
rissime misericordiæ arc, vniuersi musarum & sapientiæ
alumni, olivam & laurum gerentes supplicant, Genua &
amentum pontificis contrectant,

COMENDA

CION DELAS GLOSSAS VVL

gares, al Reuerendissimo Señor Arçoa

bispo de Toledo en Tercetos

Castellanos.

A L príncipe de prestes, al primado
Despaña al que a las Musas da reposo,
Salud y dicha buena, y mas estado.

El benígnolector, el que esta ansioso
De ver en su lenguaje algun estilo,
Aquestas glosas lea codicioso.

La musa çaharenã el duro filo
De mí roncaviñuela no le espanté
Que mas delgada hebra no la hilo.

O quien me diessse brío tan bastante
O quien ya me inspirasse melodía
Que sonasse en poniente y en leuante.

Esfuérça te algun tanto musa mía
Publica de tu lengua su thesoro
En vano no se vaya a queste día,

En la gríega se halla el bello choro
Mezclado con cantares y cordura,
La granedad en Roma y en su foro.

E III

En todos los negocios la ventura
es mucho lo que puede, y adelanta,
de los sabios las lenguas son hechura.

Aquel diuino Homero en Griego canta,
y muchos otros mas que aquí me dexo.
Maron en los Romanos nos encanta.

En nombre de mi lengua yo me queixo,
aquí con boz llorosa, y triste acento,
que nunca tinto yedra, sino texo.

Agora me parece que ya siento
brotar nuevos pimpollos de laureles,
guisados con furor y con aliento.

Aquestos por ventura en sus papeles
daran alguna muestra, algún dechado
del lenguaje Español, de sus riuales.

Ay gracia, o ay donayre tan salado
en otra alguna lengua, que no cobre
sabor nuevo en la nuestra trasladado?

En copia de palabras quíen la sobre
no siento, aunque las dos contínuo leo
que me mostr'aran bien si fuera pobre.

Antes alguna vez quando me veo
forçado en la lición que aquí professo,
con latin declarar me por rodeo,

Al romance me voy claro confesso.

mi poca abilidad, y luego hallo
palabras conuenientes al proceſſo.

Las agradables metaphoras me callo,
las ſentencias embueltas con refranes,
no digan, lo que ſuelen. Cada Gallo,

Los dichos apazibles de truhanes
los motes y las gracias y bñezas,
a quien no quitaran dos mil afanes!

Para las coſas grandes tus altezas
que tienes ſe parece lengua mía
quando el Predicador dize grandezas.

En mi niñez y juventud bñía
vn varon, que los mas bien conocieron,
por nombre Dionyſio ſe dezía

Teſtigos me ſeran los que le oyeron
de aquella mageſtad con que hablaua,
y aquel torrente grande que en el vieron.

Vocablos, parecia que ſmorrana,
ſegun muchos dezía, grandemente
los fines de la lengua dilataua.

Aqueſte nos monſtraua claramente
la fuerça de la lengua que tenemos,
y quan poco ſe ſabe de gente.

Aquí con la latina la ponemos,
el inclito Rector lugar le ha dado:

con lenguas fauorables lo loemos.

Si de las cosas propias no me agrado,
y en esto mi juicio tengo sano
en nada la Romana se ha agrauíado.

Señor Reuerendíssimo la mano
le dad paraayudarla, pues merece
tener de vos fauor todo el humano.

Contínua la virtud loada crece
y el exercicio que es fauorecido
en alto en vn momento resplandece.

Antes oluidara el aue su nido
las aguas hazía tras yran boluendo,
que se ponga Mecenas en oluido.

Aqueste los Poetas requiriendo
su ocio, y sus ingenios sustentando
ha hecho que el latín este biviendo.

Estamos otro tal agora esperando
que haga nuestra lengua valerosa,
su ayuda, y su fauor encaminando.

El soberbio edificio, la costosa
madera, y cantería, los bestiones
algunos les parece eterna cosa.

Y al fin andando siglos los montones
de cantos solo quedan, o ruínas
como arbitraria piedra de mojonés,

Aquí deuterón ser algunas minas
el caminante que passava diziendot
he aquí de la alta torre las esquinas.

Otros de mas quilate, no queriendo
gastar en piedras muertas dexan renta,
para la casta donzella proueyendo.

Ay Dios que santa obra, quanta cuenta
de aqueste tal varon auer deusa,
por falta de Poetas no se mienta.

En el canto de aquestos bñtría,
exemplo a los de mas eternamente,
en sus medidos versos dexarla.

Por donde conocemos a la gente
passada, qual fue Griego, qual Romano;
porque se sabe agora del valiente.

Tuvieron escriptores a la mano,
que nos dieron noticia de sus cosas,
y los libran del diente del gusano.

Aquí señor tus obras valerosas
en que dichoamente así te empleas,
los versos las publican y las profas.

Au lector las damos que las veas.

GLOSAS CA=

STELLANAS. A LOS SIGVIENTES

versillos, propuestos en la contienda.

SEpa cierto la virtud
que sera remunerada
aunque mas este encerrada.

SI el hïerro en la piedra hiere
en alto falta la lumbrẽ,
la virtud sube en la cumbre,
quando humildad la encubriere,
fella la Dios, porque quiere
que en su nombre sea hallada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud,

Sepa cierto la virtud.

NO puede el premio saltar
a quien consigo le tiene,
que de la virtud prouiene
al hombre premio sin par,
no piense de se quedar
la virtud, sin ser premiada
aunque mas este encerrada.

Aunque este mas disfraçada
la llama en el pedernal,
con el esclauon llamada,
sale a fuera publicada
por la fuerça del metal.
pero siendo el esclauon
qual aquel que de Iafon
decïende, y la piedra tal,
la virtud de cada qual
ha de ser notificada,
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

Sepa la fina virtud
que ha de hallarse en el cêtro:
si con fe y amor de dentro,
funda su fuerça y salud
sepa que del ataud
a vida ha de ser tornada
aunque mas este encerrada.

Del pedernal en la vena

el fuego y aze escondido,
fasta tanto que es valido
delessauon con la pena.
sepa cierto el alma buena
que a luz ha de ser sacada
aunque mas este encerrada.

El alma que luzey arde
con obra del fino amor
que le da la luz y ardor
sufra espere, y tiempo guarde,
porque temprano que tarde
en plaça ha de ser honrada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud,

El pedernal escondida
tiene su lumbr e y secreta
y assi encubierta, y metida
esta la virtud perfecta
en el alma recogida.
mas de oy mas sera encendida
y con premios publicada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud

Estaua en el pedernal
encerrado ardiente fuego
toco la mano real
y encendió esta lumbr e luego
con ella sera alumbrada

en el mundo la virtud
dexara su quietud
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud

Dios es el non de azero,
pedernal tu coraçon,
del qual al toque primero
salto vn fuego, vn nueuo don,
este alumbr a la razon:
tu virtud haze enfalçada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud

Sepa que es de tal vigor,
que aunq el mundo la despid a
por no ser del conoçida,
no se pier de su valor
que en otro mundo meior
ha de ser gratificada
aunque mas este encerrada.

Encierrase en fortaleza
del fuerte batallador,
porque este mundo traydor
no contraste su firmeza
y por tanto su destreza
deue ser remunerada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud

La virtud piedra preciosa,
 en el sabio y virtuoso,
 no da al principio reposo,
 mas al fin cierto reposa
 haze su vida gozosa
 y es de todos alabada
 aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

Christo es la piedra angular
 y san Pedro el fundamento,
 puso Dios nuevo cimiento,
 en su yglesia al pedernal,
 del tocado ha de alumbrar
 del su luz sera premiada
 aunque mas este encerrada.

Otra fuera de ley,

Si piedra es firme cimiento
 donde se funda la yglesia
 vniversal
 Bastara por fundamento
 en que se funda la nuestra
 pedernal.

Sepa cierto la virtud.

Tiene virtud fuerza tal
 que alumbrado alarazon,
 la razon es esclauon
 de iusticia diuinal,

ved si con tal pedernal
 la virtud sera alumbrada
 aunque mas este encerrada.

No puede, no puede ser
 que pues Dios tanto la quierẽ,
 del que tal joya tuuiere,
 oluido pueda tener,
 puede virtud padecer,
 pero al fin sera enfalçada
 aunque mas este encerrada.

Podemos la ver andar
 abatida por el suelo,
 mas nadie tenga recio
 que Dios la quiere dexar.
 es vn modo de afinar
 la que ha de ser encumbrada
 aunque mas este encerrada.

Como puede ser que Dios
 siendo la misma virtud
 consienta que ingratitud
 la derueque aca entre nos,
 Dios y virtud no son dos
 ved si sera sublimada
 aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

Ni la candela encendida
 se tiene en secreto puesta,
 ni la ciudad sobre puesta

SCHOLAE COMPLUTENSIS. 79

en el monte, esta escondida,
la virtud de Dios regida
conviene ser divulgada
aunque mas este encerrada.

El fuego en el pedernal
vivo está, y disimulado
mas del azero tocado
da de su virtud señal
mostrandose en breue tal,
que no pueda estar callada
aunque mas este encerrada,

Largo tiempo en la prision
tuvo Joseph en egypto,
estimado en tan pequeño
que del ya no aya mención,
mas la deuota oracion
manifiesta la celada

aunque mas este encerrada.

Pastorcillo fue David
sin estima en mocedad,
mas creciendo ya la edad
descubre su brio ardido
virtud, de tal adalid
ha de ser en fin hallada
aunque este mas encerrada.

Sepa cierto la virtud,

El hombre es el pedernal
la voluntad esclauon;
quien los inuene es la razon,
la lumbre virtud moral,
es le el premio y esca tal
do resplandece estimada
aunque este mas encerrada!

Soneto.

Alegrate Ston, que en alta peña
asientas tu cimiento y edificios,
mejorense de oy mas tus sacrificios,
estiendo con plazer tu rica seña.
Contempla como dios, no se desdenna
hazerte con largueza beneficos,
mudando el ornamento de tus quicios
en fuerte pedernal por herroqueña.
Tu esposo celestial te restituye,
aguarda al buen gouerno del pastor
no flaco, soñoliento, y mercenario
A queste te hara muy gran fauor
que nunca por temor del lobo huye,
ni guarda por codicia del salario.

Sepa cierto la virtud,

Esta virtud excelentē
es vna vela encendida,
pero en el medio escondida
da poca luz a la gente
mas Dios ponela euidente
en vn candelero alçada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

El que mas esta encumbrado
por qualquier arte subido
si de virtud es menguado
sepa que esta aparejado
para ser presto caydo,
y si quiereno caer
empieçe en la juventud
en obras de merecer
que a la fin le ha de valer
solamente la virtud.

La soberbia, y auaricia
ponen al rico en pobreza,
porque llega la codicia
juntamente con malicia
y le abaxan del alteza,
pero la virtud diuina
entre los buenos buscada,
es thesoro, y clara mina
que ella mesma se encamina
para ser remunerada.

La virtud aunque pospuesta
no le falta perficcion,
en el alma esta compuesta
y en sus obras manifesta
lo que esta en el coraçon,
mas despues de conocida
y su alteza declarada
danle el pago en esta vida
y en la otra sin medida
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

El diamante encerrado
dentro de su mineral,
de ninguno es estimado
hasta el auerle sacado
que le conocen por tal,
virtud es desta manera
que aunq̃ mas este encerrada
quiera encubrirse, o no quiera
en el fin de la carrera
ha de ser remunerada.

Si el esclauo de poder
Toca en piedra virtuosa
haze aquel fuego poner
donde todos puedan ver
su mano muy poderosa,
la piedra del pedernal
del gran principe tocada
descubrio en si lumbrē tal
que le daran premio igual

aunque mas este encerrada,

Por hurtar lumbré del cielo
Prometheo fue castigado,
pues el que nos ha alumbrado,
con su lumbré en este suelo,
cumple sea remunerado,
el galardón sea tal
como al otro pena dada
pues que castigan el mal
a virtud den premio y igual
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

Quanto el fuego mas se intima
tanto brue, y arde mas,
virtud dentro en su compas
obra como sorda lima
es vn abismo, vna sisma
do la bondad es hallada
aunque mas este encerrada,

Como con fuerte meneo
del eslaon quando hiere,
el pedernal que le quere,
centellea con desseo
assi va de Siliceo
virtud en Iesus fixada
para ser remunerada.

No por propria potestad
la centella empedernida

del pedernal es salida,
mas con toque de verdad
del eslaon de bondad
ha de ser gualardonada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

Dizen que amor y dinero
no puede estar ocultado,
y aunque se encubrio primero,
la fama es su pregonero
por donde sale al mercado.
Este mesmo tiene el fuego,
y la virtud viene luego
con tal lumbré acompañada
que haze vislumbré al ciego
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

Semejante ala verdad
es la virtud escondida,
que su muy gran claridad
le procura dar salida
esta do quiera metida,
y al fin es remunerada
aunque mas este encerrada.

Aunque la virtud en si
baste por gran galardón,
y pueda sola por si
tomarse por alto don,

F

no contradize razon,
dexe de ser sublimada,
aunque mas este encerrada.

Es joya de tal valor
que no se puede estimar,
no tiene piedra señor
que se le pueda ygualar,
esta sepa sin dubdar
que sera remunerada,
aunq̃ mas este encerrada,

Sepa cierto la virtud

Tiene tan gran magestad
la virtud do quier que posa
que mirando su bondad
catíua la libertad
sin dar lugar a otra cosa,
da de si gran galardón
fama y honrra no acabada
en si esta la perfición
por do siente el coraçón
que ha de ser remunerada,

Sepa cierto la virtud.

Tenga quien quisiere renta
honrra del mundo y fauor
que al fin al dar dela cuenta
en el día del afrenta
vera que es todo vn vapor,
mas la virtud aunque amarga

y del mundo desechada
crea quien lleua su carga
ala corta o a la larga,
que ha de ser remunerada.

Hase agora parecido
en este sancto perlado
que estando tan retraydo
encubierto y escondido
ha le dios presto ensalçado
do claramente parece
que la virtud esmerada,
quanto mas baxa mas crece,
y en su tiempo reuerdece,
aunque este mas encerrada.

Sepa cierto la virtud

Como entre texida yedra
es, quien de virtud se ayuda,
que prendida siempre medra,
aunque se arrime a vna piedra
de pedernal muy desnuda.
alli sustentada crece,
y por su valor merece,
que de todos sea buscada
aunque mas este encerrada.

Sepa cierto la virtud.

El bueno y el virtuoso
que va huyendo y se encierra
en vn rincón dela tierra

SCHOLAE COMPLVTENSIS.

por hallar algun reposo:
Es de su virtud celoso,
pero ya sera buscada
aunque mas este encerrada.

y sera luego hallada,
aunque mas este encerrada.

El que no halla verdad
en el mundo, ni razon,
el que ve la perdicion
de virtud y de bondad,
hiera aqui con essa on

Hiera con toque de amor,
mouido de santo zelo,
no con fuerza, ni furor
sino rodilla por suelo,
La gloria y virtud del cielo
assi sera reuelada
aunque mas este encerrada,

SONETO.

EL cuydoso pastor, el buen cabrero
que apacienta el ganado en la montaña
en alto tiene puesta la cabaña,
de día le vereys en vn otero

La piedra y essa on en el esquero,
con cuya prouision, y presta maña,
la yesca con centellas toda vaña,
alumbra la espessura, el monte fiero.

Da luz a los nauos anegados
que ven desde las ondas esta lumbré,
el leon espantado va huyendo.

Aqueste buen pastor, que esta en la cumbre,
es biao pedernal, que en el hiriendo
todos estos prouechos son sacados.

F ff

PUBLICA LAETITIA,
GLOSA MAS DILATADA SOBRE LOS
versos Castellanos. Responden a ellos la vltima copla,

ES como sueño esta vida
es vna sombra, es vn tras
es como rosa florida
es carrera diffinida,
de aquel supremo compas,

Andando en el mejor juego
encontramos en el lazo,
fenece la vida luego
viene el eterno sosiego
sin aguardar a mas plazo.

Escurecense la gloria
de duques papas, y reyes
apagasse la victoria,
su blason y su memoria
fin ya tienen con sus leyes.

Mas mortalidad quebranta
la virtud a donde mora,
eterna memoria planta,
y al muerto da vida tanta
que no muere sola vn hora.

Por esta muertos biuimos,
y ausentes somos p'sentes,
por esta al cielo subimos,
y por esta merecimos,
auer gloria entre las gentes.

Esta nos haze immortales

esta nos da eterna gloria,
esta nos saca de males,
aquesta nos haze yguales,
con los de eterna memoria.

Y si por premios andamos
no la deuenos dexar,
porque si bien lo pensamos,
en la virtud mas hallamos
que podemos desear.

Por virtud se ha fauorido
de la virtud el dechado,
a la virtud se ha tenido,
y continuo della asido,
vn tã grã premio le hã dado.

Es del hõbre sin cessar
siẽpre a la virtud seguir,
pues que la quiso nõbrar.
y de sin nombre le dar *A uiro*
no la dexe sola yr. *virtus.*

Porque si bien la siguiere
en vejez y mocedad
Quãdo la muerte ocurriere
dara de si claridad
parecer se ha la verdad
su virtud sera ilustrada
aunque mas este encerrada.

Fin delas glosas.

PICTURAE

ENCOMIUM, SIVE DE ICONIBVS.

Veniam ad eam partem, Lector, de-
nuntium est: ubi Iconum exēpla pro-
posita cernis, ne quid te in ipsis rei-
moretur, nō pigebit praefationis vi-
ce aliquā tibi notitiā apponere, eo-
rum quæ ab eruditis scholæ no-
stræ hominibus in hisce figuris ex-
pressa sunt, ut si forte carmina alicu-
bi cessarunt, hic tibi plane satisfactum sit. Nec mireris
si ad Poeticā cōmissionem (ita enim huiusmodi certami-
na in Augusto a Tranquillo vocantur) imaginū cōmētia
aduocata sint: notū est em̄ Simonidis dictū, qui picturā,
Poësim tacētē appellabat, quēadmodū e diuerso Poësim,
loquentē picturā: vñ pictoribus atq; Poëtis quidlibet au-
dendi potestas fuit. Quancūq; si altius rē ipsam inspexeris
atq; attentius cōsideraueris, quicquid vnq; aut graphice
aut amene carminibus suis Poetæ cecinērūt, totū id opus
picturæ est, tantumq; poetica præstantiorem esse arbi-
tror quantum vmbri corpora digniora sunt, aut vñ
effigies ipsis imaginibus. Quod em̄ illa calamo descri-
bit, & verbis vitro ac citro cōquisitis lektorū oculis sub-
ficere conatur, vixq; & raro tādē assequitur, f. cili negotio
pictura exhibet, & adūbratis imaginibus exprimit.
Vbi consideres paulisper velim, qua cura Poeta vobis
conquirat, qua religione mēsuram obseruet, qui diligen-
tia varietatem capiet, qua anxietate singula verba sub
dictum vocet, & deniq; ut nullius artis præsidio furor
ille comparari possit, qui animis hominum ut dicebat
Democritus aut innasci, aut inspirari debet. Ut taceā in-
terim Synalophas & Eclipses, aliaq; item cacophonte

vittia, quibus nunc versus stantes redduntur, nunc decurtati, nunc niurem imitantes. Quæ adeo nequeunt a poetis evitari, ut ad illa itinere intercluso poësis muta futura sit. Iam si personæ inducendæ sunt, illico cumulus rationum queritur, quid singulis conveniat exacte examinatur, Decorum tandem cura habenda est, ne sit quod possint Aristarchi reprehendere. Vbi perinde mihi miraculum esset, eundem semper tenorem servare, neque in aliquo aliquando cōnuere, ac si hominem mihi quispiam narraret, qui quod Sibi de fama confinxit Maro, somno lumina nunquā declinaret: hinc mediocritas in poetis nō admittitur, atque quod placeat summū est futurū. Vnus Maro inter Romanos in heroicis laudatur, post hunc seu uterque genere Martialis & Flaccus: non quidē opinor, quod ingenio Nasōne Lucanū, Papiniū aut alios vicerint, sed quod lineæ tedii sustinuerint, & qua erāt ingenii rigiditate præditi diu in seipso emendādos defudauerint: qua vna proculdubio re eruditorū virorū monumenta eternitatē aut interitū merentur: qua de causa nō est quod miremur si a gravissimis authoribus in multis locis improbatur Naso, manū de tabula illico tollebat, & quo tempore ætatis sanguis deferbuerat, fuissetque iam ad scripta sua castiganda præceptor, in durissimā fortunam incidēs de se ipse alicubi scribit:

de pōto. Nec tamē emēdo, labor hic quā scribere maior,

Mēsque pati durū sustinet egra nihil. Et rursus alibi:
Sæpe piget (quid enim dubitē tibi vera fateri)

Corrigere & longi ferre laboris onus.

Quāto pictoribus liberior cāpus quibus modo pictura nō inepta sit, suis umbris ac luminibus cōstet, recteque armoniæ & symmetriā observet, impune est pinxita sæpe addere quæ solū ad tabule ornamentū spectat. Parerga illi pro proprio nomine appellāt, vñ facilius sine piscibus mare deprehē-

des, quā sine rupibus & arboribus picturas: hincq; pro
 uerbiū Horatianū locū habet, de cupresso facile effingē
 do. Atq; ut vnicū exēplū proferam, reprehenditur Ouis
 dius a Seneca, quod cū in orbis inundatione satis pro rei
 amplitudine dixisset. Omnia pōtus erant decrant quoq;
 lit tora ponto, nō cōtētus ita dixisse, orbe terrarū deuora
 to lasciuierit, illudq; cū cēteris subiecerit. Nat lupus inter
 oues, fuluos fert vnda leones, Vnda vehit tigres, nec vires
 fulminis apro. At si hoc idem graphice stilo pictor ex
 pressisset, nihil esset amenius aut gratius. Effertur in cēlū
 laudibus Maro, qđ amplissime vincto hemistichio Troia
 neq; vrbis cladē explicauerit. Littora tū patrię lachrymās,
 portusq; relinquo, & cāpos ubi Troia fuit. Quodq; aridū
 & ieiunū pictor efflet, hanc summę laudi tribuit. Adeo
 eloqui longe grātius est, & sinopsis, rubricę, sandarachę,
 cernisse ac cēterorū pigmentorū prodigi, parcitati verbo
 rū studemus. Multa dicenti prętermittēda sunt, multa in
 nuēda, dissimulāda alia, & ad agricolę prudētis exēplum
 manu semē spargēdū est nō sportula qđ Corinna admo
 nuist, cū ei versiculos Pindarus legisset, quos p etatē lasciu
 ius cōposuerat. Eā ob rē apud Platonē Socrates, nemini
 aliquid scribēdū esse cēset, quātūcūq; .n. ab hmodi calū
 nijs scriptura immunis ēderet, ppter verborū amphibo
 logiā, ppter sensa parū intellectu, ppter diuersa īgeniorū
 acūmina, varfasq; legētū sentētias ferme nunq; authoris
 sensus cōstat, & caligine ac tenebris inuoluit. Didicerat
 hoc ille ab egyptijs sapiētibus, q ob eādē fortasse causam,
 neq; ob aliquā aliā religiōnē moti, imaginib; ac picturis
 p elemētis aut notis utebāt, neq; vllos unquā characteres
 ad miserūt. Lx̄e iste Hieroglyphicę vocantur, de quibus
 Horus ægyptius libellū scripsit, eū adeat qui intelligere
 voluerit, quāto ille literę meliores sint, quę nō modo anī
 mī notiones indicāt, sed & oculos pictura oblectāt, & ali.

Plutar
 chus in li
 bello, de
 Athenien
 sum præ
 stantia.

qua naturæ cognitio erudiunt. Principium isti nisi fallor habuerunt, dum naturam rerum contemplantur, quæ quocumq; oculos conuertas, nulla re magis quam pſitura commendatur. Porro cœlum quod ſupremū eſt, quot figuris & ſtellarum imaginibus omni ſui parte variatum: iam alicubi arietem oſtentat, iam leonem, iam taurum, iam bubulcum, nihilq; deniq; in terrenis eſt, quod non ibidem aſtronomi annotauerint. Quo illi unico libro vtentes, multa in terris futura prædicunt, multa iam iâ inſtantia patefaciunt, & quod in pſalmis per Prophetam dictum eſt. Cœlum vt pellem extenſam commoſtrât, in qua maris vſus intelligunt nauæ, noſtium vigilas cuſſo diſunt paſtores, morborum incrementa diſtinguunt medici, montium altitudines cognoscunt geometræ, locorum diſtantias aſſequuntur coſmographi, rursus operas obſeruant agricolæ, vetuſtiſſimo poeta ſic canente:

Pſal. 103.

Hefiod.

in Ergis.

Πληθύνων ἀτλαγενίων ἐπιτελλομένων

ἄρχεσθαι ἀμύν' του ὄρου τοῖς δὲ δυσσομενέων.

Id eſt, meſſis quidem incipiēda eſt ab ortu Pleiadū Atlæte genitarum, aratio vero ab earundem occaſu. Hæbēt ergo vniverſi quod legant, modo animis attentis circumſpiciant, & eruditis oculis, quod a Cicerone prouerbiū vice uſurpatum eſt, corpus illud diuinum contemplantur. Iam vero terra quæ nobis mater eſt, quoties floribus & herbis veſtitur, quid aliud agit quam ſeipſam pſingere & coloribus diuerſis exornare: qua naturæ venantis ſpecie, ita hominum animi recreantur, vt vnâ per agros deâ bulatūculâ quibuſuis aliis delitiis antepoſitâ. Quorū pulchritudinē & decorē tanquā gloriæ futuræ exemplar, deus in pſalmis ſecū eſſe affirmat. Cognoui, inquit, omnia volatilia cœli, & pulchritudo agri mecū eſt. Vnde mihi ſæpe cogitare accidit, aquas illas ſupra cœleſtes quæ in ipſo ſtatim mūdi primordio, ab his noſtris diuiſæ ſūt,

Pſal. 42.

aliquid illic huiusmodi pducere, quod perpetuo virefcit
 & exultat ac nouis floribus subinde pullulat: nec enim
 facile dictu est quātū animus ad cēleſtia trahatur in nemo
 rebus aut ſyluis conſtitutus, vtq; humanis omnibus ne-
 glectis, neſcio quā illico attonſionē cōcipit, quāve extas-
 ſim, vt ſic dixerim, patitur ad ſupna illa meditāda raptus.
 Qua de cauſa gentiū religio lucos oēs numinibus dica-
 bat, quāpiā in illis diuinitatē eſſe cēſens. Hę ſunt nimirū
 pſtūræ vires & imaginū latiffima potētia, quod Ariſtote-
 les vt cētera percipiēs, faſtu, inquit, difficile eſt, quin ſpe-
 ſtaculis aut viſis tangamur. Verū ne nos materiā inſequē-
 tes, ad argumenta noua diuertamus, inter cētera omnia
 ornāmēta quibus terra parēs admirabilis eſt, flores ante
 omnia principatū tenēt: nūc enim auri fulgorē oſtentiāt,
 nūc argēti cādore exprimiūt, nūc ſanguineū ruborem
 præſeferunt, nūc imperatoriā purpurā expandūt, & ita
 viuā quēdā tapetiā cōexiūt quę totas paraſangas aliquan-
 do occupāt. Quis nō veris tēpore iter faciens ſa pe nume-
 ro in memoriā reuocat, quod dictūa dño ſuper Mathēū 6, cap.
 eſt? Cōſiderate lilia agri quomodo creſcūt, amen dico vo-
 bis, neq; Salomō in tota gloria ſua veſtiebatur ſicut vnū
 ex iſtis. Verū iam tecū tacite ſubmurmuras vanā eſſe hu-
 iusmodi pſtūrā, quę oculos tāti & viſum delectat atq;
 cū ſole occidente marceſcit: ideoq; paſſim ab omnibus
 authoribus & pſertim in ſacris voluminibus fugacis vo-
 luptatis exemplū vſurpatur. Sit ita ſane, neq; inſicias eo
 quam celerrime flores interire, ſiquidem omnia terrena
 pereunt, & quo nobis pretioſiora ſunt, eo citius e conſpe-
 ctu abducuntur. Vnde elegante ita quidam cecinitit.

O nuncq̃ data longa feſta ſummis.

Statius

Cur plus ardua caſibus patetis?

in Lu-

Cur ſana vice magna non ſeneſcunt?

canige-

Verum emarcidę remedia conferunt, & adhuc fulgo-

neſci.

re ablato vires retinent, Rogate medicos quantum in illis praesidium inueniant, quam multipliciter morbis medeantur. Nec enim credatis diuinum Hippocratem, ceterosque omnes vetustiores medicos alia volumina aut libros habuisse, quam agrorum plantantes aut irrigua prata, culmina etiam aut montium praecipitia. Ibi illi remedia legebant, terrae fibras scrutabant, & quod quicquid radix polleret, tabulis aut pellibus exaratis commendarunt. Audi paulisper maximum totius naturae mystere Plinium lib. xxi. de hac re loquentem. Qui ut ingenti dexteritate quadam, quicquid intedit grauissime persequitur, ita in hac parte hominum praesentium negligentiam reprehendit, quibus in tanta visque cupidine cura tam iners & otiosa sit, ut quae passim remedia natura obtulit & contemnunt & pedibus conculant, satisque sibi consultum putent, quod aliena fiducia vident. Pinxerat, inquit, natura remedia in floribus, visuque ipso aios inuenerat, etiam delictis auxilia permiscens, inde excogitauit aliquas aspectu hispidas, tactu truces, ut tantum non vocem ipsius fingentis illas, rationemque reddentis exaudire videamur: Ne se depascat audax quidrupes, ne procaces manus rapiant, ne ueglecta vestigia obterant, ne insidens ales insingat, his muniendo aculeis, telisque armando remediis ut tutae salua sint. Haec Plinius. Veruntamen florum coloribus relictis, in quibus manifeste pictura relucet Cum vno in loco montes sese offerunt, alibi nemora & viridia prata, alibi rursus deserta loca, & in his ipsis origine fere. Quid aliud quam picturae distinctionem cernimus? Urbes deinde, oppida & villae, in hisque ipsis aut humiles cauae, aut superbae arces, suis phratris & tribubus diuisae, nonne & ipsae picturam referunt. Dicam certe quod mihi contingit, alii quid sentiant explicare poterunt, nihil vnquam oculis meis, aut incunctius, aut gratius subicitur, quam si urbem ex loco aedito conspiciam, unde mihi edificia

fese ostendant, totaq; illa domitium, templorum, Basilicarum & turrium corona conspectui nostro visenda sese offerat. Taceo hominum ipsorum conuentus, publicos ludos & religiosas pompas, ubi ordo, qui potissimum hæc omnia exornat, nullare magis quam pictura constat. Conuiuia & mensæ, poculorum apparatus, lectuli, ferula, & seduli ministri, liberorum & vxoris assidentium chorus, nonne gratissima pictura est? Quam unusquisq; suo loco accumbens tabulam prorsus pretiosissimam efficit suis spatii & commissuris intersectam. Iam si quando antinis infestis, aut id ipsum per ludum in togæ refretibus, exercitus virinque siue mari siue terrâ dimicare debeat, ita ne quod magis oculos oblectet, aut quod ad se violentius rapiat? Quæ omnia Homerus abunde intelligens, hisce duobus carminibus elegantissime complexus est.

Ἀνδρῶν μὲν σέφαρος, πύργους δὲ πόλιν.

Ἵππων δ' ἐν πρὸς ἰσκόσμεν, νῆες δὲ θαλάσσης.

Hoc est viri corona filii, turres ciuitatis, equi autem campi ornamentum, nautes vero maris. Sed age iam nos humo tollamus, & quando corporis moles, sustinuerit aerem, si placet paulisper scrutemur. Vbi primum Iris occurrat, maximum naturæ miraculum, mille trahens varios aduerso Sole colores, ac proinde a Græcis Thaumantias dicta. Aurora deinde roseis suis amittibus circumdata, totas Orientis diuitias præferens, & variis gemmis vndequaq; splendens. Quare magnus ille Græcorum Poeta, nunc ὁδοδείκτυλον nunc ἡγεμόνα πτερον appellat. Contemplare post hæc Occidentem Solem quam picturata vestigia post se trahat, quibus fulgoribus diem perficit, & quos denique colores spargat. Ut crinitas stellas interim omittat, rubens coloribus aut sanguineis dira fata principibus minantes,

libr. de hi
storia ani
ma. 9.

vestes deinde & hiatus, tam solarē quam lunarem arcum
colorum varietate tempestates indicantes: & ceteras de-
niq; nubium effigies, quas ut omni diuinitate plenas So-
cratē de aru loco coluisse prisca qdē comedia iactauit. A-
ues vero q̄ aerē incolūt sole potuissent p̄stūrā cōmēdare,
adeo multiplicibus coloribus p̄stingunt, totq; sunt
picturis variegatę. Vnde ex ipsorum colorum discrimi-
nibus in absolutissima aialium historia, alias κούρα, κούρα,
alias χλωρία, ὀχρία, alias Aristo. appellat. Quis
vtriusq; linguae consultissimus interpres, eisdem apud
latinos nominibus, Ceruleos, Vireones, Luteas itē iter-
pretatur. Quāquā in hoc vltimo affirmare aüssim, mē-
dosc pro ὀχρία, χλωρία hactenus legi. Iā uero aqua,
quæ ob suam naturam nullo potuit colore insicci, ac pro-
inde αἰὲρ hoc est obscurā ab Homero appellatā Grā-
matici opinantur, nonne ipsam perusam esse cernimus,
quod Græci diaphanam significantius dicūt, ut solis ra-
diis illustraretur? Quæ tandem omnia sentientes homi-
nes rei ornatissimæ amore capti, saltationem meditati
sunt, quæ gestibus p̄sturam tacentes effingūt, & vocem
quæ maxime excellunt comprimētes, sese imaginum
instar componunt, malūtq; effigies quam homines vti-
de. Quod inclytum commētum in tanto olim fauo-
re fuit, ut ex Imperatoribus haud ignobiles, in theatris
publice saltauerint, nec puduerit rerum dominos cose
exercitio oblectare. Verum & nostra tempestate vides-
mus, quantum laudis schola nostra habeat, quod sacra-
mentalibus ludis, quos apparatusse quotāns celebrat,
has saltationes in lucem reuocauerit, priscis illis fidem
facientes. Sed quid ego hæc externa confictor, ac non
potius Apollinis exemplo ad sui cognitionem vnus-
quēq; reuoco. Vbi præter hæc ipsa quæ vniuersis ma-
nifesta sunt, manuum, pedum, ac ceterorum membro-
rum diuisiones, quibus amabilis illa pulchritudo cons-

stat, ac mundi minoris appellationem corpus istud humanum meruit: Duo mihi admirationem faciunt, comescilicet, & oculorum tunicae, E quibus si quis capillorum colores attentius consideret, non medicatos aut ex arte ementitos, sed natiuos, & sponte prouenientes, succos omnigenos intra corpus contineri credet, quibus variae natura tingantur. Sunt enim aliqui quos hyacinthinos aut ferrugines dicunt, quales Vlisses habuisse fertur. O d'var. 2
Flaut nunc a multis expetuntur, sed olim in Achille & in Menalao nobiles, Homericis carminibus celebrati sunt. Nigros Laeda pretiosos fecit, & in tanto olim honore habitos, sunt ut pulchritudinis typum proponens Flaccus, ita in poetice principio dixerit. Spectandum nigris oculis nigroque capillo. Hos & in aubus commendatos esse, Theodorus Aristotelis interpres effectit, nam quos ille μελαχρονησους vocat, atricapillas nescio quam recte, at ambitiose transfert. Melancoriphi enim appellationem & Latinis quoque receptam esse, verba Plinii manifeste indicant: Qui lib. x. cap. xxix. Ficedulas has Dixisset enim mea
aues solum autumnis appellari ait, reliquo tempore Melancoriphos dici. Quae nomina cum recepta sunt, nescientes, liis atricapillas
his opus est vel auctore Cicerone in Latinum sermonem aut atri mutare. Laudat Naso in amica Cedrinus, quos recte o. uertices, cipites,
prior, nunc dixeris castaneos. Illius carmina in Elegiis aut atri
haec sunt. Libr. v. de diuinati.

Nec tamen ater erat, nec erat tamen aureus ille

Sed quantum neuter mixtus uterque color.

Qualem cluosa madidis in vallibus Idae

Ardua disrepto cortice cedrus habet.

Libro. f.
Elog.

Purpureos vero in aliquibus conspici, fidem facit Nisi & Scillae fabula, cuius Crinem illum fatalem, ostrum im-

tari, Poetarum carminibus diuulgatum est. Cui demum
& albentes comæ quæ senectutem ante omnia exornant,
eamque venerandam reddunt, nonnunquam solent pue-
ris innasci, & iuuentutem reuerendam facere. Testimo-
nio est argonauta Erginus, de quo sunt apud Pindarum
pulcherrima illa Hipsiphylis carmina.

In Olim-
picis.
Εἶδος, δ.

φύονται δ' ε, καὶ νέοις
ἐν ἄνδρασι πολλαί
ἰαμα, καὶ παρὰ γὰρ ἀλκίας
εἰκότα χρόνον

Proveniunt, inquit, & in iuuenibus viris frequenter
cant, præter ætatis legitimum tempus. Sed quid ego
diutius e capillis pendeo, ac non iam ad oculos descen-
do, quorum cornei & cristallini orbes non minorem
varietatem habent: aliis nigrum colorem referentibus,
aliis atrum, quibusdam rufum, nonnullis vero casium
aut glaucum, Cæterum quod his omnibus admirabi-
lius est, per hos rerum imagines susceptæ, nescio quam
tabulam in cerebro adinveniunt, ubi adeo exacte pingun-
tur, ut pene simile portento sit, tot rerum effigies, ita di-
uissim in eodem loco haberi, ut non modo illa quæ con-
specta fuerint, sed quicquid unquam conspici possit,
addo etiam quæ fieri nequeant, sibi quisque statim repre-
sentet, & nescio quo spiritali penicillo, ea omnia pro voto
depingat, cuius interioris picturæ tanta vis & potestas est,
ut absente huius adminiculo, diuina illa intelligendi au-
ra, vacet prorsus & iners sit futura. Ac proinde ingens
cura adhibenda est, quibus illa picturis exaretur, neque a-
llunde menti periculum perniciosius imminet, quam a
male prouida phantasia, & facile quascunque figuras ad-
mittente. Quare a Lyrico Propheta dictum est, Auerte
oculos meos ne videant vanitatem. Verum quoniam ad hæc
disgredi non vacat, & veremur legentium scommata, ne

SCHOLAE COMPLUTENSIS. 95

quis longiorem quam par erat commetationem nos de
 umbra facere proclamet, finē tandem præfationi im-
 pōnā, si prius hoc vice coronidis adiecero, quod a Plinio
 memoriæ proditum est. Pamphili Macedonis autho-
 ritate effectū fuisse, ut Sicyone primum, deinde in tota
 Græcia pueri ingenui diagraphicem, hoc est picturam
 in buxo docerentur, recipereturq; ars ea in primum
 gradum liberalium, semperq; honor eidem fuerit, ut in-
 genuitatem exerceant, mox ut honesti, perpetuo inter-
 dicto ne seruitia docerentur. Ideoq; neq; in hac neq;
 in Toreutice ullius qui seruerit opera celebrantur. De
 quorum præstantia & nobilitate, & quanto olim in pre-
 tio fuerint, quantumq; principum studiis commēdata,
 erat a me nunc latius prosequendum: nisi tēpus iam esset
 ut receptui cerneremus, & ut te Lector polliciti memores
 de tabularum picturis doceremus.

Appellat
 etiam hoc
 noīe man-
 cipia Asi-
 mus Pol.
 lib. 6. epif.
 fami. Cic.

SILICEO FAVES,

Mulierem cui fasciā oculos obnubit, fortunam
 esse facile conficies, nam & caluo occipitis est,
 & manu volubilem rotam versat, Ioannem Silicium
 Archiepiscopum alloquitur, cuius ex habitu manifesta si-
 gura est, indice vero famam cōmostrat, cui ex Maronis
 imitatione, centum aures & totidem oculi, alæ item ap-
 positæ sunt. Hanc ut videtur promittit se daturam, mo-
 do lyceo Cōplutensi fauceat, ubi ingentis hominis acu-
 men considera, qui in amplissimi Præfatis nomine, gym-
 nasi nomen simul adinuerit. Post hæc etiam, Si, pa-
 storum notam, quæ pretiosissimā sibi possessionem, hoc
 est famam & nomen duraturum se præstaturam esse pol-
 licetur, modo lyceo & musis nostris fauceat,

SVPERBIS ADAMAS,

Hic qui Leonis exuio indutus est, & claua Silicē
 indignabundus percutit, Iouis filium Herculem
 vides. Miratur, quo nunc abiere suæ vires, & lacertis suis
 trascitur, quibus Silex tam valide resistit. Adamanta aut
 Basaltē esse credit, tandem nullam scintillam excutit.
 Accedit, proh dedecus, imbecilla mulier, verū nomine
 audito viraginem dices. Charitas enim est, e sinu Dei
 nata, annulum ferreum in manibus gestat, atq; Silicis ti-
 tulo conspecto haud inanem spem concipiens ferme
 mihi in carmen Maronis videtur prorumpere.
 Aduenit qui vestra dies muliebribus armis

Pal. 146. Verba redargueret. Tetigit illa leuiter, en tibi Pe-
 tra vnde quaq; scintillat. Ignis enim hic a Deo est, cui ne
 quaq; in fortitudine equi, aut in tibiis viri beneplacitū
 est, Sed in humilibus actimentibus eum, quiq; de eius
 misericordia citra vllam diffidentiam certi sunt.

SVCCESST EX VOTO.

AD Trirrem oculos conuertis, & nō fallor admī-
 ratione caperis, quo pacto puellæ remis incumbē-
 tes, hunc tam improbo labore sufficiant. Mirari desis-
 ne, nam & hic quoq; Charitatem cernis, quā Fides &
 Spes sorores comitātur. Hæc q̄ velis a tergo instat For-
 tuna est, nam quod veteri dicto circumfertur, necesse est
 omnino, vt virtute duce, comite fortuna, quicquid be-
 ne succedit gubernetur. Flumen vero per quod nauis
 dilabitur, Tagus nobilissimus in Hispania est, qui aluet
 altitudine, aquæ salubritate & sapore, sed potissimum a-
 rens aureis ab authoribus passim commēdatur. Alluit
 hic Toletana mēsa, eaq; loci opportunitate, ita admīra-
 bili præsidio munit, vt Elisabeth cognomento Catho-
 lica felicissima Hispaniarū Regina, Toletanæ vrbis sitū
 confide-

SCHOLAE COMPLUTENSIS. 27

considerans, non minus grauiter quam eleganter dixit. Si huius magnitudinem vrbs alia exequat, loci munimine certe superaturat si in hoc par deprehendatur, magnitudine proculdubio vincetur. Verum presius & venustius lingua vulgari, ab illa dictum fuit. Si tam fuerit no tan grande, si tan grande no tan fuerit. Rogas tamē quid illa agit, quæ facta anchora nauiculam retinet. Titulus indicat eam spem esse. Quæ vt ecclesiam Toletanā cōspexit, Præsuli mitrā spōte deferētē, cessandū interea a nauigatione cēset, sibiq; ex voto successisse gratulatur.

ATLAS LITERARVM.

Quid hic Atlātem imitatus sustinet? aut quorū sphaera abecedario distinguitur? Nostī hospes Atlantis fabulam, qui quoniam primus Astrologiam exercuit, cœli cursus & latrones docuit, humeris cœlum sustinere dictus est. Habent suum disciplinæ circulum quem Encyclopediam appellant Græci. Per hūc iter ad supremū illum est, Nihilq; habetur in terris excellētius, quam si quis variis se doctrinis instruat, quibus animū ad cœlestia erigat, & ad huc in corpore existens, per superna sublimis obambulet. Huius ergo literarū circuli Præsulem nunc, Atlantem esse credimus, de cuius probitate & prudentia, tantum nobis audemus polliceri, vt quantum viribus enitī poterit, autoritate & consilio prouidere, totum id conferet, ad resp. nostræ literarū utilitatem.

SCVLPVNTVR IN SILICE.

Quid tam hac parte septē hæ matronæ, vultibus tetricis et seueris meditantur? Illa vero, nouē alæ

G

puellæ placide pariter & gaudentes videntur, quales nimirum esse consueverunt, quæ a choreis aut ludis remittuntur. Virtutū hæ septem senatus est, grauissimarum rerum consultator. Nouem vero musarum chorus, humanioribus studiis intēte. Vniuersæ in Silice sculptur, vt huius dignitatem illarum vero durationem intelligas. Ac proinde Tabellæ author laudandus est, qui patientissimū eiusdem q̃ sacerrimū hominis dicti memor, grauit̃ Symbolū hoc excogitauerit. Quis mihi tribuat exclamat Iob vt scribantur sermones mei? Quis mihi det vt exarentur in libro stylo ferreo, aut plumbi lamina, aut certe sculpantur in Silice?

VIRTUS EMICAT.

Silicem hic & ferrum cōspicio, licebit ne mihi ignē
 excutere? Maxime o hospes, neminē excludit. Quid
 hoc mōstrū dī bonestū numen ne aliquod in hac petra
 habitat? Propitię mihi sitis optimę virgines. Ignē ego
 nō puellas insequar. Nihil est, quod verearis hospes, q̃s
 hic pro scintillis virgūculas excitas, virtutes & discipli
 nę sunt, quas sculptas in Silice paulo ante dicebamus.
 Cōsidera tamen in Symbolo, authoris ingenium. Qui
 vt Edicti legibus coactus erat, sententiam suam simplici
 vocula, aut duplici explicare. verbum **EMICAT**,
 commodissime nactus, bifariam idipsum vt vides dissecans,
 Silicem depictum in medio constituit, cuius anteriori
 parti. E, quæ verbo alioquin aduētitiā est, adherentem
 cernis, retro e regione vīditur, **MICAT**, vt possit
 illico attēsus spectator ita Symbolum integrum legere.
 Virtus e Silice micat.

SCIENTIAM FILIVS.

HVius Tabellæ pſturam plane mihi videor in-
telligere, nam & turris & roſtro inſertus coluber,
autem eſſe ciconiam indicat: verum tua mihi ſedulitas
fiduciam præſtat iterum atq; iterum rogandi. Quid
ad hanc veſtram celebratam ciconia? Quid ve ſibi
voluit Tabellæ author? Ingenue & ciuſliter a te nunc
o Hoſpes factum eſt, eadem enim mihi cum Xeno-
phontico Cyro mens eſt: cui niſil perinde mole-
ſtum erat, quam ſi quando ex amicis aliquis, pudore
immodico, aut alta reuerentia, quæ ſibi ſcrupulum fa-
cerent, non rogaret. Cæterum quod ad ciconiam
attinet, niſil eſt quod magis noſtro huic feſto con-
ueniat, quam quod ab illa fieri cernis. Parenti viris
bus effeto & ſeneſcenti, cõlubrum, aduerſus quem in-
micitias gerit, veluti præmandit, & in os inſiſcit. Tra-
dunt enim naturæ conſulti, admirabili ad hominum
mores documento, huic auſ a natura inſitum eſſe, vt
æuo conſectos parentes alat, & officia, quibus quon-
dam implumis affecta eſt, illis viciffim rependat. Quod
vt cætera Græci intelligentes, qui ſuis vocibus ac no-
menclaturis vniuerſam ferme naturam complectun-
tur: ac proinde in tanto hætenus, eorum lingua, ho-
more habita eſt: grati animi officium, verbo explicant
ἐν τιμωρίᾳ - quod idem omnino eſt, ac ſi latinæ
reciconſare diceres. Hoc ipſum a Micropibus facti-
tari Ariſtoteles author eſt, verum quoniam ciconiæ in
vrbibus habitant cacuminibus turrium cūſpicue, earū
factum illuſtrius habetur: vnde pulcherrimū cognomen
meruerūt, adeo niſil in rebus eſt vbi natura homines nō
inſtruat, ſemperq; ad meliora incitet. Huſus ergo cico-
niarum naturæ tabellæ author perſtus, benigniſſimum

præfulem admonet, vt altricem suam ſcientiam cuius be-
neficio ad hoc faſtigium euectus eſt, grauiter exagitatam
in præſentia agnoſcat, illamq; omnibus modis foueat, &
deniq; vicem debitam rependat.

C R E V I T I N N I D O S.

HAs tres o hoſpes attentius contemplare, quas vîr
Theologus e ſacris voluminibus ad optimi præſu-
lis mores explicandos officioſiſſima cura excogitauit.

Cap. 13.

Hic ad radicem granum ſinapis cernis, de quo a domi-
no per Matthæum dictum eſt. Simile eſt regnum cœlorũ
grano ſinapis, quod accipiens homo ſeminauit in agro
ſuo, quod miſimum quidem eſt omnibus ſeminibus, cũ
autem creuerit, maior eſt omnibus oleribus, ſic vt volu-
cres cœli veniant, & habitent in ramis eius. Aſpice ob-
ſecro quantulũ ceciderit, quas vero comas & ramos nunc
diſtendit. Parte hac pulli coruorum paſcuntur, illa pa-
lumbi ſine q̃rela deliteſcũt huic inſidẽt viduatę turtures.
Sed ante oẽs eius floribus capiuntur apes, qua de cauſa,
illas ſeſe ouerantes vides, & pedibus veluti flores agge-
rantes, hæ vero iam onuſtę diſcedunt, & tantum non ſu-
ſurrantes audis.

O M N I A O M N I B V S.

Ad colof.
cap. 3.

AB apoſtolo Paulo hoc dictũ eſt. deſumptum, vbi
eruditi hominis iudicium attẽde, qui ita commo-
de pictura rem expreſſit, vt medius præſul collocauiſſet,
ſeſe omnia omnibus exhibens, tam prophanũ, tam my-
ſtam complectens, peregrinum benigne ſuſcipiens, via-
duam conſolans, & deniq; turbam miſerorũ ſubleuans,
quæ noſtro hoc duriffimo tempore, in omni ordine &
conditione viſitur.

SOLVS PLVRIBVS.

Idem ferme argumentū est, ex *Esaia* ad tabellam trāsſaſum, Septem illæ inquit, mulieres apprehendent virū vnum. Verum quod hic peculiariter oblectat, vultus præfulsis turbatus est, & nescio quo rubore confusus, dum se ita inhoneste ab hisce puellis comprehendi videt. Sentis illis in pīctura trāscī, & ferme vocem obſurgantis audis, cæterum ipsis respondentibus supercilium remittit, atq; solita placiditate quod in carminibus habetur profert.

INSERTA REVIVISCO.

SAcra hæc & amœna me hercle. Verum quæ est ista horrida species, vbi semitutuū hominem conspicio, & parte altera præſulem refert, altera vero teterrimam larvam. E mortua membra denno pullulalcunt, & nescio quæ noua vīrgulta germināt. Ego te hospes hoc nodo explicabo, modo paulisper attentum te prebeas. Partem pallidam & cadauerosam, Academiam nostram esse intellige, quæ grauiſſimis cladibus oppressa, ferme animā agens succubuerat. Quæ vero vīuida & vegeta est, humaniſſimum præſulem satis esse indicat, Qui Academiam complexus sibi adglutinat. At ſila *Silicis* calorem concipiens, cui pedes innitentes cernis, noua germina subinde producit. Viſus est mihi pīcturæ author ex *Aristophanis* *Platonici* dictis hanc tabellam sibi conſinxisse, noſti enim, vt ab illo viro, vetusta quædam fabella repetatur. Homines nequaquæ ea figura fuiſſe, qua nūc sunt, sed a fronte & a tergo oculos omnia mēbra duplicata poſſeſſiſſe, quatuor manus, totidem pedes, & deniq; duplicem hominem in eodem corpore: quodq; ab illo elegantiſſime dictum est, quoties ceteris ire contēderent, inſtar corū qui prono capite, crura sursum circumferentes circulaſcēcho.

ream exercent, nūc octo membrīs iuncti, volubili circulo ferebantur. Superbtebant hīc illi impotenter, quā de causā ab indignatīs dīs in duas partes vti nūc diuisi, propriū mediū vnusquiq; affectat. Hīc amoris & amicitie vīs, hīc animorum mutua confunctio. Laudo ergo picturę authorē, quī literatissimo Pręsulī literariā scholā mediū adinuenit, nisi forte profana parum curans, sacratius aliquid depromere voluit, & amplissimi Pręsulis potentiam ad Elisę exemplū reuocare. Vt enim ille ad Sunamitidis filiolī cadauer, vniuersa membra composuit, seseq; ad illius formā coarctauit, puero sensum & vitam inspirans: ita nunc potentissimus Antistes deuexatā scholā miseratus, maiestatem suā deposuit, idemq; prorsus cum illa efficitur. Sapientiam manu academia tenet, Pręsul integerrimus iustitiam suis vtrinq; ius ignibus ornatam.

FOVENTVR SILICE.

PLacuit admodum interpretatio. Verum interim caueto Bone, ne tu nodum in scirpo queras, & quā Grammatici in enarrandis Poetis faciunt, quæ authores nunq; cogitarunt, consingas, & omnia mysteriis inuoluerere contendas. Apage o hospes meliora quæso, vt enim in optimis Poetis quantūcūq; explicandis desudes, adhuc plura declaranda supersunt, & omnino fieri nequit, vt quæ illi longo tempore considerabant, facili nos meditatione assequamur: ita in his tabellis contingit. Quę cum a viris sapientissimis, eisdemq; ingentissimis excogitate fuerint, necesse est, vt in quibus illi meditandis auxilii fuerūt, solliciti nos itidē exponēdis simus. Per me quidē impune liceat, sed quid hæc septē cādelabra denotent? Septē ecclesias siue diocesis, quibus sedes Toletana

lura dat, Eas vero lucernarum effigie, tabellæ author opus
nor expressit, quoniam in Ioannis reuelatione, Ecclesie,
nomine candelabrorum designantur.

ECCE PRAESIDIUM.

Quid hi ingenua procumbentes petunt? Patres &
populus literarius hi sunt, qui ad Franciscum pa-
tronum confugiunt, calamitatum, quibus non ita pridem afflic-
ti fuerant, remedium aliquod aut leuamen petentes. Ille vero
aduenientem Praefule ostendens, symboli dicto suos consolatur:

VIGILA.

Arcem hanc capitolinam esse, satis aperte declarant
carmina, quam pene Galli sub Breno ceperant. Sed
quid ego cygnum non anseres hic video? Quia o Hospes
cognomen a cygno patrono nostro Francisco est: qui
solicitudinum ac curarum memor, quas ille olim in hac se-
de pertulerat, vigilandum idem monet. Nam quod
Agamemnoni apud Homerum dormienti dictum est.

οὐ γὰρ παννύχιον εὐδῆν βουληφόρον ἄνδρα
ὃ λαοὶ ἐπιτετραφάσκει, καὶ τόσα μέμνηεν

Hoc est, indecens est viro gubernanti, cui tot populi
& negotia curae sunt, per totam noctem securum dormire.

HVIC SCILICET.

Quid hic agis mitram manu tenens? aut me fallit
pictoris manus, aut ex effigie Carolum Caesarem,
Regem nostrum inuictissimum cerno. Is ipse est, nec fal-
leris o hospes. Ad quem de Toletanae sedis successore du-
bitante: Accedunt Musae, ac proinde nouem vides, Sili-
cium alumnorum commendantes. Vbi ingenium au-

G liij

thoris haud contemnendum est, qui **SCILICET** particulam in commēdatione apposuit, quę de Silicæi nomine admoneret. Figura illa opportune vsus, quam Græco nomine paronomasiam grammatici appellant.

EXCV TE SILICEM.

EN tibi rursus, eadem omnino figura Cæsarem. Secum enim ob eandē causam multa voluenti, ad est e cœlo diuinus interpres, Gabriel opinor, aut Raphael, Silicem manibus ignitum gestans: Quales multos Clazomenus Anaxagoras in cœlo esse sibi persuaserat, qui nēpe a nobis stellæ dicerent: eūq; vt vides ad tāgendum inuitat. Cæsarem vero delectatum intelligis, & mentem pariter & frontem remisisse.

SVRREXIT IOSEPH.

QVos hic manipulos spicarum cerno? Quid sibi astra, Sol, & Luna volunt? intelligo iam ex symboli voce. Ioseph filii Iacob hoc somnium est: neq; me hercule male coniectauit, quicumq; nunc surrexisse eundem dixit. Siquidem in tanta Tritici & cerealium frugū penuria, qualē præsenti anno ppressi sumus, prorsus Ioseph Hispanis datus est, qui perituris alioqui subueniret, & iuxta œconomum a Christo laudatum, conseruis mensuram in tempore exhiberet.

OMNIA SVFFERT.

PAuli Apostoli dictum agnosco, præsertim nomine charitatis appposito, optime quidem tedium exprimitur, labor & molestiæ, quæ rectoribus impēdent, isthac manuum geminatione. Verum Ferdinandi Regis cognomēto Catholici apophthegma vniuersis prin-

cipibus notum esse debet, quibus, quâdiu incudes sunt, istius non esse detrectandos consulebat, Alioquin necesse est audiant, quod Adriano mulsercula exprobrauit, si meam causam fastidis o Princeps, noli imperare.

I O S I L E X.

Quid hic cygnus moriens significat? Quamve habet notionem hic Zephyrus? Nam qui circūstāt scholastici videntur, idēq; carmina aperte indicāt. Franciscum Patronum morientem cernis, cui a cignis cognomen esse diximus. Quā vero constans fama est, & si nō nullis fabulosa censeatur, moribundos cygnos dulcissime canere, siue mortis dolorem solentur, siue quod Socrati apud Platonem videt Phœbi beneficio, cui aus illa dicata est, vaticiniū & furorem cōcipientes, futurā post mortem requiem dīvinant: Cygnus patroni morte iam imminētī canit, qui aduentum amplissī. Præfuls Siliacei vaticinans, in vocem Symboli modulans prorrumpit, suosq; quamvis merentes & afflictos, bene tamē sperare iubet. Certū est enī morientibus hominibus, quod & grauissimī authores prodiderunt, & experientia quotidie comprobatur, nescio quam rerum futurarum notitiā esse, & quando animus liberior iam relinquitur, moleq; illa terrena exolvitur longius quā solebat prospicere, & de futuris melius colectare. Hinc sacrosanctæ morientī voces sunt, nihilq; firmitus memoriæ adheret, quā quicquid ab illis eo tēpore dicatur. Sed his omissis de quibus per otium alias agemus, Zephyrus cygni canentis signum est, nam, ni fallor, naturæ periti, eo flante cantare cygnos tradūt, Ac proinde Philostratus, in Icone, cui titulus paludes, de cygnis agens. Cantus, inquit, signum, volucrem vides adolescentē. Ventus hic est Zephyrus;

106 PVBLICA LAETITIA

cygnis cantus reddens, pictus est autem mollis ac venustus, ut spiritum inuat: Tum cygnis alæ ut vento expleatur extensis sunt. Hastenus ille, quod nunc tibi dictum esse puta.

SVPER SILICEM.

Matth. 16. **H**anc tabellam o hospes ne prætereas, ubi non sine acumine author. Quod a domino de Petro dictum est, ad optimum præfulem in præsentia traduxit, cui non sine numine Silicis cognomen datum fuisse, iure quidem quispiam opinabitur, cum tot in sacris præsertim literis testimonia habeamus de nominibus diuinitus inditis. Ut interim taceam pythagorica mysteria, quæ fata hominibus e nominum numeris, aut secunda, aut aduersa augurabantur.

IN CAPVT ANGVLII.

CVR hic Silicem sine stipatore suo cerno, & solum in hoc loco sine comitibus depingitur? Olim nodum Cæsareo ferro tactus, sibi soli ignotus vivebat, prorsusque omni ambitione spreta, velut ille lapis offensionis, vnus e multis inter cæteros latebat. Nunc vero Caroli V. Cæsaris cura (qui posthabitis stemmatibus & diuitiis, ceterisque superbæ mundanæ fastibus, soli virtuti & morum honestati honorem deffert) in caput anguli, hoc est in totius Hispaniæ primatē vir meritissimus euectus est.

HEBREA,

HVIUS Symbolum parum intelligo, Hæbreum enim ex characteribus videtur, cæterum ex appo-

fitis carminibus Esdras hic video templum reparan-
tem. Ita est o hospes, & id symbolum sonat, factam nem-
pe reparationem templi. Faxit IESVS alter nunc
Esdras hic praeful vobis sit.

NISI IVVERO.

ERit opinor, nec nos fallit spes. En tibi hic seipsum
denouentem, & suae mittere exitum minantem, nisi
nobis praesidium & salus fuerit. Belle quidem inter-
pretantur carmina: verumtamen antiquitatis ignarus la-
pideis huius iussurandum parum assequor. Id ego ti-
bi ex grammaticorum monumentis, quo pacto fieret
non grauabor offendere. Qui iurabat, inquit, con-
stitutus in edito loco, altera manu lapidem tenebat, hu-
iusmodi verba deinde pronuntiabat, Si sciens fallo Iuppi-
ter me ejiciat bonis meis, id est patria ex omni felicitate,
ut ego hunc lapidem abijcio. Et cum dicto, lapis proij-
ciebatur. De quo Phauorinus apud Gellium intelligens,

Iouem lapidem, inquit, quod sanctissimum iussuran-
dum est habitum, paratus sum ego iurare, hoc Vergi-
lium nunquam scripsisse. Argute igitur & erudite ata-
bellae Authore factum est, ut quod de more fieri solet,
sub primum ingressum antistes Siliceus, iuret quidem
non Iouem lapidem, sed iussurandum longe sacra-
tus, Silicem IESVM. Quod nempe est illi cly-
peorum insigne.

EVIMVS QVONDAM.

VTinam semper digressus sic fuisses, adeo mihi vo-
luptatem praebes: sed quid haec mortis imago de-
notat? Satis iam ex carminibus intelligo, nec opus

est interpretatione alia. Ad hanc metam omnes properamus. Nihilq; adeo tan magnum fuit, aut nemini unquā, ita benigne natura indulgit, qui in hanc faciem non tandem commigrarit: & iuxta Lyrici poetæ dictum, quantumcūq; iugentia confecerit, in sepulchro oblitus delituerit. Umbra pulvis, & fabula effectus. Sed Græce ille melius αἰδῶ τοι λάβεται ἄφθινα πρᾶξας ἀνὴρ. Recte tu quidem, o hospes. Verum Maronis carmen in memoria habendum. Breve & irreparabile tempus, omnibus est vitæ, sed famam extendere factis,

Hoc virtutis opus, Ceterum hic hodie

Tabellarum finis. esto. Postea

per otium, illius de ceteris

rebus quæ supersunt

colloquemur.

VALE.

Hanc fortuna tibi promitto, & nomina nunquam
 Interitura dabo, tu modo iussa face,
 Quae sunt illa rogo? faucas praecor ipse lyceo.
 Commentum gratum est, nomina nostra refers.

SVPERBIS ADAMAS

Percutit Alcides magno cum robore petram,
 Atq; istus vanos ingemit esse suos.
 At quæ diuino fertur de pectore nata,
 Compellat virgo. Tu rogo cede parum.
 Nec grauius tangens imensos excutit ignes,
 Viribus clatus, nunc age fide tuis.

Spes.

Durate a tebam, q. attat vos nulla sorores

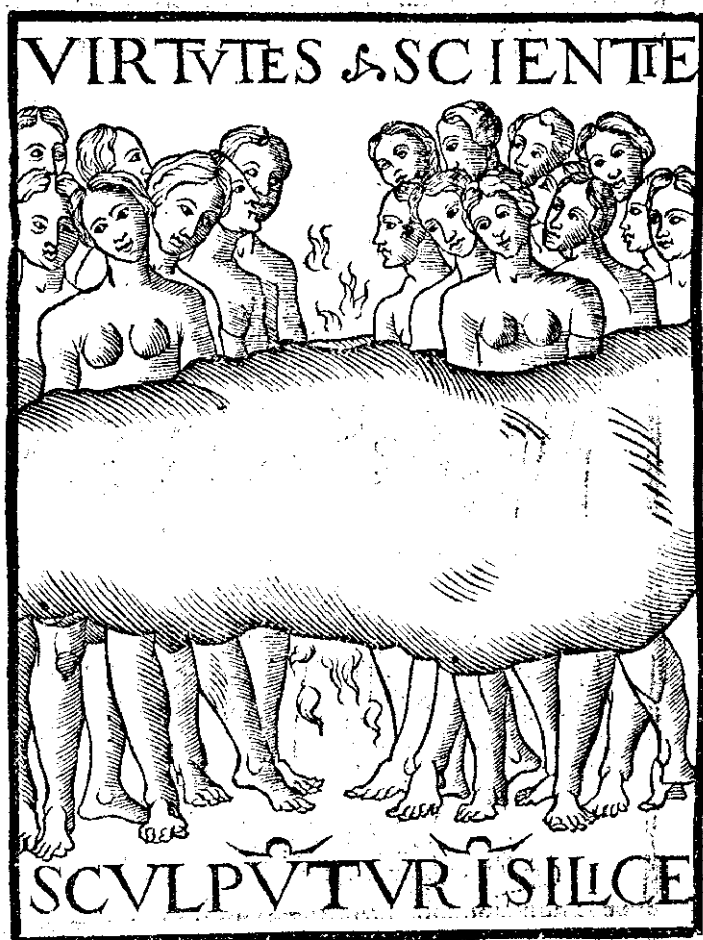
Vis aduersa, potens hic Silic. erit.

En teneo portum, tuat hic retinere carinam,

Sat fortuna rati prospera vela dedit.

Ne rueret quondam proprio sub pendere coelum
 Atlantis fertur sustinuisse caput.
 Et suus est Sophiæ distinctus fidere circulus,
 Quem fulcit veniens nunc Silicea manus.

Pierides Silicis cœlantur parte sinistra,

In dextro virtus sculpsitur ecce loco.

Iam sperent cuncti, pariter doctique bonique,

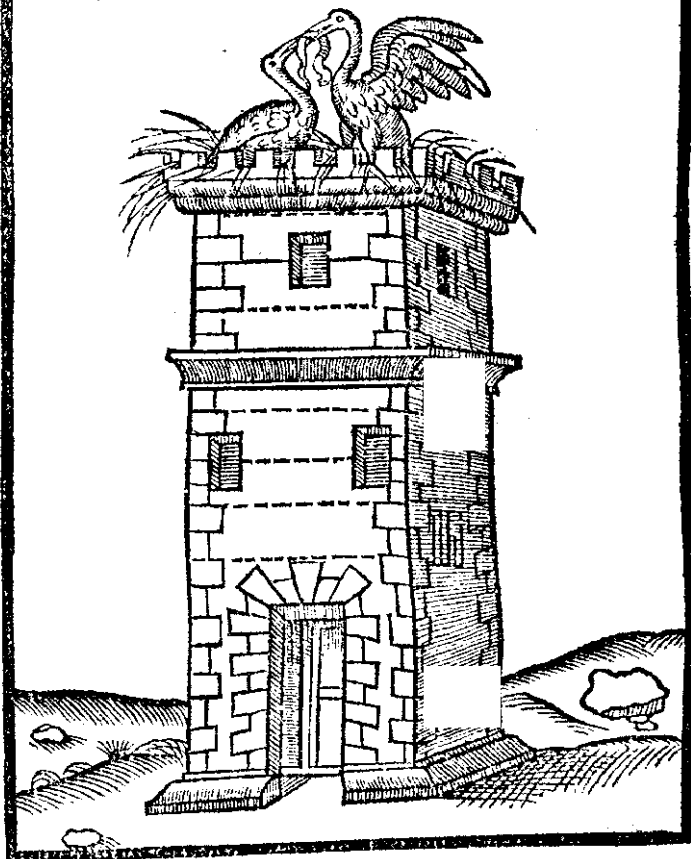
Hæc referent mœtibus præmia digna suis.

H

Hoc quod portentum? virgo cum lumine multa
 Excutitur. Quid nunc hæc mihi monstra notant?
 Hospes ne trepida, pro flammis optima virtus.
 Emicat, & radiis non nocet illa suis.
 Te simul incendet, si vis, excussa virago.
 Lumine, quo Silicis viscera sancta solet.

SCIENTIAM & FILI V S

Candida fertur ans, terror, pestis & colubris,
 Quæ nutrit patris tempora fera sui:
 Te puerum musæ lastarunt, præmisi poscunt,
 Implorat prolem docta Minerva suam.

H 11

CREVIT IN NIDOS

Quod cadit in terram neglectum ex arbore granum,
 Consequitur casu commoda magna suo.
 Paulatim crescit, distendit in æthera ramos,
 Miratur fructus, & sua poma timent.
 At postquam iustam complevit caudice formam,
 Umbra viris grata est, altibusq; domus.

Accedant inopes, quocumq; ex ordine sunt,
 Siue sit ille sacer, siue prophanus erit.
 Quæq; parente suo mœret orbatapuellæ,
 Contugevel queritur quæ viduata suo.
 Omnibus isteptus, tractat discrimine nullo,
 Siue peregrinus, siue sit ille suus.

H III

SOLVS+PLVRIBVS

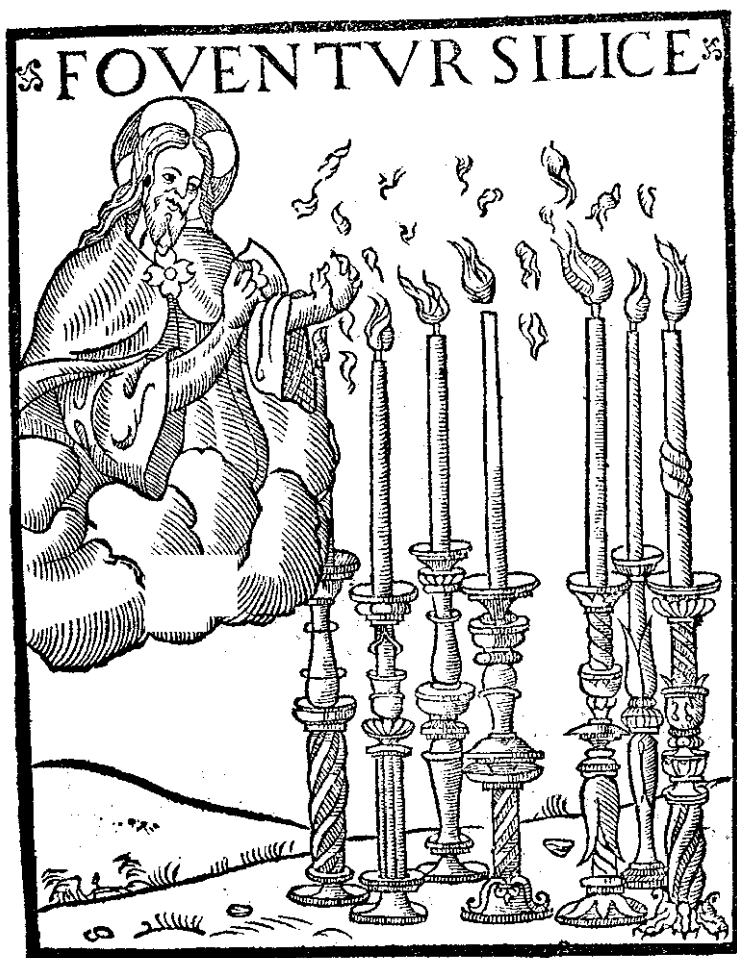

Iam promissus adest, celeres properate puellæ,
 Quem septem rapiant contineantq; virum.
 Præsul, Parcius ista bonæ, pudor est si fœmina tractet
 Sic hominem. Ast ille, turba pudica sumus,
 Sed misere, afflictæ, vexat quas turpis egestas,
 Iam complector, ait, præsidiumq; dabo,

Viribus amissis iam iam mortura super sum,
 Igniti silicis vi recreata tui.
 Inspiras vitam, nunc & nova germina cresunt,
 Tu pars magna mei, pars ego magna tui,

H IIII

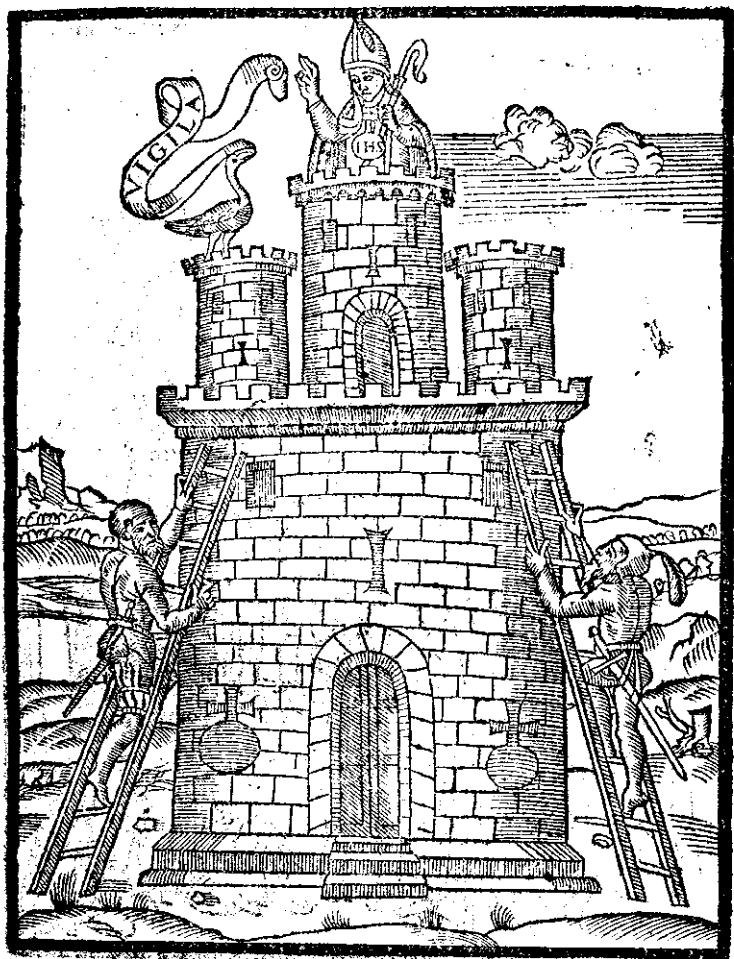

Candelabra vides septem, quæ lumine fulgent,
 Integer hic Sophiæ creditur esse chorus.
 Aut septena capit, silice ex hoc, lumina sedes,
 Agnoscit patrem, metropolinque suam.

ECCE PRESIDIVM

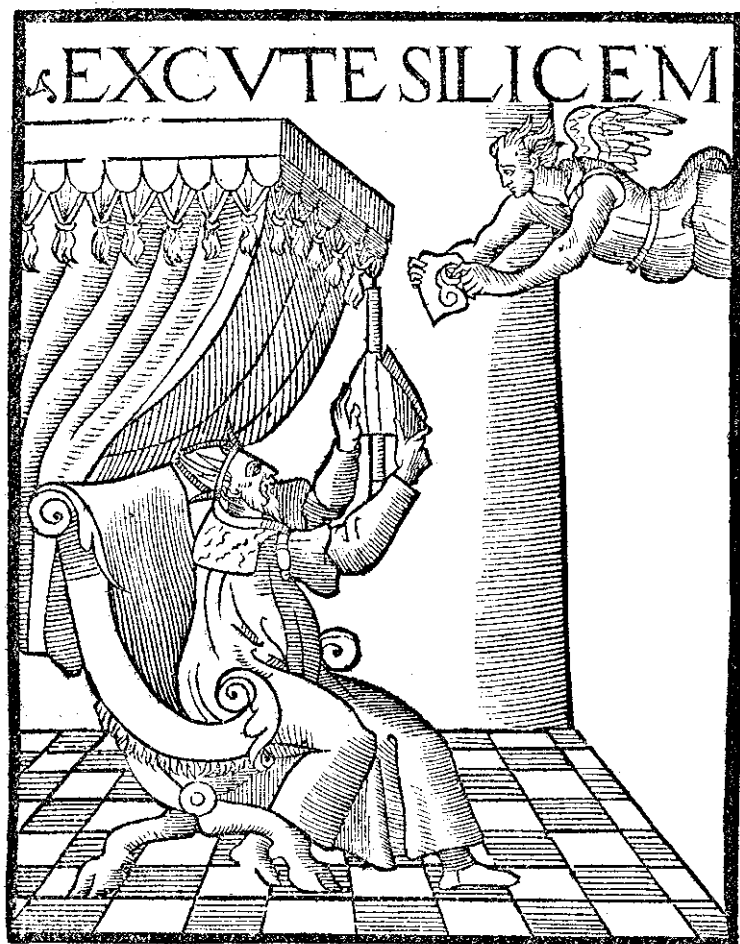
Cernis ut afflicti laetemur mille procellis,
 Ad quem nos mittis, dic age magne pater,
 Aduent, en vobis, diuino numiq; præsul:
 Præsidium vestris, auxillumq; malis.

Irruerat Gallus, Tarpelam tendit in arcem,
 Et cingit cunctos obsidione patres.
 Dumq; soporati custodes moenia produnt,
 Feruebat Gallis iam domitis alta Iouis.
 Peruigil admonuit custos, integrior, anser:
 Hunc imitatus cygus, nunc vigilare iubet.

Offertat mītram Cæsar, quæ illi strīor vlla
 Non est Hīspanis, deq; merente rogat:
 Hunc offert alius, tamq; hunc commendat amicus,
 Hic genere elatus se putat esse satis.
 Accedunt musæ, soluunt de pectore voces,
 Scilicet huic digne sacra Tyara cadet.

Terrarum dominus Charlus, dum mente reuoluit
 Tanta cui dabitur mitra ferenda viro,
 A liger ecce ruit subito demissus olympo,
 Et Silicem promens, excute Cæsar, ast.

Quamuis te minimum rebare, humilliq; facebas
 Sponte tua, tandem surgis & ecce micas.
 Vtq; Iacobi ades Memphim, sic mitteris istam
 In sedem, perdas præful vt ipse famem.

Quæ tanta improbitas! Quæve hæc tam dira libido!
 Cur Silicem tundit tam geminata manus?
 Parce precor miseris, nec talia dixeris hospes,
 Hæc diuinus amor cuncta ferenda iubet.

Ximeni cygnus moriens sua funera cantat;
 Circunstat lugens docta caterua rogam.
 Ne doleatis, ait, lætus lucem astraq; linquo,
 Solamen video, qui venit ecce Silex.

Firma super petram si Christi ecclesia surgit,

Et vis inferni ledere nulla potest.

Nunc Silice iunictens amplissima mitra Toleti

Durabit contra, telasq; cuncta feret,

§I NCAPVTANGVLI

Vt quondam templi complens petra decorem,
 Quæ neglecta facens sepe repulsa fuit.
 Sic Charlus Silicem supremo in vertice ponit,
 Vt sperent cuncti præmia certa pii.

I

Diruit Assyrius Solymorum templa, sed Esdras
 Vir pietate potens haud iacuisse culm.
 Hic reparat rediens Et sancta oracula vatum,
 Perdita restituit, puncta notaeque dedit.
 Durat nostra domus, sed iam trepidare ruinae,
 Te vincente sinet, magna columna ventis.

NISI IVVERO

Foedera firmabat, quicumq; e vertice petram
 Iactarat, iurans nomina magna Iouis.
 At meus iste Silex, gestat qui numen Iesu
 Profectus pacti testis & ultor erit.
 Comminuat p̄fecor ille mītram, gestamina nostra,
 Si non fautor ero, vestraq; certa salus.

QVONDA MFVIMVS

Terna vides, praul, pro multis nuda cerebra:
 Mitra, tyara tegit, purpureumq; decus.
 Et fuisus quondam quod tu, velocior Euro
 Occidet hęc facies, nostraq; fata manent.

Imaginum finis.

QUONIAM extremae iniquitatis
esse duco, debitam rei bene gestae lau-
dem auctori suo, cum possis, non red-
dere, & pene par sacrilegio existimo
fructum alieni laboris, literarum prae-
sertim, sibi quenquam usurpare: ex his
duabus epistolis, Lector, intelliges,
Edisti quod superius legisti formu-
lam, doctori Ioanni Vergara debent, viro Theologo, &
in utraque lingua eruditissimo, ut interim ceteras virtu-
tes non percurram, quibus maximam sibi laudem, ad-
mirationem & dignitatem comparauit. Verum quoniam
hominis commendationem nos in hoc loco nequaquam
meditamur, sed potius hac nos calumnia erga amicissi-
mum virum liberamus. Qui reliqua omnia haec tenus
legisti, morulam hic facere non pigeat.

IOANNES VERGARA MAGI.

suo Aluaro Gomecto S.

Exercitamenta vestra ludis pontifi-
calibus exhibita, legi non sine qua-
dam animi voluptate: videbar sane
adolescentulus cum aequalibus iam
tam in arenam descensurus, non gla-
dio quidem aut cæstu, sed, quod stu-
diosius plerumque formidolosius, stilo
certaturus: ita incalcescebat animus
ardore contentionis. Quid vobis fiet quibus calidus fer-
uet circum præcordia sanguis? Quod vero iudicium de
illis meum requiris, est quidem apud vos hunc examini
lydiorum lapidum affatum, ut non admodum opus sit
Silicem consulere, nisi hic quoque argumento feruere

dum sit. Certe ut de reliquis taceam, cancellarij vestri Ludouici Cateng, tū Honorati Ioānis eruditione iudicioq; nihil quicquam desiderari possit vel tersius, vel exactius. Tamen ne qua in re Academię vestrę, altrici meę, deesse videar, simul ne non tibi in omnibus morem geram, nō nulla hīc tibi utcunq; annotare vīsum est.

Primum quidem cum Edictorum veterum stylum in proponendis certaminibus imitandum scripsi, non tam equidem de prætorsis illis, quæ iuridicundo deferuntur, quam de magistratuum quorumcunq; decretis, quæ publice proposita, edicta quoq; dicuntur, sentiebam. Quare ut animi mei sensum apertius tibi significem, libuit edicti tui sententiam, quantum ex verbis eius consequi potui, formula mea exprimere. Non mediū fīdus quo dictionem meam pręferam tuę, Quis enim *πρὸς τοῦ εὐλαλέου* cum Eulaliensi contendat, sed ut gustum tibi quendam sensus de hac re mei, exhibeam, quē si non omnino displicuerit, amplius fortasse ornare ex polleatq; liceat.

Edicti formula.

Ad hunc modum libuit nunc mihi tecum nugari homini per afflictam valetudinē male feriato. Tu quicquid id est, boni consulito, tam diu hęc studia valere iussimus, in quibus peracto utcunq; cursu, libenter tibi, miq; similibus lampada tradimus. Reliquum schedarum tuarū perlegi obiter & perfunctorie, tum valetudini, tū occupationibus alijs intentus. Quare non est, quod a me iustam nunc censuram expectes: tantum paucula quędam notant, quæ mihi in scriptis tuis scrupulum inieciisse videntur: quibus satis fore existimo, vel officio meo præstando, vel diligentię tuę excitandę. Hanc profecto si examinandis hisce exercitamentis bona fide præstiteris, futurum spero ut ædificatione euadant non indigna: modo non omnia promiscue, sed selectiora quępiam, in quibus

opera nō omnino male collocetur, admittas. Alioquin
 repetitum toties argumentum, multo (michi crede) con-
 cinniore elegantia, venustatemque requirit, quo vel nau-
 seam vitet, quam aliud quodpiam, vt blandiatur & pla-
 ceat. Natura sumus omnes ἀνθρώποι, etiam vbi lectoris te si & qui
 dio varietate succurritur. Quid facias, vbi eadem toties
 cantilena repetitur, nisi styli ipsius veneres, charitesque cer-
 tatim occurrant, & veluti inspirato erūpant, quę languenti
 tis aurem vellicent, neque omnino iacere, concidereque pa-
 tiantur.

VALE.

ALVARVS GOMEZIVS

Doctōri Ioanni Vergara.

ISTVLI haftenus ad Epistolā
 tuam responsum, Quoniam Do-
 ctor Ludouicus Gomezus, vir
 multis mihi propinquitatibus cō-
 iunctus, febribus tertiantis, ita gra-
 uiter correptus est, vt de eius salute
 medicis prorsus dubitandum fue-
 rit. Cuius rei nuncium statim, vt
 accepi, ita animo consternatus sum, vt negotijs omni-
 bus posthabitis, ad eum vssendum Guadalfaram pro-
 perauerim. Erat ille iam extra morbi periculum, et quod
 mihi iocundissimum fuit, praesentia nostra oblectari vi-
 sus est. Quantam ego letitiam susceperim, quanta fidu-
 cia studiis nostris eius salute restituta sit, vel ex hoc vno
 potes intelligere, quod ille meum otium omni cura adhi-
 bita fouet, nostramque hanc literariam quietem, quę alio-
 qui sine patrono corrueret, nouis subinde praesidijs sul-

I illj

cit. Incitatur nimirum ad hoc, paterna quadam indulgentia qua me semper profecutus est, sed potissimum suopte ingenio ad Auditorum cultores propenso. Eius nomine salutes suscipito, quas & ad te, & ad ornatissimum virum Michaellem Ortizium mittendas iussit,

Venio iam ad elegantissimas pariter, & omni doctrina plenas literas tuas, quibus tantam mihi voluptatē attulisti, quantam ego vix queam verbis ullis in praesentia explicare. Primum enim quis non afficeretur, eam erga rem literariam animo tuo propensionem insitam esse intuens, ut inter tam multas, tantisque ponderis occupationes tuas, nostros lusus non piguerit evolvere, ac mecum ea de re tam eleganter, & tam graviter differere. Iam vero illud omnino meum est, nec levis alicuius benevolentiae erga me signum, quod edictis nostris ate lectis, aliam mihi formulam descripseris, de qua ut ingenue sententiam meam proferam, cum antiquis illis contendit, planeque argumentum mihi dat, nostra quoque etate ingenia haberi, quae nobis eadem cum illis praestarent, modo & similis libertas esset, & par favor, & studiorum idem precium. Videbar mihi non nihil confecisse, Edictis illis nostris praetoriorum instar adumbratis, atque in ea re eruditiorum virorum consensus, quibus nostra Schola ornata est, non omnino frigide applaudebat. At illis tuis a me conspectis, quibus tanti verborum proprietates, tanta discorum auctoritas inerat, mea omnia prorsus contempsisti, & ad has res sedulam ancillam, spongiam illico in manus sumpsi, quae advenienti hospiti benevolentiam nostram testaretur, & ei locum in libello pararet. Itaque nostris oblitteratis, tua typis mandata sunt, neque enim tam sacrilego rerum unquam mearum amore capior, ut melioribus preferendas censeam, aut in earum iudicio cecutiam. Quare tu boni, quod a me factum est, consule. Cetera ex tua sententia limabuntur,

SCHOLAE COMPLUTENSIS. 157

neq; omnia temere admittentur, varietatis, vt subes, ratione habita. Cum de Francisci fratris ænigmatibus agebamus, duo aut tria apud me adseruari scripseram, quibus & nomen meum, & magisterii titulus lepidissimo scommate incessebatur, quæ cum eo tempore a me anxie quesita fuerint, nunc tandem aliud agentis sese obtulerunt, illa ad te veniunt, vt intelligas, non omnino leuem facturam in colibello factam fuisse, adducunt secum comitem tertium, cuius argumentum de affectu, opinor, & ratione est.

**Dives ne an pauper, potius dicendus avarus,
Is rogo sit: medium quem columella secat.**

**Magis semel quenquam, aut magis bis dicer,
Vetet ne lex vlla: haud scio, at simul tamen
Sancta vetari vtrunq; lege, sat scio.**

**Mecum qui pergunt fratres duo vivere, solis
Nec Sol conspicuus, nec foedus cernitur vllum.**

**Quare danda tibi opera est, vt vbscunq; opusculum
delitescat, inde prodeat. Habes modo apud te Petrei fratrem,
eum denuo de eadem re rogato. Vale,**

FINIS.

COMPLVTI.
EXCVDEBAT IOANNES
Brocarus.

